"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėtnyčiomis, Chicago, Ill.
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Meksike $2.50
Visose kitose užsienio šalyse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskite laiškuose. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXIII — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 25 d. RUGSĖJO (SEPTEMBER), 1914 M. — No. 39

Didėji Karė.

Rodosi, kad Europos tautų intynės dar labjau išsiplatys, jog karėn įsikiš dar daugiau tautų, o su laiku gali but įtraukta dar ir likusios neutrališkos tautos, nors tokių jau nedaug liko. Galima sakyti, jog tikrai neutrališkos viešpatystės Europoj yra vien: Skandinavijos tautos, Hollandija ir Šveicarija; iki šiol neutralliška yra ir Bulgarija, bet ji gali but ir be noro karėn įtraukta. Dar mušiuose nedalyvauja Portugalija ir Ispanija, bet pirmutinė turi sutarimą su Anglija, kuriai turi padėti, o antroji su Francuzija, ir kilus karei Europoj, turi ginti šiaurinės Afrikos francuzų kolionijas: Morokko, Algierą ir Tunisą. Iki šiol dar neva neutrališkos yra Italija ir Turkija, bet ir Washingtone mano, kad neilgai jos galės neutrališkumą palaikyti, ir šoks pirmutinė prieš Austriją ir Vokietiją, o antroji užpuls Rusiją, o gal ir Persiją. Įsikišus karėn Turkijai, nepasiliks neutrališka ir Rumanija; toliau karėn gali but įtrauktos ir Skandinavijos tautos, ypač Švedija, jeigu Rusijai karė nesisektų, jeigu ji nuo pirmutinių smugių atsigriebti negalėtų; jeigu Rusija butų įveikta, gali Finliandiją atgauti.

Italiją Vokietijos ciesorius pagązdino net savo kerštu, kad ji neina Vokietijai pagelbon, nors sulyg padaryto sutarimo, ji neprivalo Vokietijai padėti, kol ant jos kiti neužpuola. Dabar gi ant Vokietijos kitos tautos neužpuolė, bet ji pati Rusijai ir Francuzijai karę apšaukė; Anglija gi karėn įsikišo gindami Belgiją, kurios neutrališkumą Vokietija sulaužė. Ne kitos tautos todėl užpuolė Vokietiją, bet ji kitas; o tokiame atsitikime Italija neprivalo ją gelbėti.

Pagązdinimas Vokietijos ciesoriaus ne tik kad neišgązdino italų, bet priešingai, karštų italų kraują dar labjau uždegė ir gal paskubys Italijos įsikišimą. Karalius ir ministeriai nenori Vokietijai kenkti, gal norėtų jai padėti, jeigu nebutų tas surišta su dideliu pavojumi. Bijodamas įsikišimo pasekmių, karalius su ministeriais norėtų neutrališkumą palaikyti, bet gyventojai vokiečių nekenčia ir bijo jų dar didesnio susidrutinimo. Todėl veik visuose Italijos didesniuose miestuose gyventojai kelia neprielankias Austrijai ir Vokietijai demonstracijas ir reikalauja karės, nes kitaip, keičiant po karei Europos žemlapį, Italija gali su tuščiomis rankomis išeiti, o nuo Austrijos, jeigu ji bus sumušta, ko nors galima tikėtis, yra kas pelnyti, nes jai, nors ji senai nužudė svarbesnes itališkas provincijas Veneciją ir Lombardiją, dar vis priguli keli italų apgyventi apskričiai, kaip tai: Tridento, Triesto ir išdalies Dalmatija, kurioj dauguma gyventojų yra italai. Tuos kraštus ir nori Italija atgauti nuo Austrijos.

Italija skubiai mobilizuoja savo kariumenę. Amerikoj esanti Italijos konsuliai gavo prisakymą pašaukti kariumenėn Amerikoj gyvenančius italus. Valdžia tai daro išvengimui žmonių sukilimo pačioj Italijoj. Ji norėtų sumobilizuotą kariumenę siųsti vokiečiams pagelbon, bet bijosi savo žmonių, kurie galėtų tąsyk prieš valdžią sukilti, nes gyventojai pritaria francuzams, kadangi ištikro Italija tokia, kokia dabar yra, yra francuzų sutverta, taipjau kaip Amerika tapo galinga ir laisva taipgi pasidėkavojant francuzams.

Kad Italija nestos Austrijos ir Vokietijos pusėn, galima manyti iš to, kad ji pusę miliono kareivių pastatė ne prie Francuzijos, bet prie Austrijos rubežių.

Rumanija gal daugiau pelnytų nuo Rusijos negu nuo Austrijos, jeigu Rusija butų sumušta, nes Rusijoj rumanų yra nemažiau, negu Vengrijoj, bet kad rumanai austrų dar labjau negu rusų nekenčia, tai jeigu Rumanija bus karėn įtraukta, tai ji stos Rusijos ir Francuzijos pusėn. Pinigus karės reikalams parupins jai Francuzija.

Vakaruose, taigi Francuzijoj, nors mušiai be perstojimo traukiasi jau antra savaitė, bet kuri pusė viršų paims, nieks įspėti negali. Svarbiausi mušiai traukiasi Aisne paupiuose. Kartais francuzai paima vokiečių menkesnes pozicijas ir juos truputį toliau nustumia, bet kitur vokiečiai francuzams atlygina: taip einant, nei viena pusė negali galutinai kitos įveikti ir greitai, turbut, neįveiks, nes lygiai vokiečiai, kaip ir francuzai iš savo stovyklų lanke padarė tvirtoves ir kareiviai yra grabėse už apkasų. Kol vien vokiečiai turėjo dideles apgulimo kanuoles, jie su jomis francuzams galėjo daugiau blogo padaryti; bet dabar tokias kanuoles parsitraukė ir francuzai ir vokiečiams atsilygina. Bet to vis-gi nepakanka išvijimui vienos, ar kitos pusės iš pozicijų. Abiejų pusių pozicijos yra tai tikros tvirtovės, bet lauke, ne aplink kokį miestą, yra tai tvirtovės ant mušio lauko, ko ikišiolinėse karėse dar niekur nebuvo. Tai vienos, tai kitos pusės kariumenės išeina iš savo apkasų, bet į apkasus priešų įsiveržti negali, o kad ilgai priešų ugnies išlaikyti negali, turi grįžti atgal už savo apkasų. Tokiu budu pradėtas Aisne paupiuose mušis gali trauktis be jokio išrišimo ir kelias savaites. Perlaužti linijos nei viena pusė neįstengia, todėl negali priešo išvyti iš jo parengtos tvirtovės, negali priversti atgal trauktis. Mušiai tie rods ir vienai, ir kitai pusei daug nuostolių atgabena, bet tos aukos be naudos, nes pergalės atgabenti negali. Tvirtoves galima badu priversti pasiduoti, čia gi ir to negalima padaryti, nes abiejų pusių susinešimai atviri, kiekvienas gali sau viską reikalingą parsigabenti. Ta čia pusė įveiks kitą, kuriai pasiseks priešo sparnus apeiti.

Sustiprinimui savo kariumenės eilių francuzai prie Aisne upės parsigabeno daugiau kareivių iš Paryžiaus ir jiems pasisekė iš kelių menkesnių pozicijų vokiečius išstumti, bet kad pastiprinimą gavo ir vokiečiai, tai ant tos mušio lauko linijos viskas pasilieka po senovei, viena pusė kitos įveikti neįstengia.

Bet vokiečiams vis-gi pasisekė vėl priešakin nusiirti ir vėl priėiti prie svarbaus francuzų miesto Rheims. Vėl prasidėjo kruvini mušiai tarp Rheims ir Argonne. Čia francuzams pasisekė kiek vokiečius nustumti.

Pereitą savaitę anglai ir francuzai užpuolė vokiečių stovyklas tarp Oise ir Maas upių. Vokiečiai pasitraukė atgal, nes buk toks buvo jų štabo išdirbtas plianas. Vokiečiai pasitraukė į toliau esančias sudrutintas stovyklas. Francuzai gavo iš Paryžiaus pastiprinimą ir vokiečius nuvijo į antrasias sustiprintas jų stovyklas.

Francuzai mėgino perlaužti vokiečių dešinįjį sparną, bet tas nepasisekė ir jų užpuolimas su dideliais nuostoliais tapo atgal atmuštas. Kairysis francuziškos kariumenės sparnas gavo taipgi sustiprinimą ir gali prieš vokiečias atsiremti.

Francuzų tvirtovė Verdun iš dviejų pusių tapo vokiečių apgulta. Tą patįs francuzai patvirtina.

Vokiečiai buvo apleidę miestą Rheims, turintį apie 100,000 gyventojų, kuriame yra daug labai puikių senovės triobų, o tame puiki katedros bažnyčia, kurioj budavo vainikuojami Francuzijos karaliai. Miestą tą buvo užėmę francuzai, bet paskui vėl vokiečiai prie jo prisiartino ir bombomis beveik suvisu išgriovė, o tame ne vien puikią katedros bažnyčią, bet ir daug kitų puikių senovės triobų, taipgi ligoninę, kur buvo gydomi sužeisti kareiviai, lygiai francuzai, kaip ir ant mušio lauko surasti vokiečiai. Dėl to visame sviete pakilo rugojimai ant vokiečių, nes naikinti dailės, mokslo ir senovės daiktus, taipgi ligonines ir karės laike uždrausta tarptautiškomis teisėmis. Bet vokiečių generolai, matyt, nežino kas tai yra tarptautiškos teisės. Rods Vokietijos karės ministerija išreiškia pasigailėjimą dėl išnaikinimo senovės liekanų ir dailės daiktų, bet sako, jog kitaip elgtis negalėjo, nes francuzai šaudė į vokiečius. Gal francuzai šaudė, bet turbut bažnyčios, senovės budavonės, ligoninės ir jose esanti ligoniai šaudyti negalėjo.

Ryme gauta žinia, jog vokiečiai ant visos linijos iš Francuzijos traukiasi atgal per Belgiją. Apie tai vienok reikia abejoti nes trauktis, jeigu butinai reikėtų, jiems parankiau butų per niekeno neginamą Luxemburgą.

Šveicarijos laikraščiai gavo žinią, buk Austrijos ciesorius Franciškus Juozapas jau savaitė atgal kaip mirė, bet jo mirtį slepiama, nes valdžia bijosi slavų sukilimo prieš vokiečius. Panaši žinia apie Austrijos ciesoriaus mirtį jau antrą kartą svietan leidžiama, todėl nežinia, ar dabartinė yra teisinga. Jeigu jis ištikro mirė, tai gali Austrijos slavai sukilti; jeigu jie, nors nuo senai valdymo budu neužganėdinti, maištų nekelia, tai vien todėl, kad nori senam ciesoriui leisti ramiai numirti, o 84 metų senelis ilgai gyventi negali. Prietikiai Austrijoj ištikro nenormališki. Nors ten ⅔ gyventojų yra slavai, bet centralinė administracija yra vokiška; kur tik yra trečdalis vokiečių, o Vengrijoj magyarų, jau ten visose valdžios įstaigose viešpatauja vokiška ir magyariška kalbos. Tas, žinoma, slavams, kadangi jų yra dauguma, patikti negali. Jie noriai vokiečiams pasipriešintų, ir dabartinėj karėj neitų vokiečiams pagelbon, nes sudrutinimas svarbiausio priešo nei jokiai tautai patikti negali.

Nuo rytinio ir pietinio mušio laukų prieštaraujančios ateina sinios. Bet galima manyti, kad bent austrams negeriausiai sekasi. Nors rusų oficiališkoms žinioms tikėti negalima, bet iš kariumenių pasikrutinimų matyt, kad Galicijoj rusai žengia vis toliau į vakarus. Viena jų dalis nuo Sandomiro žengia prie Krokavo, o kita jų armija nuo rytų ir nuo Lenkijos žengia prie tvirtovių Jaroslaw ir Przemysl. Rusijos karės ministerija praneša, buk rusai subombardavę Jaroslawą, pradėjo bombarduoti Przemysl'ių. Padėti gintis tvirtovei Przemysl skubina vokiečių kariumenė. Sulyg tų oficiališkų žinių, Galicijoj Saxų kariumenė tapo sumušta. Prie Sandomiro tapo sumuštas antrasis vokiškos kariumenės korpusas.

Rusijos štabas pagarsino, jog vokiečių žengimas priešakin Prusuose tapo sulaikytas ir buk Rusija prie Austrijos ir Vokietijos rubežių turi 7 milionus kareivių. Apie teisingumą tų žinių reikia abejoti. Jeigu prie rubežių rusai turėtų 7 milionus kareivių, tai jų žengimo nei vokiečiai, nei austrai, kurie drauge nei pusės tiek kareivių neturi, sulaikyti negalėtų. Apie sulaikymą vokiečių žengimo rytų link taipgi reikia abejoti. Jeigu rusai butų vokiečius sulaikę ir patįs butų pradėję priešakin žengti, tai vokiečiai nebutų galėję Rusijos rubežių peržengti, o bet-gi vokiečiai užėmė Suvalkus, Augustavą, Suvalkų gubernijoj, o Lomžos gubernijoj Ščučiną ir Osoviec (Osoviec yra antros kliasos tvirtovė). Suvalkų gubernijai vokiečiai paskyrė jau ir savo gubernatorių. Trįs vokiečių korpusai traukia prie Gardino. Kadangi miestas tas atviras, tai jį paimti nesunku; vokiečius sulaikyti gali Gardino gubernijoj vien tvirtovės Goniondz ir Lietuviškoji Brasta (Brest Litewsky). Apie įsiveržimą vokiečių kitur Lietuvon žinių nėra, kaip nieko negirdėt svarbaus apie rusų laimėjimus Prusuose.

Į vokiečių rankas pakliuvo kazokų vadovas, generolas Martos, kuris liepė kazokams užmušinėti Prusuose vyrus. Generolą retėžiuose atgabeno į Hallę, kur jis bus pastatytas prieš karišką teismą. Rusų valdžia sako, buk užmušinėti buvo prisakyta vien vokiečius veteranus. Ir tas jau negerai.

Japonai sumušė vokiečius Azijoj, jų valdyboj Kiau-čau. Mušis tas buvo prie Wang Ko-Huang.

Francuzijoj, po 20 dienų apgulimo, vokiečiai užėmė miestą Luneville ir ten išgriovė 100 namų be jokio reikalo.

Iš Karės Lauko.

Paryžius. Besitraukianti iš Francuzijos vokiečių kariumenė sustojo sudrutintoj apkasais pozicijoj prie upės Aisne, Ardennes departamente, prie Alzatijos rubežių. Čia vėl prasidėjo kruvini mušiai, kurie traukiasi antra savaitė. Čia vokiečiai dar labjau stengiasi atstovėti, nes jeigu nepasisektų, francuzai įsiveržtų Vokietijon.

Francuzų generolas Pau stengiasi apsupti dešinį vokiečių kariumenės sparną, sujungti savo kariumenę su belgais ir drauge užstoti vokiečiams pasitraukimo kelią Belgijon. Vosgesų kalnuose francuzai stumia vokiečių kariumenę iš Francuzijos į Alzatiją ir Lotaringiją. Šiauriuose belgai pradėjo žengti priešakin ir atėmė jie nuo vokiečių miestą Aeshut ir artinasi prie Louvain.

Berlinas. Sumušę rusus Prusų Lietuvoj, sustiprinimui kariumenės Francuzijoj, vokiečiai išsiuntė generolą Bohmą su nauja armija iš keturių korpusų.

Londonas. Mušiuose su rusais, kurie traukėsi 17 dienų, austrai tapo visiškai sumušti ant visos linijos. Laikraštis "Central News" iš Rymo gavo žinią, jog į 17 dienų rusai paėmė belaisvėn 180,000 austrų; į rusų rankas teko 450 lauko kanuolių, 1,000 tvirtovinių, 4,000 amunicijos vežimų ir 7 orlaiviai.

Varšava. Gauta čia žinia, jog vokiečiai, kurie buvo Lenkijoj užėmę Čestachavą, Lodz ir kitus miestus, mušiuose nužudę 50,000 kareivių, skubiai traukiasi prieš naują rusų armiją. Sulyg tos žinios, Lenkija jau beveik suvisu išvalyta nuo austrų ir vokiečių.

Bukarest, Rumanija. Pasitraukė nuo vietos prielanki Austrijai ir Vokietijai ministerija, ir jos vietą užėmė nauja iš Rusijos šalininkų. Karalius yra vokietis, tai ,žinoma, jis vokiečiams prielankus, bet gyventojai reikalauja karės su Austrija ir atėmimo nuo jos rumanų apgyventos Vengrijos dalies.

Londonas. Vokiečiai užpuolė angliską valdybą Afrikoj Aberncorn, prie Tanganyjka ežero, bet tapo sumušti ir atgal išvyti.

Londonas. Nors valdžios žinių biuras ir užgina, bet sulyg privatiškų žinių Rusija atsiuntė 70,000 savo kareivių Belgijon. Mašinistas angliško transportinio laivo Welch užtikrina, jog jis tarnavo ant laivo, atgabenusio iš Archangelsko į Ostendą 2,500 kazokų. Sulyg kitų žinių, Belgijoj ir Francuzijoj yra 300,000—400,000 rusų. Bet apie tai reikia abejoti, nes kaip iki šiol, vokiečiai muša rusus ir juos jau išvijo iš Prusų Lietuvos, jeigu Suvalkuose pastatė savo karišką gubernatorių.

Mušiuose Belgijoj vokiečiams pradėjo nesisekti; jie traukiasi iš Brussels už linijos Namur-Liege. Liege jie drutina naujais apkasais. Belgai atmušė atgal tris vokiečių kariumenės korpusus, kurie skubinosi pagelbon saviemsiems Francuzijon.

Francuzijoj vokiečiai vis traukiasi atgal, pasitraukė iš Francuzijos tarp Nancy ir Vosgesų kalnų. Generolai Kluck ir von Buelow traukiasi į šiaurius apleido labai drutas pozicijas tarp Campiegne ir Soissons.

Dešinysis vokiečių sparnas, stovėjęs prie Amiens, pasitraukė už miesto St. Quentin. Francuzai užėmė vokiečių stovyklas Argono giriose. Šiauriuose vokiečiai skubiai traukiasi prie Belgijos rubežių, dalis kariumenės jau perėjo rubežių. Pietuose Francuzija nuo vokiečių išvalyta iki miesto Rheims, apie kurį susispietė francuzų ir vokiečių karuimenės.

Francuziškas kariumenės štabas nors ikišiolinius mušius nelaiko dar tikru priešų pergalėjimu, bet mano, kad vokiečiai jau neatsigriebs, kad francuzai ima jau viršų. Sustiprinimui dabar mušančios vokiečius kariumenės, Paryžiuj yra nauja armija iš 500,000 kareivių, kurių dalis pasiųsta prieš vokiečius.

Brindisi. Albanijos mahometonai įsiveržė į krikščionių miestą Zaerani ir išskerdė 200 žmonių, tame daug moterų ir vaikų.

New York. Kadangi Vokietijai karės vedimui pritruko jau pinigų, tai ji jieško paskolos Amerikos bankuose. Amerikos vokiečiai stengiasi parupinti paskolą 100 milionų markių. Neilgam vienok to pakaks. Turbut su pinigais Vokietijai jau dabar yra trumpai.

Petrograd. Japonijos kariumenės aficierai pastatė reikalavimą, kad Japonija susiristų su Rusija.

Londonas. Atėjo čia žinia, jog didėji austrų kariumenė pasidavė rusams. Patvirtinimo tos žinios vienok nėra; turbut tas neteisybė. Pasidavimas austrų kariumenės reikštų karės pabaigą, nes viena Vokietija negalėtų prieš visus priešus atsilaikyti. Tąsyk Austrija išnyktų nuo žemlapio.

Atėjo Londonan žinia, buk prie Mlavos, Lenkijoj, Vokietijos kariumenė tapo sumušta ir turėjo nešdintis namon iš Lenkijos, nužudžiusi mušyj 50,000 kareivių. Už tai vokiečiai garsina, buk Prusų Lietuvoj vokiečių generolas Hindenburg sumušė rusus, paėmė belaisvėn suvirš 30,000 kareivių.

Londonas. Kopenhagene gauta žinia, buk austrų generolas Auffenberg su visu kairiuoju kariumenės sparnu tapo atskirtas nuo kitų kariumenės dalių. Tame sparne buvo trįs lenkų regimentai ir lenkai liuosnoriai sakalai, besilaikanti Austrijos. Jie pasidavė rusams. Taipogi Bukovinos sostinė Cernovec ir visa aplinkinė pasidavė rusams.

Vokiečiai, užėmę Lenkijos miestą Kališ, tuoj jo vardą perkeitė į Grossgarten, nors nežinia dar, ar jį įstengs palaikyti.

Smarkus mušis buvo prie Čestachavo, kur vokiečiai buvo apskasę. Rusai paveržė vokiečių apkasus ir juos iš jų stovyklų išvijo.

Vokiečiams Francuzijoj pritruko jau maisto ir amunicijos. Francuzai, besitraukdami Paryžiaus link, paėmė gyvulius ir javus, kad vokiečiai nieko gauti negalėtų. Atgabenti iš Vokietijos pakaktinai maisto intendantura negali suspėti. Paimti belaisvėn vokiečiai kareiviai pasakoja, kad kartais į 48 valandas nieko valgyti negaudavo.

Rymas. Gauta čia žinia, kad prie Wilhelmshaven tapo paskandintas vokiškas kariškas skraiduolis "Hela." Paskandino jį angliškas povandeninis laivelis.

Londonas. Anglijos valdžia nuo visų svetimtaučių reikalauja pasportų, be pasporto nieko Anglijon neįleidžia.

Anglija ir Japonija sutarė neleisti laivų su anglimis iš Manila porto nors jis priguli Amerikai, nes laivai mat anglimis aprupina ant jurių esančius vokiškus kariškus laivus.

Japonai ant pussalio Shantung, Kynuose, išsodino 25,000 savo kareivių.

Bordeaux. Vadovystę Turkijos kariško laivyno, nors jis labai silpnas, paėmė į savo rankas vokiškas admirolas.

Petrograd. Atėjo čia žinia, buk rusų generolas Rennenkampf sumušė vokiečius prie Karaliaučiaus. Mušiuose vokiečiai nužudė daug kareivių; rusų nuostoliai buvo daug mažesni.

Rymas. Ryme gyventojai kelia neprielankias Vokietijai ir Austrijai demonstracijas. Reikalauja su jomis karės, padėjimui Anglijai ir Francuzijai. Prie Austrijos ambasados reikėjo pastatyti kariumenę. Valdžia nori su Vokietija laikytis, bet bijo piliečių sukilimo.

Londonas. Mušiuse su rusais Galicijoj austrai nužudė 500,000 kareivių.

Petrograd. Rusai ne mano apvaldyti Vindoboną, nei Peštą, bet jie, sumušę austrus Galicijoj, su visomis pajiegomis nori traukti Berlinan.

Paryžius. Ant kairiojo sparno francuzai mušasi su vokiečiais. Žinia Wolfo biuro paleista, buk Vokietijos sosto įpėdinis apgulė tvirtovę Verdun, nesutinka su teisybe. Verduno vokiečiai nepasiekė. Vokiečiai šaudė kelis kartus į fortą Trayon, bet jis nepriguli prie tvirtovės Verdun, bet ir nuo to forto atėjęs pastiprinimas, vokiečius nuvijo.

Miestą Rheims paėmė francuzai. Dešinysis francuzų kariumenės sparnas nustumė vokiečius prie Chateau Salnas.

Prusų Lietuvoj padėjimas be permainų, bet laukiama tolesnio rusų žengimo.

Vindobona. Austrijos valdžia sako, jog žinia apie rusų laimėjimus ir sumušimą austrų Galicijoj yra neteisinga, buk austrai paėmė belaisvėn 100,000 rusų.

Paryžius. Paryžiaus tvirtovė drutinama toliau, nors kariumenės vadovai netiki, kad vokiečiai dar kartą prie Paryžiaus ateiti galėtų.

Karišką dalykų žinovai mano, kad mušiai prie Aisne, tai tik įžanga didelio mušio, kuris busiąs ant visos kariaujančių kariumenių linijos. Nors abidvi pusės slepia kareivių skaitlių, bet manoma, kad abiejų pusių pajiegos beveik lygios. Francuzai ir anglai, turėdami savo rankose geležinkelius, gali atsiųsti į reikalingas vietas pastiprinimą.

Londonas. Lenkai aristokratai sutvėrė lenkų liuosnorių korpusą, kuris eina su rusų kariumene išvien.

Londonas. Netoli Rousbrugge 4,000 francuziškų raitelių sumušė diviziją iš 3,000 vokiškų raitelių ir atėmė nuo jų tulą kanuolių skaitlių. Francuzai užklupo vokiečius pietus valgant. Paimta 100 vokiškų raitelių.

Rugsėjo 18 d., mušyj prie upės Aisne anglai paėmė 12 kanuolių ir 600 vokiškų kareivių. Mušiai tarp Rheims ir Charlons traukaisi jau kelias dienas, o rytinė vokiečių kariumenė traukiasi rubežiaus link.

Galicijoj užstojo šaltas oras, nuo šalčio kenčia abiejų pusių kariumenės. Vindobonon atkako daugybė pabėgėlių iš Galicijos. Veik visos Austrijos ciesoriškos giminės kunigaikštienės išėjo karėn kaipo sužeistų prižiurėtojos, kitos įtaisė sužeistiems ligonines ir pačios jas prižiuri.

Berlinas. Vokiškos kariumenės vadovas Prusų Lietuvoj, generolas Hindenburg pranešė, jog jis suvisu sumušė antrą, trečią, ketvirtą ir 20-tą rusų kariumenės korpusus, dvi rezervos divizijas ir 5 kavalerijos divizijas. Rusiška Gardino armija tapo prie miesto Lyck sumušta; ji susidėjo iš 22tro, 6to ir dalies Siberijos korpusų.

Generolas Heeringen pradėjo žengti priešakin ir išvijo francuzus iš Alzatijos nuo Altkirch. Prie Belforto ir Giromagny traukiasi dar mušiai.

Francuzai stengėsi perlaužti vokiečių dešinįjį sparną, bet tapo sumušti ir atgal nustumti.

Berlinas. Austrijoj yra jau 41,000 rusų ir 18,000 serbų belaisvių; paimta ir 300 rusiškų kanuolių.

Austrijos karės ministerija garsina, jog įsiveržę per upę Savą Vengrijon serbai tapo iš jos išvyti. Ji sako taipgi, jog po nepasekmingam mušiui prie Huizwa rusai iš rytinės Galicijos tapo išvyti. Rusai tapę sumušti taipgi prie Komorno.

Paryžius. Atėjo čia žinia, jog Turkija prie Bulgarijos rubežių sutraukė savo kariumenę. Vadovu jos yra vokiškas generolas Sanders, organizatorius Turkijos kariumenės.

Londonas. Iš Rymo gauta žinia, jog dvi austrų kariumenės Galicijoj, generolo Dankl ir Auffenbergo suėjo kruvon apielinkėse Rzeszovo, Galicijoj, 2 mylios nuo tvirtovės Przemysl.

Gauta čia žinia, jog vokiečiai Suvalkuose pasodino savo general-gubernatorių; tai turėjo jie Suvalkus paimti. Butų tai ženklas, jog vokiečiai Lietuvon jau įsiveržė.

Paryžius. Laikraštis "Petit Journal" gavo iš Kopenhageno žinią, buk Vokietijos ciesorius keliauja į rytus ir į savo rankas paims visą karės vedimą su Rusija. Vokietijos ciesorius ir Rusijos caras yra giminės. Caras taipgi nori karėn keliauti.

Washington, D. C. Pamokslininkas John Moht atsišaukė į prezidentą Wilsoną su prašymu pasiųsti į Turkijos pakrantes kelis kariškus laivus ginti ten gyvenančius krikščionis, nes tarp mahometonų didinasi krikščionių nekentimas; jie rengiasi krikščionims apšaukti šventą karę ir juos išskersti nori.

Philadelphia, Pa. Tapo pagadinta bevielinio telegrafo stacija Tuckertone, kurią vokietija panaudodavo žinių persiuntimui. Vokiečiai Amerikoj pakėlė riksmą, nes mano, kad Anglijos papirkti agentai staciją pagadino, kad užkenkus Vokietijai.

Tokio. Gauta čia žinia, jog vokiškas skraiduolis "Emden" prie Indijų pakrančių paskandino penkis angliškus prekių laivius. Žmonės jų su savim paėmė.

Berlinas. Visi keturi fakultetai Karaliaučiaus universiteto, už išvijima rusų iš Prusų, pripažino gen. Hindenburgui garbės daktaro diplionus.

Londonas. Angliškam kanale tapo išnaikintas Anglijos kariško laivyno laivas "Erebus."

Iš Šveicarijos atėjo žinia apie mušius, kurie trankėsi kelias dienas prie Francuzijos ir Alzatijos rubežių. Francuzai palengva stumia vokiečius atgal.

Anglijos kolionijose rytinės Afrikos taipgi prasidėjo mušiai su vokiečiais, kuriuos muša anglai gana pasekmingai. Prie Orange upės nelaisvėn pakliuvo dalis vokiškos kariumenės. Visi gyvenę angliškose pietinės Afrikos valdybose nuo 19 iki 45 metų tapo suvaryti į koncentruotas stovyklas prie Robert Haighte. Turbut anglai bijosi vokiečių sukilimo.

Venecija. Mušiuose su serbais, Austrijos kariumenės vadai pasinaudojo iš nesikentimo chorvatų su serbais ir chorvatus pirmon ugnin pasiuntė (chorvatai yra tie patįs serbai, bet katalikai, ir dėl tikėjimo skirtumo jie nekenčia Serbijos serbų); chorvatų labai daug žuvo.

Mušiuose prie Lvovo austrai nužudė penktą yeik savo kariumenės dalį. Mušyj austrų artilerija šaudė į austrų infanterija, nes manė, kad tai yra rusai. Per tą klaidą austrai labai daug kareivių nužudė.

San Francisco, Cal. Pasažierinis Kanados garlaivis "Empress of Asia" tapo kanuolėmis apginkluotas ir paverstas į kariską skraiduolį.

Paryžius. Aplinkinėse Braine, ant francuzų kariumenės kairiojo šono per dvi dieni buvo girdėt nesilaujanti kanuolių šuviai. Francuzų artilerija bombarduoja tvirtas vokiečių stovyklas, o francuziški orlaiviai nurodinėja artilerijai, kur kokiose vietose stovi vokiečiai. Vokiškų orlaivių nematyt; angliški šauliai užtikrina, kad jie tiek vokiškų orlaivių pagavo, kad likę nedrįsta ties kariumenėmis pasirodyti.

Amsterdam. Gauta čia žinia, jog Francuzija, Anglija ir Rusija susitaikė su Vokietija klausime apsikeitimo belaisviais.

New York. Gauta čia žinia, jog angliškas skraiduolis paskandino Bremos Lloydo garlaivį "Kronprinz Wilhelm."

Washington, D. C. Vokiškas ambasadorius garsina, buk francuzų žinios apie francuzų laimėjimus yra neteisingos. Ambasadorius užtikrina, jog vokiečiai traukiasi vien iš taktiško atžvilgio. Taigi, ir ambasadorius neužgina, kad vokiečiai pasitraukė. Besistengimus francuzų perlaužti vidurį vokiškos kariumenės vokiečiai lengvai atmušė.

Francuzijos gi ambasadorius garsina, jog francuzai, nors vokiečiai gavo pastiprinimą, veja juos toliau. Francuzų ir anglų kariumenės stovi tarp Pie sur Maisne, Soissons ir Laon. Laiko jie kalvas šiaurinės Francuzijos iki Ville sur Tourve. Vokiečiai pasitraukė iš miesto Varemes.

Londonas. Gauta čia žinia, jog įsiveržusi Vengrijon serbų kariumenė iš taktiško atžvilgio sugrįžo atgal Serbijon. Dabar turbut visai nėra sumuštų, visi traukiasi vien iš taktiško atžvilgio.

Francuzijoj dabar stoja didelin mušin iš abiejų pusių 3 milionai žmonių. Mušio linija turi 150 angliškų mylių. Vokiečiai sustiprino savo stovyklas; gavo jie iš Lotaringijos daugiau kareivių. Dabartinis mušis yra labai svarbus; nuo jo gali priklausyti tolesnis karės bėgis.

Londonas. Stačiatikiškas sinodas Rusijoj apšaukė šventą karę su Austrija ir Vokietija. Bet šventos karės tarp civilizuotų tautų jau senai iš mados išėjo.

Berlinas. Galicijoj suėmė apie 1,800 išdavėjų, nežinia ar lenkų, ar rusinų. Jie už pinigus signalais davinėjo rusams žinias apie Austrijos kariumenės pasikrutinimus. Juos išgabeno į Gratz, kur jie bus kariškam teismui atiduoti ir kaip mano, bus sušaudyti. Tai aišku, jog ne visos Austrijos tautos laikosi vokiškos valdžios skverno.

Berlinas. Čionykščiai laikraščia talpina žinias apie kazokų, į Prusus įsiveržusių, žiaurumus. Aficieras kirasierių regimento Tiedemann užtikrina, jog jis ant kelio rado 21 vokišką kareivį, baisiai kazokų sukapotą. Kojos ir rankos buvo nukapotos, nosįs ir ausįs nupjuatos. Aficierą lydinti žandarai pagavę rusų aficierą ir kišeniuj radę nukirstą moterišką pirštą su auksiniu žiedu. Vadovas 11-to armijos korpuso užtikrina, jog rusai vyrams kaimiečiams nupjaustė pirštus. Rado jis 20 moterų, kurių krutįs buvo išplėštos, arba nupjautos.

Petrograd. Rusai pertraukė susinešimus tarp austrų tvirtovių Krokavo ir Przemysl'io.

Londonas. Atėjo čia žinia, buk vokiečių kariumenė Francuzijoj gavo prisakymą trauktis už upės Reino. Tas reikštų, jog vokiečiai nesitiki užsilaikyti Francuzijoj.

Tokio. Japonai apvaldė Kiaučau geležinkelio stotį, Kynuose, ir tokiu budu vokiečiams perkirto visai susinešimus.

Petrograd. Rusai nuo austrų atėmė pradžioje karės jų užimtus Lenkijoj miestus Radomą ir Sandomirą ir Galicijoj užėmė svarbų miestą Rzeszov ir paėmė 5,000 austrų ir 30 kanuolių.

Londonas. Vokietijos ciesorius atstatė nuo vietos vadovą antrosios Saxų armijos, Hauseną, ir jo vieton paskyrė buvusį karės ministerį, generolą Einen. Keitimas kariumenės vadovų rodo, jog vokiečiams ištikro pradeda nesisekti.

Londonas. Gauta čia žinia, jog vokiečiai suvisu išdegino miestą Alost, turintį 40,000 gyventojų. Belgai privertė vokiečius miestą atiduoti, todėl jie, besitraukdami, miestą iš visų pusių uždegė.

Ryme gauta žinia, jog vokiečiai traukiasi iš Belgijos ir renkasi Vokietijoj, Westfalijoj ir Hanovero provincijose. Vokiečiai bijosi Anglijos laivyno užpuolimo ant portų Cuxhaven, Bremen ir Hamburg.

Vokiečiai mėgino įsiveržti į Belgijos valdybą Kongo, Afrikoj, bet belgų kariumenė juos bjauriai sumušė.

Iš Vokietijos mokyklų ir universitetų tapo prašalinti visi profesoriai ir mokytojai svetimtaučiai.

Daug pabėgėlių iš Austrijos kariumenės atsišaukia prie rusų generolų ir pastoja rusų kariumenėn; daugiausiai tokių buva čechų, slovakų ir chorvatų.

Indijose tveriasi iš indiečių nauja kariumenė, kuri bus pasiųsta pagelbon anglams ir francuzams.

Italija pašaukė tarnystėn atsargos kareivius. Taigi, matyt ji įsikiš karėn, bet nežinia, kurion pusėn ji stos. Vokietijos ciesorius gązdina Italijai atkeršijimu, jeigu neis vokiečiams pagelbon.

Gauta Londone žinia, buk Austrija, negalėdama rusams atsiremti, nori su Rusija taikytis, visai nepaisydama Vokietijos.

Karė Vokietijai kas dieną lėšuoja 15 milionų doliarių, o Francuzijai gal daugiau.

Chicago. Amerikos vokiečiai Vokietijos Raudonojo Kryžiaus draugijai sudėjo iki šiol 200,000 markių. Graži tai auka! Pinigai Berlinan pasiųsti.

Petrograd. Generolas Rennenkampf, įsiveržęs Prusų Lietuvon, gavęs pastiprinimą, vėl žengia priešakin. Daugelyj vietų vokiečiai traukiasi atgal.

Londonas. Paryžiaus korespondentas Exchange Telegraph Co. pranešė, jog numylėtas Vokietijos ciesoriaus gvardijos korpusas mušiuose prie Maas beveik suvisu tapo išnaikintas.

Berlinas. Vokietijos valdžia kariškų Suvalkų gubernijos gubernatoriumi paskyrė grafą Merveldt.

Paryžius. Mušiuose, kurie traukėsi be perstojimo keturias dienas ant linijos Noyon ir Metz, nors mušis dar neužbaigtas, francuzai išdalies bent laimėjo. Aisne paupiuose francuzai su durtuvais rankose metėsi ant vokiečių stovyklų ir juos nustumė 7 mylias toliau.

PRADEDANT KARĘ.

Viršuje: Rusijos caras, raitas, laimina kareivius, einančius karėn. Kareiviai suklaupę apie carą.

Apačioje: Vokiečių rekrutai mokinasi kareiviavimo. Patėmykite jau pagyvenusį žmogų, stovintį priešakyje.

Francuziški orlaivininkai surado vietas, kur buvo pastatytos daug blogo francuzams darančios didėsės vokiečių kanuolės. Todėl ten francuzai nukreipė savasias kanuoles ir į trumpą laiką vokiškas nutildė.

Mušiuose 15 ir 16 rugsėjo vokiečiai mėgino apeiti francuzų kariumenę, bet ji dešimtį kartų atmušė vokiečių užpuolimus, todėl jie turėjo atgal trauktis, palikę labai daug užmuštų kareivių. Prie Aisne besimušanti vokiečiai gavo iš Rytinių Prusų pastiprinimą.

Smarkiausi mušiai traukiasi ant kairiojo kariumenės sparno, kur francuzai stumia kariumenę Vokietijos sosto įpėdinio ir Bavarijos kunigaikščio Rupprechto. Lotaringijoj vokiečiai traukiasi iš senųjų pozicijų arčiaus prie rubežiaus. Sambre paupiuose vokiečiai sudrutino apkasais savo pozicijas. Alzatijoj francuzai atėmė nuo vokiečių miestą Thann.

Bordeaux. Francuzijos karės ministerija pašaukė kariumenėn vaikinus, neturinčius 20 metų, kurie užims spragas, pasidariusias francuzų kariumenėj.

Berlinas. Berline ir didesniuose portiniuose Vokietijos miestuose buvo išlipinėti pliakatai su parašu. "Norime santaikos ir karės užbaigimo!"

Rymas. Čia atėjo iš Cetinjos žinia, jog montenegrinai užėmė miestą Geradza, 30 mylių nuo Serajevo.

Copenhagen. Gauta čia žinia, buk 90,000 austrų mėgino Serbijon įsiveržti, bet su dideliais nuostoliais serbai jų užpuolimą atmušė.

Berlinas. Oficiališkai pagarsinta, buk 13tas ir 4tas vokiškos kariumenės korpusai, gavę pastiprinimą ir pradėję stumti francuzus, paėmė jų daug nelaisvėn. Apsupo ir paėmė tvirtovę Beaumont ir paėmė nelaisvėn 2,500 francuzų; jų kariumenė, per kalnus Alzatijon įsiveržusi, tapo atgal per rubežių išvyta, ir vokiečiai žengią vėl prie Paryžiaus; o francuzai ir anglai atgal traukiąsi; jie neįstengią žengti priešakin, nes neturį kuom jų eilėse pasidariusių spragų užpildyti.

Kazokų generolas Partos, kuris savo kareiviams liepęs nepaisyti baltos vėliavos ir daug žmonių Prusų Lietuvoj liepęs be pamato sušaudyti, kaimus sudegino, pakliuvo nelaisvėn ir tapo Vokietijos kariškam teismui atiduotas. Bus, turbut, sušaudytas.

Galicijoj anglai ir vokiečiai užėmė naujas pozicijas ir laukia rusų užpuolimo ant tvirtovės Przemysl.

San Francisco, Cal. Ant Pacifiko, kaip mano, japoniško kariško laivo tapo paskandintas Amerikos garlaivis "Francis H. Leggett." Pražuvo 62 žmonės, išsigelbėjo tik 3.

Pražuvo Australijos laivyno povandeninis laivas "A. E. I." Kas jį sunaikino, dar tikrai nežinia.

Londonas. Adriatiškose jurėse Austrijos mušio laivą "Veritas Unitis" užpuolė angliški laivai, bet nors jis tapo dručiai pagadintas, vis-gi nuo jį gaudančių laivų pabėgo.

Vokiečiai Aisne paupiuose gavo pastiprinimą ir laiko savo pozicijas.

Tokio. Japonai išsodino savo kariumenę porte Laoshan. Raiteliai užėmė Kiau-čau geležinkelio stotį.

Londonas. Iš Rymo atėjo čia žinia, jog Austrijos kariškas laivynas bombarduoja Montenegro portą Antivari.

Londonas. Iš Rymo atėjo čia žinia, buk vokiečiai iš Francuzijos į Prusų Lietuvą prieš rusus sugrąžino 8 savo kariumenės korpusus. Rusai Vokietijon siunčia 7 milionus kareivių, ir, kaip mano, to užteks suvaldymui vokiečių ir austrų (užtekti gali, bet kas-žin ar rusai tiek kareivių pastatė prie Austrijos ir Vokietijos rubežių).

Londonas. Vokiečiai, priversti pasitraukti, suvisu išnaikino Belgijos miestą Termonde; išgriovė jį kanuolių šuviais.

Rymas. Austrijos kariumenė užėmė visas strategiškas vietas prie Italijos rubežių; perėjimai Rachetta tapo apkasais sudrutinti. Keliai minomis apsaugoti. Prie tiltų parengti apkasai.

Londonas. Vidurinė Austrijos kariumenė kruvon suėjo; vadovu jos yra generolas Svetozor Borovič. Rusai traukia vakarų link nuo Stryjo.

Petrograd. Vokiečiai, traukiąsi prie Lenkijos rubežių, tapo atgal nustumti. Generolas Rennenkampf veja besitraukiančius ant visos linijos ir žengia į Prusus.

Iki šiol rusai nuo savo priešų atėmė 1,000 kanuolių. Galicijoj rusų kareivių yra milionas; per Lenkiją žengia jų Galicijon 900,000, o toliau yra 2 milionai, kuriuos greitai galima prie rubežiaus pritraukti.

Londonas. Vokietijos ciesorius, atsiremti prieš vėl į Prusus besiveržiančius rusus, iš Francuzijos pasiuntė 350,000 kareivių.

Berlinas. Vokietijos valdžia garsina, jog prie upės Aisne vokiečių kariumenė palengva traukia priešakin, o francuzai traukiasi atgal. Sulyg angliškų ir francuziškų telegramų, buk vokiečiai ant visos linijos traukiasi atgal. Sunku todėl supaisyti, kurioj pusėj yra teisybė.

Washington, D. C. Iš atėjusių čia telegramų užsienių ministerija mano, kad Italija apšauks karę Austrijai ir Vokietijai. Italijos konsuliams Amerikoj prisakyta pašaukti kariumenėn Amerikoj gyvenančius italus. Stos karėn rusų pusėn turbut ir Rumania. Ir Vokietijos ambasadorius jau netiki, kad Italija galėtų užlaikyti neutrališkumą, nes karėn valdžią gyventojai stumia, o anglai ir francuzai taipgi smarkiai agituoja.

Londonas. Zanzibaro uoste, rytinės Afrikos pakrantėse, vokiško kariško laivyno skraiduolis "Koenigsberg" paskandino angliską skraiduolį "Pegasus."

Lenkijoj, prie Augustavo, Suvalkų gubernijoj, vokiečiai sumušė 4tą finų kariumenės brigadą, o Lomžos gubernijoj vokiečiai užėmė Grajewą ir Ščučiną.

Prie upės Marne, rods nepavojingai, pašautas ketvirtasis Vokietijos ciesoriaus sunus, kunigaikštis August Wilhelm.

Angliškas skraiduolis "Carmania" paskandino vokiškus skraiduolius "Cap Trafalgar" ir "Berlin." Tas atsitiko Pietinėj Amerikoj.

Berlinas. Vokiečiai su orlaiviu pagavo žinomą francuziską orlaivininką Chevilliard. Jis, tikėdamas, kad lekia ties anglų stovyklomis, nusileido žemai ir tapo šaulių žemyn nutrauktas ir belaisvėn pakliuvo. Pas jį rado svarbius dokumentus; orlaivyj buvo kelios bombos.

Paryžius. Rheims apielinkėse Brimont kalvos, kurias francuzai buvo užėmę, vėl perėjo į vokiečių rankas, o francuzai užėmė La Pompelle.

Algiero čiabuvių kariumenė vėl laimėjo vieną vokiečių vėliavą. Visi vokiečių pasikėsinimai perlaužti francuzų liniją tarp Rheims ir Craonne tapo atgal atmušti. Už tai vokiečiai, perpykę be jokio reikalo bombardavo puikią Rheims katedros bažnyčią ir dručiai ją pagadino, o paskui uždegė.

Francuzijos karės ministerija, nors vokiečiai senai pasigyrė, negavo žinios apie paėmimą tvirtovės Maubeuge.

Prie Aisne vieni vokiečiai turėjo sunkias kanuoles, bet dabar ir francuzai tokias atsigabeno; todėl geriaus įstengs atsiremti.

Petrograd. Rusai pradėjo jau tvirtovės Przemysl apgulimą. Austrų kariumenė, kuri tarp Bavarinko ir Ruchinovo mėgino rusus sulaikyti, tapo sumušta.

Rusų karės ministerija garsina, jog Prusų Lietuvoj rusai vėl tolyn žengti pradėjo ir vokiečius sulaikė; vokiečių kariumenė, kuri buvo iš Breslau pasiųsta veržti Ivangorodą, tapo atšaukta.

Niš (Serbijoj). Prie Novy Bazar serbai sumušė 20,000 autsrų. Bet Novy Bazar yra taipgi Serbijoj, tai išpultų, kad austrai vėl Serbijon įsiveržė.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ MOTELLO, MASS.

Prakalbos. Karės pasekmės. Pastaruoju laiku šiame mieste atsibuvo visa eilė prakalbų, kurias rengė "šakininkai" (nauja partija? Red.), socialistai ir katalikai. Vienos tų prakalbų buvo katalikų parengtos rugsėjo 8 d. Vietos klebonas sušaukė "bepartyvį" susirinkimą, kuriame suteikė aiškinimų apie karę, apie R.-K. Federacijos kongresą ir tos organizijos politišką seimą Chicagoje. Pabaigus klebonui kalbėti, klerikas Varinauskas paagitavo į tuos Federacijos susirinkimus siųsti atstovą ir jo kelionei parinkti aukų. Taip ir padaryta. Paskirtieji kolektuotojai perėjo per susirinkusią publiką, kurios buvo apie 100 asmenų, ir surinko aukų netoli $30. Paskui rinko atstovą, "gerą kataliką, kurs galėtų abiejuose suvažiaviminuose (fed. kongrese ir seime) atstovauti montelliečius ir parodyti, kad dar ir Montello katalikų yra." Tuo atstovu išrinkta p. F. Norkunas, "Vyčių" prezidentas. Mandato parašymas—tai jau klebono darbas.

Tiek apie tą "bepartyvį" susirinkimą. Pridursiu dar, kad jį ignoravo kiti vietos lietuviai, kurie dabar tariasi sušaukti visuotiną vietos lietuvių susirinkimą, kad aptarus atsibusiančio Lietuvių Visuotino Bepartyvio Seimo New Yorke ir Lietuvos šelpimo klausimas.

Šiaip nieko nepaprasto šiame mieste nėra. Vien tai, kad, karei Europoj prasidėjus, čia skaitymas pakilo. Kiekvienas dabar griebiasi už laikraščio, kad pamatyt "ką gazietos rašo apie vainą." Iš laikraščių čia iki šiol buvo išsiplatinę daugiau, kaip juos vietos žmonės vadina "džianbambiniai." Bet dabar jų vietą pradeda užimti progresyviški tautiškieji laikraščiai: "Vien. Liet.," "Lietuva" ir "Ateitis," ypač "Ateitis." Tame, žinoma, reikia pripažinti nuopelną socialistams, kurie, bekeikdami tautinius laikraščius, gerai juos išgarsino. Dabar kuomet, žingeidaudami, žmonės paima skaityti tautiškuosius laikraščius, tai pamato socialistų paskalų leidimo ir keikimo nepamatingumą, ir tuomet geltonųjų laikraščių žmonėms nei uždyką neįbrauksi.

J. Paprusis.

Girtybė ir kova su ja. Šiame "sausame" mieste tarp lietuvių yra labai išsiplėtojusi girtybė, su kuria valdžia veda smarkią kovą. Žmonės ne tik pinigus, girtuokliaudami, praleidžia, bet jei policija sugauna girtą tai nubaudžiama teisme 5—25 dol. Svaigalus bepardavinėjantieji yra nubaudžiami 75 dol. Girtybės ir kovos su jaja didumas galima suprasti iš to, kad per vieną tik savaitę, sekdamas vietos anglų laikraščius, suskaičiau $285.00 baudžiu, surinktų iš lietuvių už girtybę, muštynes ir slaptą alaus pardavinėjimą. Galima sakyti, kad vietos lietuviai (priskaitoma jų čia apie 3000 asmenų) kiekvieną savaitę maž-daug po tiek, jei ne daugiau, sumoka. Tokiu budu per metus susidaro apie 14-15 tukstančių doliarių. Visi tie pinigai teismams sumokama, o kur dar išlaidos advokatams, svaigalams pirkti ir t.t? Rods, neapsiriksiu pasakęs, kad šio "sauso" miestelio lietuvių sudedami girty-

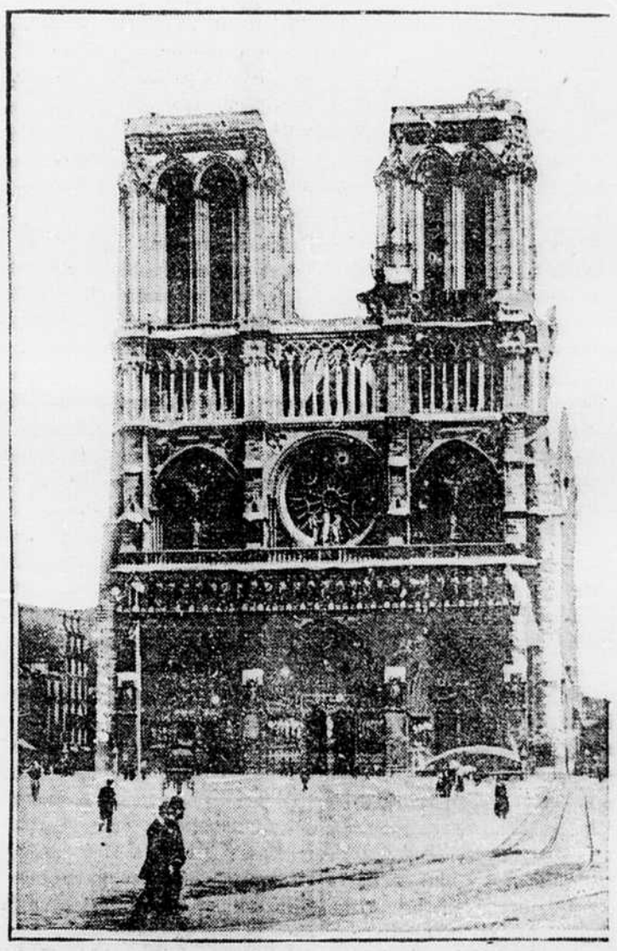

Photo by American Press Association.

PARYŽIAUS NOTRE DAME.

Paveikslėlis rodo žinomą Paryžiaus katedrą (bažnyčią) Notre Dame, iš paveikslo panašią į garsią Rheimso mieste katedrą, kuri, kaip paskutinių dienų žinios sako, yra vokiečių kanuolėmis į griuvėsius paversta.

Rheims'o katedra 700 metų, kaip pastatyta. Jinai buvo Francuzijos garbe ir stebuklu iš dailės atžvilgio. Jos sunaikinimas iššaukė visame svlete audra pasipiktinimo prieš vokiečius.

bės dievaičiui pinigai siekia metinės sumos $50,000. Kas butų, jeigu tuos pinigus sunaudojus, ažuot girtybės, kulturos tikslams; kiek naudos butų iš, nekalbant jau apie girtybės aukas, kaip tai: sveikatos sunaikinimas, pavienių ir šeimynų gyvenimo suardymas ir t.t. Štai šio mėnesio pradžioj vienas vietos lietuvis, Jakovonis, sakoma, sumušęs, girtas budamas, savo pačią ir sau apsipjaustęs lyties organus.... Kitą rado šale gatvės negyvą nuo girtybės....

J. Paprusis.

IŠ PITTSTON, PA.

Prakalbos. Darbai. L. S. S. VII rajonas parengė prakalbas. Į kalbėtojus buvo pakviestas p. St. Michelsonas iš So. Boston, Mass. Jisai kalbėjo dviejose temose. Pirmoje kalbėjo apie darbininkų partiją ir ragino rašytis prie socialistų. Pertraukoje buvo dekliamacijų, kurias atliko p. H. Armonienė ir p. K. Karsokas. Pastarasai už dekliamacijas gavo daug plojimų. Po dekliamacijų p. Michelsonas vėl kalbėjo; šį kartą apie karių žiaurumą ir nuostolingumą. Žmonės paskui gailėjo, kad kalbėtojas nepakėlė klausimo apie šaukiamąjį Amerikos lietuvių bepartyvį politišką seimą, kuriame visi lietuviai, nežiurint partijų nei pažvalgų skirtumo, žada aptarti bendruosius reikalus. Nors Pittstone iki šiolei nieko apie šaukiamąjį seimą nekalbėta, tačiaus tikimasi, kad pittstoniečiai nepasiliks kitų kolonijų vuodegoje ir bus tinkamai atstovaujami visuotiniame seime.

Žmonių rajono prakalbose buvo arti 200. Visi užsilaikė ramiai. Prie L. S. S. 32 kp. prisirašė 3 nauji nariai. Tuom ir užsibaigė prakalbos.

Darbai pas mus eina neblogai. Atvažiavusiam darbas galima gaut, bet uždarbiai maži.

Nevedęs.

IŠ WILKES-BARRE, PA.

Prakalbos. Rugsėjo 13 d. L. S. S. VII rajono jiegomis F. Kavaliaucko svetainėje buvo surengtos prakalbos. Kalbėjo p. Michelsonas apie darbininkų klausimą: kaip kapitalistai skriaudžia darbininkus, kaip galima darbininkams pagerinti savo buvis ir t.t. Kaipo vaistą nuo visų blogumų, siulė prisirašyti prie vietinės socialistų kuopos. Kalbėjo dar apie apšvietos reikalingumą visiems ir ypatingai moterims. Moterims apšvieta reikalinga, sakė kalbėtojas, todėl, kad jos, budamos vaikų auklėtojomis, turi didelę įtekmę priaugančiose gentkartėse ir padaro iš žmogaus tai, kuom jisai buna suaugęs. Prie pabaigos pradėjo labai girti socialistus ir jųjų laikraščius. Nesocialistiškus laikraščius ragino neskaityti, nes jie neatnešą jokios naudos. Prie tokių laikraščių jisai priskaitė "Lietuvą" ir "Vienybę Lietuvninkų." Girdi, žmogus užsimokąs 2 doleriu ir nieko negaunąs (Jei pranešimas yra teisingas, tai nekalbant jau apie tokio pasielgimo doriškąją pusę, panašus užsipuolimas gali kartais atsidurti ir teisme. Todėl, savo jausmus ir nuomones išreiškiant, patartume visuomet prisilaikyti atsargesnės formos. "Liet." Red.). Lygiai taip pat buvo užsipulta ant katalikiškųjų laikraščių.

Buvo padaryta 10 minutų pertrauka, laike kurios rinkta aukų susirinkimo išlaidoms padengti, pardavinėta socialistų knygos bei ženkleliai ir siulyta užsiprenumeruoti papiginta kaina lietuvių socialistų organą. Po pertraukai p. Michelsonas kalbėjo apie dabartinę Europos karę, socialistų atsinešimą į ją ir visuotiną Amerikos lietuvių seimą.

Prakalbose buvo suvirš 2 šimtai vyrų ir apie 50 moterių.

Ten Buvęs.

IŠ SEATTLE, WASH.

Nuo karės Lietuvoje nukentėjusiems. Vietos lietuvių D. L. K. Gedimino draugija savo susirinkime rugsėjo 13 d. pakėlė klausimą apie tėvynės Lietuvos padėjimą dabartinėje Europos karėje. Apsvarsčius dalyką, buvo pripažinta, kad Lietuva, ypatingai Prusų parubežiais, baisiai nukentės nuo karės kaip turtu, taip ir žmonių gyvybe, ir kad prisiartinanti žiema padidins tą nelaimių jurę, kurioje dabar paskendusi Lietuva. Kad sušelpus Lietuvą ir bent kiek palengvinus jos vargus, draugija nutarė parengti spalio (Oct.) 10 d. Washington svetainėje, 14th ave. ir Fir st., Seattle, Wash., balių, kurio visas pelnas eis naudai nukentėjusių nuo karės. Įžanga vyrams 50c., moterims dovanai.

Tuom pačiu Lietuvos sušelpimo tikslu draugija žada skirti iš savo geležinio kapitalo tiek, kiek išgalės. Aukoms rinkti draugija paskyrė komitetą, susidedantį iš pp. S. Kraniutaičio, T. Ulskio, P. Malesko ir p-lės Onos Madelackiutės. Šisai komitetas rinks aukas kiekvienoje vietoje, kurią tik galės pasiekti.

Tikimasi, kad Seattle ir apielinkių lietuviai kuoskaitlingiausiai atsilankys į minėtąjį balių ir suteiks savo pašelpą nukentėjusiai Lietuvai. Negalinčiųjų atsilankyti asmeniškai į balių prašoma aukas Lietuvos šelpimo tikslu siųsti per pačtą by kuriam minėtojo komiteto narių antrašu: 416 Main st., Seattle, Wash. Aukavusiųjų vardai bus pagarsinti laikraščiuose.

A. Kalvaitis,
dr-jos sekr.

IŠ SO. OMAHA, NEBR.

Prakalbos. Šio mėnesio pradžioje pas mus buvo prakalbos, šauktos sąryšyje su esančiaja dabar Europoje kare. Tarp vietos lietuvių buvo praplatinti plakatai su užvardžiu, kad Lietuva kraujuose kviečia lietuvius susirinkti. Plakatuose buvo žadėta prakalbų apie karę, ypatingai Lietuvos padėjimą. Toksai nepaprastas kvietimas sutraukė į prakalbas didelį skaitlių lietuvių.

Kuomet susirinko žmonės, prasidėjo prakalbos. Pirmas kalbėjo p. A. Ukelis. Jisai stengėsi apipiešti dabartinę karę ir paaiškinti priežastis, dėlei kurių karė kilo. Sulyg kalbėtojo žodžių, karunuotieji Europos valdovai supjudę žmones vienus prieš kitus ir skaitą tai didvyrišku atsižymėjimu. Vienas iš publikos paklausė kalbėtojo, kaip galima karė sulaikyti. Į tokį klausimą dabartinėse aplinkybėse sunku butų ir Saliamonui atsakyti. Juo sunkiau tai buvo kalbėtojui. Kitas "kalbėtojas" drožė apie.... apie viską, bet nieko apie tai, kas šiose prakalbose buvo reikalinga. Bekalbėdamas, nuslydo į asmeniškus užsipuldinėjimus apie automobilius, biznius, pralobimus, saliunus ir t.t. Šios "prakalbos" pabaigoje buvęs publikoje biznierius lietuvis pašoko ir padėkavojo "už biznio išgarsinimą."

J. Marijonaitis vėl kalbėjo apie dabartinę karę. Remdamasis šventraščiu, prirodinėjo, kad jau atėjo "paskutinė svieto pabaiga." Paskui kalbėjo kun. Ivaškevičia, kurisai, sakoma, už pasipriešinimą vyskupui ar už ką kitą esąs suspenduotas. Jisai pradėjo nuo "vainų," perėjo prie dvasiškijos ir socialistų ir galop turėjo pertraukti savo "prakalbą," nes publika pradėjo tyčiotis. Kun. Ivaškevičia So. Omahos lietuviams yra gerai žinomas, nes jisai, pastatęs savo bažnyčią, ilgoką laiką čia kunigavo, kol dėlei nesusipratimų su vyskupu, nebuvo priverstas apleisti vietos. Dabar jisai tik taip sau gyvena be vietos.

Apie tikslą, kuriuom prakalbos kviesta, tai yra apie Lietuvą, buvo visai užmiršta. Buvo rinkta aukų

BELGŲ LIGONBUTIS, VOKIEČIŲ SUŠAUDYTAS.

Paveikslėlis rodo belgų ligonbutį Termonde mieste, gulinčiame 16 mylių į rytus nuo Ghent. Vokiečių kanuolės ligonbutį beveik į rėtį pavertė. Kuomet mūšis prasidėjo, sužeistieji buvo visai nakčiai į laukus perkraustyti.

svetainės samdymo išlaidoms padengti. Taip tai suteikta "pagelba" "Lietuvai kraujuose."

Ž-s—A-s.

Susitvėrė teatrališkas ratelis. Prie T. M. D. 17 kp. susitvėrė teatrališkas ratelis. Ratelio klausimas buvo p. V. Sabaliausko paketlas T. M. D. kuopos susirinkime, ir visi vienbalsiai pritarė. Prie ratelio iki šiol prisirašė 16-17 narių. Rateliui duota yra pilna autonomija, ir jisai savo susirinkime išrinko sekančią valdybą: pirmininku—V. Sabaliauskas, vice-pirm.—A. Žalpis, rašt.—J. Biliunas. Tame pačiame susirinkime buvo kalbėta apie vakarų rengimą ir knygyno steigimą. Iškelta taipogi klausimas kaslink savo organo pasiskyrimo. Ratelis, geresniam narių, taip sakant, surišimui, paskyrė įstojimo mokesties 25c ir mėnesinės 10c. Kilo dar klausimas apie paskyrimą pelno nuo vakarų (kaip jisai išrišta? Red.). Dėlei kaž-kokių priežasčių atsirado tokių, kurie nori ratelio darbą suardyti. Atkalbinėja narius, vadina ratelį bedievišku ir t.t. Darbo ardytojams pasisekė atitraukti šiek-tiek narių iš ratelio, bet ratelis mažai ką sau iš to daro. Teisybė, išpradžių pradėta jau lyg svyruoti, bet paskui kai-kurie energiškesnieji vietos lietuviai atėjo pagelbon, ir tasai ardymo darbas sulaikyta.

Ratelis neužilgo žada pradėti mokintis didelį veikalą "Ponas ir Mužikai."

Ž-s—A-s.

IŠ WELLSTON, MICH.

Rudeniui prasidėjus. Svetė. Pas Michigan valstijos ukininkus prasidėjo rudens darbai: laukų valymas. Apie Big Bass Ezerą savo javams iškulti lietuviai, susidėję kruvon, turėjo pasisamdę kuliamąją mašiną. Iškulė rugius, kviečius, avižas ir kitus javus ir dabar prasidėjo kornų valymas nuo lauko. Paskui eis bulvių kasimas. Drauge su valymo darbais eina ir rugių sėja.

Kai-kurie musų ukininkai šįmet turtingi šienu. Daržovės gerai užaugo, ir kas jųjų turėjo pasisodinęs, dabar gali pasigirti. Nuėmus nuo laukų javus, prasidės žemės (girios? Red.) valymas. Kai-kurie ukininkai šįmet visai nevalo žemės nei nieko nesodina. Susirupinę iškilusiaja kare, visą savo atydą yra atkreipę į Europą ir laukia, kurion pusėn virs karė.

Rugs. 12 d. išvažiavo atgal Chicagon p-lė Natalija Kiauniukė, kuri visą savaitę viešėjo pas savo tėvus ant ukės Peacock, Mich. Vietinis jaunimas, stengdamasis užimti svetę, turėjo malonią savaitę. P-lė Kiauniukė išsivežė su savim bukietą gėlių, kuriomis žadėjo apkaišyti visą Chicagos "Aido" chorą. Viešėjusioji svetė, regis, čia yra augusi, bet lietuviškai gražiai kalba ir nevengia, kaip tai dažnai yra, savo prigimtos kalbos nei namie, nei viešose vietose tarp svetimtaučių. Kiek galima buvo iš jos kalbos suprasti, jinai myli skaityti ir musų laikraščius.

W. S-gas.

IŠ NOKOMIS, ILL.

Lietuvos šelpimo reikale. Nors čionykščiai lietuviai neturi jokių draugijų nei kuopų, bet bendrieji tautos reikalai yra atjaučiami ir suprantami nemažiaus negu by kurioje kitoje kolonijoje. Šioje sunkioje kančių valandoje, kuomet Lietuva yra verčiama į pelenus ir kraujas teka upeliais, Nokomis'o lietuviai, atsiliepdami į Lietuvos Gelbėjimo Fondo sumanymą, suaukavo išviso $8.50. Žinoma, tai ne viskas. Bus aukauta ir toliaus tiek, kiek galima. Suaukautieji pinigai yra pas žemiau pasirašiusįjį Alex Popeiką, kurisai atsako už tuos pinigus. Vėliaus, išrinkus visuotiną iždininką, visos aukos bus jam įteiktos, ir jisai galės pagarsinti atskirų aukautojų vardus. Tos priežasties dėlei, dabar aukautojų vardų negarsinama. Tikimasi, kad vietos lietuviai, nepasitenkindami keliais sumestais doliariais, savo aukose nebus pralenkti kitų tokio pat didumo kolonijų. Kiekvienas susipratęs Nokomis'o lietuvis dės savo auką visuotinam reikalui.

Alex Popeika.

IŠ EAST CHICAGO, IND.

Apvaikščiojimas. Nusifotografavo. Darbai. Rugsėjo 7 d. buvo čia apvaikščiojimas, L. A. U. Kliubo parengtas savo vienų metų gyvavimo sukaktuvėms paminėti. Apvaikščiojime dalyvavo sekančios draugijos: vietinė T. M. D. 127-ta kuopa, L. P. Kliubas, šv. Franciškaus ir šv. Jono dr-stės—visos trįs iš Indiana Harbor; D. L. K. Vytauto draugija iš Hammondo ir L. Darbininkų draugija iš Gary. Tai dar pirmu sykiu toksai didelis lietuvių burys vaikščiojo E. Chicagos gatvėmis. Parodai pasibaigus, buvo prakalbos. Kalbėjo vietinės T. M. D. kuopos pirmininkas, p. J. M., ir dar p. B. Y. (Kaip pilnos pavardės? Red.). Pirmasai kalbėjo apie Amerikos istoriją; antrasai griežtos temos neturėjo, bet prakalba jam geriau pavyko negu pirmam kalbėtojui. Platesnio programo su dekliamacijomis, dainomis ir t.t., nebuvo parengta. Po programui buvo šokiai. Žmonių buvo daug. Tvarka užlaikyta gera. Visi smagiai pasilinksmino.

Tą pačią dieną visi vietinės T. M. D. kuopos nariai nusifotografavo kruvoje. Kiekvienas kuopos narys galės gauti po kopiją. Žadama dar padaryti didelis paveikslas, kurisai kabosiąs svetainėje, kame kuopa laiko savo susirinkimus ir knygyną.

Darbai pas mus labai sumažėjo. Daugybė žmonių jau keli mėnesiai vaikščioja be darbo.

Pipiras.

IŠ BALTIMORE, MD.

Rengimasis politiškan katalikų seiman. Vietos lietuviai gavo iš Lietuvių R.-K. Federacijos politiškojo seimo rengėjų pakvietimą dalyvauti seime, parengtame prie šįmetinio Federacijos kongreso. Rugsėjo 12 d. susirinko vietinės lietuvių parapijos nariai ir išrinko seiman delegatu p. J. Vasiliauską, S. L. R.-K. A. centro sekretorių. Tą pačią dieną turėjo savo mėnesinį susirinkimą šv. Jurgio dr-stė, kuri delegatu išrinko p. A. Laukaitį.

Pirmsėdžio (? Red.) vakare buvo sušauktas "bepartyviškas" visų vietos lietuvių susirinkimas. Žmonių atsilankė susirinkiman daug. Kalbėtojų išviso buvo keturi. Visi jie nupeikė kares, žmonių skerdynes. Vienas kalbėtojų, p. V. Nagornauskis, padavė įnešimą, kad išrinktieji delegatais nuvežtų seiman sekančius nutarimus: 1) kad Mažoji Lietuva butų prijungta prie Didžiosios Lietuvos, 2) kad Lietuvai butų duota siokia-tokia savyvalda su seimu Vilniuje, 3) kad Vilniuje butų įsteigtas universitetas ir 4) kad lietuviams butų geriaus pasilikti po rusų valdžia negu po vokiečių arba lenkų. Susirinkusieji tuos įnešimus karštu rankų plojimu priėmė, bet kuomet prisiėjo rinkti delegatus, kurie tuos nutarimus nuvežtų seimui, visa mašina pabiro: iš penkių draugijų neišrinko nei 1 delegato.

A. R.

Iš KANSAS CITY, KANSAS.

Įvairumai. Darbai. Lietuvių čia yra pusėtinas burelis. Visi sutikime gyvena. Yra lietuviška šv. Kazimiero parapija, kurią, nesant lietuvio kunigo, veda airis. Parapijos reikalai eina gerai. Parapijonis, kiek teko patirti, norėtų tačiaus turėti lietuvį kunigą.

Savaitė nuo rugsėjo 7d. iki 15 d. buvo labai nelaiminga kansasiečiams: dideli lietųs užplukdė miestą vandeniu, siekusiu 2 pėdų gilumos; nuostolių padaryta apie milionas doliarių.

Vietinė šv. Kazimiero draugija gyvuoja gerai ir sparčiai darbuojasi. Vytauto Kliubas mano įsteigti lietuviškai-angliską mokslainę. Šv. Kazimiero parapija rengia lapkričio 25 d. M. S. svetainėje, 1717 W. 9th st., balių.

Darbai eina pas mus vidutiniškai. Norintis dirbti gali rasti darbo.

Kas nori daugiau žinių apie šią vietą, tegul kreipiasi antrašu: Jonas Balonis, 645 Tenney ave., Kansas City, Kans. Bus pasistengta suteikti visos reikalaujamos informacijos.

J. Balonis.

IŠ PORT WASHINGTON, WIS.

A. A. Mirė čia, didžiai savo draugų ir pažįstamų apgailiamas, Kazimieras Žilinskas, sulaukęs 49 metų amžiaus ir išgyvenęs Amerikoje 23 m. Vėlionis buvo nevedęs ir savo turtą (apie $1,500 banke) niekam neužrašė. Vėlionis buvo žymus veikėjas tarp savo sanparapijonų ir šv. Laurino draugijoje, kuri įsisteigė lapkričio 2 d. 1902 m. ir kurioje jisai nuo pat jos įsisteigimo buvo veikliu nariu. Taip ilgą laiką išbuvęs draugijoje, jisai nei karto nesirgo, nei pašalpos neėmė. Draugai jau ruošėsi įtaisyti jam auksinį medalį už taip ilgą pašelpos neėmimą. Bet nebuvo lemta vėlioniui sulaukti tos dovanos. Parapijoje išbuvo maršalka 11 metų. Vėlionis pašvęsdavo visą savo liuosą laiką visuomenės ir parapijos reikalams.

Vėlionis Žilinskas paėjo iš Prapimų kaimo, Kvedainos parap., Raseinių pav., Kauno gub.

Parapijonas.

IŠ ELIZABETH, N. J.

Bedarbė. Sulaikė Europoje klebona. Prasidėjus Europoje karei, darbai pas mus labai susimažino. C. R. R. of N. J. (pilnas vardas? Red.) dirbama išviso 4 dienas po 9 valandas į dieną. Singer Sewing Machine Kompanijoje, kur pirmiaus buvo užimti 11,000 vyrų, dabar dirba tiktai 4000, ir tie patįs dirba vos 4 dienas po 8 valandas į dieną. Tiems, kurie nieko neturėjo sučėdiję, bedarbė, be abejonės, yra sunki našta. Kalbama dabar, kad darbai išnaujo prasidėsią. Nežiurint šių gandų apie darbų pagerėjimą, vyrai važiuoja į kitus miestus darbų jieškoti. Todėl jieškantiems darbo neužsimoka važiuoti į čia.

Tarp kitų, kuriuos užklupo karė Europoje, yra ir vietinis klebonas kun. B. Žindžius. Tikrai nežinia, kokioje vietoje jisai yra, bet sulyg gautųjų žinių, sprendžiama, buk jisai esąs Įsrutyje (Insterburge).

Vietinis.

IŠ ROCKFORD, ILL.

Pavyzdingos vestuvės. Prie visuotino seimo. Rugsėjo 13 d. V. S. Jokubyno namuose atsibuvo vestuvės p. J. J. Petraičio su p-le Ona Eringiute. Vestuvėse buvo svečiais parinktos ypatos, tarp jų ir vietinis klebonas, kun. V. R. Taškunas. Vestuvėse nebuvo muzikos nei šokių, kas tarp rockfordiečių yra nepaprastu dalyku. Baigianties vakarui, į svečius prakalbėjo V. Žemaitis, paaiškindamas kritiškas dienas musų tėvynėje Lietuvoje, kuri kenčia dėlei Europinės karės, ir prašydamas sudėti kiek aukų nukentėjusių lietuvių sušelpimui. Svečiai iniciatoriui pritarė, aukaudami: J. K. Guokas—$1.00; V. S. Jokubynas, K. Jokubynienė, V. Žemaitis, J. Petraitis, O. Petraitienė, J. Banis, K. Deskevičiutė ir J. Liudžius—po 50c. Viso suaukauta $6.50 kurie pasiųsta "Tėvynės" redakcijon, idant įteiktų kur reikia.

Laukiant visuotino, Amerikos lietuvių seimo, vietinės draugystės, sujungtomis jiegomis rengiasi siųsti vieną ar du pasiuntiniu ir padengti jų kelionės lėšas. Iki šiol prie šio reikalo prisidėjo: dr-stė šv. Mykolo, dr-stė Lietuvos Sunų ir dukterų, dr-stė S. Daukanto ir S. L. A. 77 kp. Kitos draugystės laukia savo susirinkimų. Draugystės, prisidedančios prie šio dalyko, skiria po du delegatu, kurie susirinks ir iš savo tarpo išrinks vieną ar du pasiuntiniu, pagal išgalės.

V-s.

IŠ WESTVILLE IR GEORGETOWN, ILL.

Darbai. Margumynai. Darbai anglių kasyklose eina silpnai. Dirbama po dvi-tris dienas į savaitę.

Šioje apielinkėje didelė sausuma. Georgetown žmonės beveik visai neturi vandens. Aš pats prašiau trijose vietose vandens atsigerti, bet negalėjau gauti. Iš vieno šulinio vandeniu naudojasi dvylika šeimynų, bet, bijodamas, kad vandens pačiam nepristygtų, to šulinio šeimininkas, man bunant tenai, žadėjo uždaryti šulinį kitų naudojimuisi. Žmonės visai neturi kuom karves girdyti.

Westvilleje žmonių atydos centru yra bažnytiniai reikalai. Mat, dabar tenai yra dvi parapiji: Rymo katalikų ir neprigulminga. Sakoma, didesnė pusė žmonių prisidėjusi prie neprigulmingos parapijos, bet, kaip teko išgirsti, daugelis žmonių kreivai žiurį į neprigulmingą kun. Jankauską. Ant kun. Skrypkos gi labai smarkiai rugojama, kam jisai ankščiaus nepasitraukęs. Sakoma, vyskupas labai užtaręs kun. Skrypką ir buk net išsitaręs, kad kun. Skrypka tol busiąs Westvilleje, kol jisai vyskupo vietoje. Dėlei to, sakoma, ir iškilusi suirutė.

Rugsėjo 15 d. kun. M. Gustaitis laikė čia prakalbas. Žmonių buvo pusėtinas burys. Vietos klebonas rinko aukas "Žiburio" mergaičių progimnazijai Mariampolėje. Ne visi pasirodė prielankūs tam dalykui. Atpenč, buvo griežtai priešingų aukavimui. Žmonės čia skaito laikraščius, kimba prie knygų ir apšvietos.

W. G.

IŠ SILVER CREEK, PA.

Gaisras kasyklose. Rugsėjo 8 d. vakare Silver Creek anglių kasyklos No. 1 liufte gimė gaisras. Kasykloje yra 5 liuftai, kuriuose buvo pilna dumų, kuom darbininkams įvaryta nemažai baimės. Kai-kuriose vietose buvo labai trošku. Dalis darbininkų paleista namon, kiti gi griebėsi gesint ugnį. Gesinimas traukėsi iki rugs. 15 d. Šita ugnis gręsė daugeliui žmonių pavojum, ir kova su ja buvo sunki. Ugnis įsikurė tokioj vietoj, kur kadaisiai buvo didelė skylė, apie 500 kubiškų pėdų. Ta skylė užpildyta senais medžiais. Spėjama, kad padegta tyčiomis. Prie ugnies dirbantiems buvo pavojinga, nes ugnis buvo viršuje gesintojų galvų. Beto, jau nedaug tereikėjo persimušt ugniai per piliorį į tuštumą, kur buvo prisirinkę dujų (gazų), ir galėjo kilti baisi expliozija. Tas gręsė pražutim ir ant paviršiaus esančiam Silver Creek kaimeliui. Laike gesinimo ant vietos, pačioje kasykloje, buvo įtaisyta specialė ligoninė. Dieną ir naktį dabojo gydytojai ir pritoškusius darbininkus laiks nuo laiko gydė. Šita ugnis ir apielinkės miestelių gyventojus, kurių didžiuma lietuviai, surupino, nes toji kasykla, tai vienintėlė užpelno vieta, prie kurios dirba apie 1000 darb. Biznieriams ir namų savininkams butų prisiėję palikti viską ir kraustytis toliaus. Rugs. 15 d. viršum ugnies esančiuose liuftuose pradėjo dirbti, bet liufte, kame buvo gaisras, dar nedirba.

Kores.

RUSAI TRAUKIA KARĖN.

Visa rusų kariumenės rota (kampanija) traukia prie rubežiaus mušti tokius pat kaip ir jie žmones, tiktai kitą kalbą vartojančius. Šale rotos traukia ir asilas, matomai, rotos "numylėtinis; jisai ir muš "nemcus."

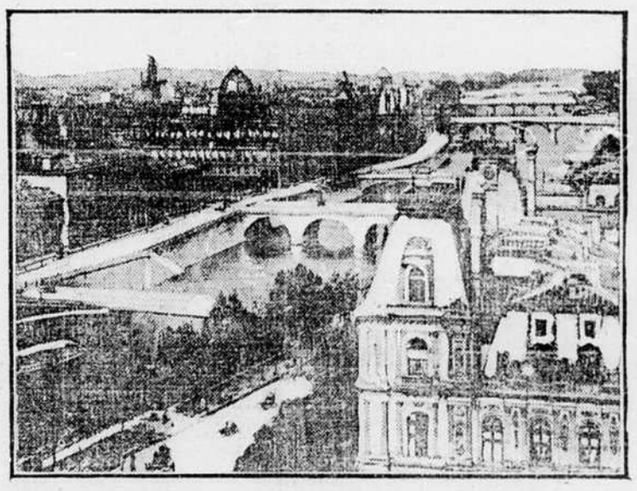

Photo by American Press Association.

PARYŽIAUS DALIS.

Viena gražiausiųjų Paryžiaus vietų, taip vadinamoji septyniu tiltų panorama, kuriai, kaip ir abelnai visam Paryžiui, gręsė sunaikinimo pavojus, jei vokiečiams butų pasiekę apgulti Paryžių.

NUO REDAKCIJOS

Visi laikraščiai siunčiami rankraščiai turi buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi pačioti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Kurisai seimas visuotinas? Prieš eilinį Amerikos lietuvį dabar stovi gan kėblus ir tragiškas klausimas. Visi vieną balsu šaukė jam ir jisai pats laikraščiuose skaitė apie karę. Jisai žino, kad dabartinėji Europos karė yra didžiausia visos žmonijos istorijoje, kad Lietuva, jojo tėvynė ir dažniausiai gimtinė, yra tos karės sukuryje, kad Lietuva baisiai nukentės ir kad reikalinga dabar tuojaus nevilkinant griebtis už tvarkymo tos pagelbos, kuri bus reikalinga Lietuvai, kuomet karė pasibaigs ir galima bus susinešti su Lietuva. Pačioje pradžioje buvo šaukiama, kad visi Amerikos lietuviai, be pakraipų skirtumo, privalo sueiti kruvon ir bendromis jiegomis varyti Lietuvos gelbėjimo reikalą. Kad tai padarius, t. y. kad galėjus išvien gelbėti Lietuvą, buvo sumanyta šaukti seimas, į kurį suvažiuotų visų pakraipų lietuviai, susitartų tarp savęs ir, nustatę bendrą plianą, pradėtų bendrą darbą varyti. Visi vienu balsu apie tai šaukė, ir rodėsi, kad toksai bendras veikimas yra pilnai galimas ir jau prieangyje stovi. Eilinis lietuvis visa tai girdėjo, džiaugėsi ir rengėsi pamatyti kuopuikiausius to bendro veikimo vaisius. Bet kaip tiktai pasistengta praktikoje įvykdinti tie vienybės obalsiai, tuojaus gražiai skambėjusiame iki šiolei koncerte pasigirdo kakafoniją, balsų nesutarimas. Galutiniame rezultate išdygo du seimai: vienas Chicagoje Liet. Rymo Katalikų Federacijos šaukiamas, antrasai šaukiamas New Yorke. Pasidarė kryžkelė, į kurią atėjęs lietuvis, nesekas visų musų gyvenimo politikos vinguriavimų, nežino ką daryti: trankti vienon ar kiton pusėn? Iš viso dalyko aišku viena: kad bendro veikimo idėja sugriuvo ir jinai reikalinga palaidoti, rasi, amžinai, nes jeigu dabar, tokiame svarbiame istoriškame momente, negalima susitaikinti ir bendrai veikti, tai vėliaus, peružus visoms audroms ir atslugus gyvenimui į paprastąją savo vagą, negali buti nei kalbos apie sutartinį visų veikimą.

Taip, visuotinos vienybės idėja žuvo. Bet to fakto konstatavimo (pažymėjimo) dar neužtenka. Gyvenimas verda, reikia jame dalyvauti. Reiškia, reikia pasirinkti ir kurisai nors kelias. Tam dalykui reikalinga įsileisti ir kiek smulkiau į taip vadinamąją politiką.

Atsitikimai, surišti su visuotinojo seimo klausimu, taip greit bėga, kad stovėti visą laiką jųjų priešakyje yra gan sunku. Katalikų Federacijos seimas atsibuvo šios savaitės pradžioje. Visuotinas gi seimas, šaukiamas New Yorke, bus sekančios savaitės ketverge, pėtnyčioje ir subatoje, spalio 1—3 d. Tačiaus, pripažįstant katalikų surengtąjį seimą kaipo įvykusį faktą, galima pažvelgti į jįjį visuotinumo atžvilgiu ir nubriežti paralelės liniją tarp jojo ir New Yorke įvyksiančio. Tokiu budu geriau paaiškės ir klausimas, kaip atsinešti į busimąjį New Yorke seimą.

Visuotino seimo klausimas buvo pakeltas, kaip tiktai iškilo karė ir pasirodė, kad jinai Lietuvos neaplenks. Laikraščiai iškarto pradėjo svarstyti visą klausimą. Seimo vietos ir laiko paskyrimas buvo pavestas spaudos ir keturių didžiųjų organizacijų (S. L. A., S. L. R.-K. A., L. S. S. ir T. M. D.) nubalsavimui. Reikalingas buvo centras, kurisai tvarkytų dalyką, neįsimaišydamas kaipo sprendžiamas veiksnys. Tuom centru buvo Lietuvių Spaudos Draugija jos sekretoriaus asmenyje. Buvo užklausti visi laikraščiai ir taipogi minėtosios 4 organizacijos, kaip žiurima į dalyką, kokia vieta ir laikas seimui pato giau ir t.t. Žodžiu sakant, prasidėjo procedura, be kurios seimo šaukimas, pastatytas į tokias vėžes, negalėjo apsieiti. Ir matomai visi sutiko su tokia tvarka. Iš niekur nepasigirdo protestų arba nepasitenkinimo balsų. Aiškiu pritarimu, dalyvavumu balsavimuose arba ir neprotestavimu visi davė savo sankciją tokiam seimo šaukimui. Viskas butų susidarę kuogeriausioje tvarkoje, ir butume turėję tikrai visuotiną seimą su visų sriovių dalyvavimu.

Bet kas tokio pasimaišė. Į pasekmingai pradėtą ir tvarkingai varytą darbą įsipynė elementų, kurie privedė prie dabartinės suirutės. Kas tai atsiminė, kad rugsėjo pabaigoje šaukiama Chicagoje Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų kasmetinis kongresas. Kokį sąryšį galėjo turėti tos Federacijos kongresas su visuotinu seimu—sunku pasakyti.

Visuotinas seimas yra dalykas, lygiai svarbus visai Amerikos lietuvių visuomenei, kurios tarpe yra ne tiktai daug katalikų, bet ir daug kitokių pažiurų ir pakraipų žmonių. Visuotiname seime svarstyti pastatyta visos lietuvių tautos klausimai. Federacijos gi seimas—tai grynai katalikų dalykas, ir tai tiktai tų katalikų, kurie priklauso prie Federacijos. Taigi čia savi vidujiniai reikalai, kurie nieko bendro su visuotinais lietuvių reikalais neturi.

Tokia, rodos, liogiška mintis privalėjo ateiti omenin tiems, kurie užsimanė sujungti Federacijos kongresą su visuotinu seimu.

Vienintėlis argumentas, tariant, federacijinio seimo rengėjų raukose buvo tai, kad Federacijos kongreso laiku suvažiuoją daug atstovų; todėl nereikėsią daugeliui važiuoti du kartu į dvi vieti, ir sutaupintasias lėšas galima busią sudėti Lietuvos šelpimui.

Toksai pasiteisininimas vienok buvo visiškai silpnas. Šaukimu seimo prie Federacijos kongreso buvo pakeliama grąsinanti kumštis ant viso spaudos ir didžiųjų organizacijų pradėtojo darbo. Federacija, šaukdama visus staigiai savo surengtan seiman, galėjo labai gerai žinoti, kad tuom jinai įneš disorganizaciją į visą darbą; kad pirmiaus pradėtojo darbo, jau plačiai užvesto, vistiek negalima bus sustabdyti, ir kad todėl jos darbas—tai tiktai spėkų dalies atitraukimas nuo bendrojo darbo.

Federacija begaliniaime savo skubinimesi, kaip praeitame "Liet." numeryje jau nurodyta, savo šaukiamam seimui paskyrė išsyk net dvi vieti: šv. Jurgio svet. ir Masonic Temple "Drill Hall." Kam taip baisiai skubintasi, kuomet skubinimasis net savus žingsnius maišo? Kokis tikslas tame, kad sugriovus pradėtą darbą?

Nenorėtume niekeno nekaltai įtarti, bet kaip išaiškinus tą nepaprastą skubumą? Kongresan suvažiuos katalikai delegatai. Jie, be abejonės, bus skaitlingiausiu gaivalu rengiamamjame prie kongreso seime. Reiškia, jie tame seime bus pilnais šeimyninkais. Tai yra vienintėlis išvedimas, kurį gali padaryti bešalis žmogus.

Toks, rods, yra vienintėlis motyvas, kurisai iki šiol, taip sakant, dar nebuvo sukritikuotas. Visi gi kiti argumentai vienos ar kitos musų spaudos dalies buvo jau nagrinėti, ir kiekviename atsitikime tie argumentai neišlaikė nei silpnos kritikos.

Dabar, imant dalyką iš formališkos pusės, męs taipgi nematome, kuom galėjo chicaginio seimo rengėjai remti savo žingsnį. Pradėtame aukščiaus ir Liet. Sp. Dr-jos tvarkomame seimo šaukimo darbe visos sriovės be išskyrimo dalyvavo. Nei vienai sriovei nebuvo duodama kokių nors privilegijų. Visi lygiai dalyvavo. Jeigu dešinėji sriovė butų jautusi, kad jinai yra aplenkta, tuomet toksai žingsnis, kurį padarė Federacija, butų buvęs pateisintinas. Tuomet partizantiškumas butų buvęs atsakymu partizantiškumui. Bet to aplenkimo nebuvo. S. L. R.-K. A. dalyvavo balsavimuose. Jeigu Federacija jautėsi, kad jinai yra aplenkta, jai reikėjo pakelti balsas prieš jos aplenkimą, ir jinai butų buvusi pakviesta į balsuotojų skaitlių. Męs neturime jokių prirodymų ir jokio pamato manyti, kad Federacija buvo tyčiai aplenkta. Visuotino seimo šaukimas visų sriovių pagelba buvo, matomai apsireiškimas, kame darbas pilnai sutiko su tuom, kas buvo skelbta. Galop, jei Federacija jautėsi, kad jinai turinti teisę vadovauti visuotino seimo šaukime, jai reikėjo išpradžių kreiptis prie rengėjų, kurie jau turėjo visuomenės sankciją, ir patraukti juos prie savęs, arba pasiekti to, kad pradėtasai jau darbas butų jųjų pertrauktas, arba jai pavestas. Tokiu budu Federacija butų įgijusi visuomeninę sankciją ir jos seimas butų buvęs visuotinas. Bet kadangi nei vienos tų sąlygų nepildyta, tai Federacijos seimas buvo tiktai dalinis, tam tikros žmonių, ar atstovų, grupės suvažiavimas, svarstęs, tyčiomis ar išnetyčių, tuos pačius daug-maž klausimus, kurie bus svarstomi ir visuotiname seime. Tai, kad Federacija kvietė ir kitų sriovių žmones dalyvauti jos seime, dalyko nei kiek nemaino. Prasidėjus visuotino seimo šaukimo darbui, galėjo ir by kuri kita viena organizacija paskelbti, kad jinai šaukianti visuotiną seimą ir kviečianti kitus jin. Taip galėtų daryti ir ne viena, bet kelios draugijos. Ar tuomet tie visi seimai ir butų visuotini? Kadangi visuomeninė sankcija pavesta tam tikram organizuojančiam kunui, tai visi kiti šaukiamieji seimai, nors jie ir pasivadintų visuotinais, tokiais ištikrųjų nebus. Taigi Federacijos seimas negalėjo buti visuotinas.

Iš visa ko aukščiaus išdėstyto męs prieiname ir prie antros išvados: kad seimas, kurisai šaukiama New Yorke, yra visuotinas, visų sriovių sankciją turįs. S. L. R.-K. A., budamas dešiniojo sparno atstovu, pridėjo ir savo sriovės paramą tam seimui. Tautininkai ir socialistai tą seimą taipogi remia. Taigi tasai seimas yra tikrai visuotinas.

Katalikams privalu dalyvauti jame kaip ir visiems kitiems. Chicagoje rugsėjo 21 ir 22 d. dienomis buvo tulos iš įvairių Amerikos dalių suvažiavusių žmonių grupės seimas. Diena prieš tai buvo Chicagos dr-jų seimas, arba konferencija. Vienas ir kitas išnešė tam tikras rezoliucijas. Vienos tų rezoliucijų bus siunčiamos vienon vieton, kitos—kiton. Dalykai nuo to nesimaino, ir visuotinas seimas, kaip tai visų sriovių nutarta, atsibus spalio 1, 2 ir 3 d. New Yorke.

Linkime Visuotinam Amerikos Lietuvių Politiškam Seimui kuogeriausio pasisekimo ir tikimės, kad Amerikos lietuvių atstovai, susirinkę jame, tinkamai ir priderančiai išriš tuos klausimus, kurituos ši svarbioji valanda pastatė priekin.

Dėlei tulų laikraščių papročių. "Tėv." 38-tame numeryje tilpo pono A. pastaba, pavadinta "Literaturos vagystė." Toje žinutėje sakoma, kad spausdinamoji dabar "Keleivyje" "Žmonių skerdykla," kaipo originalis p. Negeistino veikalas, esanti vokiečių rašytojo Lamszus'o parašyta ir originale pavadinta "Das Menschenschlachthaus." Pranešęs tai, p. A. sako: "Panašių apsireiškimų musų raštijoje buna nemaža. Ar ne laikas jau butų tuos perdaug drąsius literaturos vagis kaip nors pamokyti. Juk jie žemina visą lietuvių raštiją ir klaidina visuomenę."

Kiekvienas doros taisyklių prisilaikantis žmogus turi butinai sutikti su p. A. Vogimas, kokioje formoje neišsireikštų, visuomet vogimu ir pasiliks. Bet, jei p. A. yra gyvenęs kiek ilgiau Amerikoje ir sekęs musų spaudą, tai jisai galėjo pastebėti, kad į šias dažnias literaturos vagystes jau nekartą buvo atkreipiama atyda, išreiškiamas joms grieztas pasmerkimas, tačiaus tos vagystės kaip gyvavo, taip ir gyvuoja. Kai-kada galima užtėmyti lietuvių kalboje parašytų ir kiek seniaus išleistų veikalų perspausdinimas be nurodymo šaltinio, iš kur tai paimta. Amerikos laikraštininkai labai gerai tą mato, ką liudija karts nuo karto girdimieji protestai. Bet mažai tie protestai, matomai, reiškia, jeigu veikalų vogimas nesiliauja. Kaip tam nelemtam papročiui užkirtus kelią—sunku rasti pastovus ir tikras budas. Gerai padarė p. A., iškeldamas eikštėn minėtąjį "incidentą." Bet tai tiktai pavienis atsitikimas. Kur yra budas, kuris užkirstų kelią tam apsireiškimui ateityje? Kas išriš tą klausimą, tas gali laukti padėkos iš visuomenės ir musų raštijos brangintojų.

Pakvietimas Visuotinan Seiman.

Am. Liet. Spaudos Draugijos iniciatyva padėtoji anketa įvyko, ir balsavimo terminas pasibaigė rugsėjo 10 d. Balsavime dalyvavo laikraščiai: *Naujienos, Jaunimo Sąjunga, Vienybė Lietuvninkų, Katalikas, Tėvynė, Jaunoji Lietuva, Tarka, Dilgėlės, Keleivis, Ateitis, Saulė, Kova* (žiur. "Tėv." N 36) ir *Laisvė*, ir organizacijos: *TMD., SLA., SLRKA.* ir *LLS.* Absoliutė balsų didžiuma išsireiškė, kad seimą reiktų sušaukti New Yorke spalių 1, 2 ir 3 d. LSS. dėl technikos kliučių savo galutinos nuomonės dar nepridavė, bet iš atskirų jos vadovų ir vadovaujančiųjų organų atsiliepimų galima tikėtis, kad jos balsas taipgi prisidės prie absoliutės balsų didžiumos skaičiaus.

Tokiuo budu musų visų sriovių ir pakraipų laikraščių bei organizacijų absoliutės balsų didžiumos nutarimu, *visuotinas Amerikos lietuvių seimas bus New Yorke spalių 1, 2 ir 3 dieną.*

Visos Amerikos lietuvių kolonijos ir organizacijos teiksis *rinkti tan seiman savo atstovus.* Didžiosios organizacijos, k. a.: TMD., SLA., SLRKA. ir LSS. teiksis savo atstovus atsiųsti bent viena diena ankščiaus dėl galutino dienotvarkės priėmimo.

Draugijos ir jų atstovai ir atskiri asmenįs, kurie pasiryžę dalyvauti Seime ar turi savų sumanymų ar įnešimų, *teiksis pranešti apie tai Lietuvių Spaudos Draugijos Sekretoriui* (V. K. Račkauskui, 307 W. 30th st., New York, N. Y.), *kad jis tuos pranešimus perduotų Brooklyno ir New Yorko lietuvių komitetui, kurs užsiims visu Seimo surengimu.*

V. K. Račkauskas,
Am. Liet. Spaudos
Dr-jos Sekr.

"Lietuvos" Prierašas.

Iš visa to, kas buvo rašyta "Lietuvoje" apie visuotiną Amerikos lietuvių seimą, ir taipogi iš to, kad "Lietuva" viena pirmiausiųjų pakėlė balsą dėlei visuotino seimo sušaukimo, galima aiškiai suprasti, kad visuotinam seimui "Lietuva" pritaria. Pilnai sutinkame su daugumos nusprendimu, kad seimas butų atliktas New Yorke paskirtuoju laiku (žiur. redakcijinį straipsnį).

Chicagos ir Apielinkės Draugijų Prieš-Seiminė Konferencija.

(Nuo savo specialio reporterio)

Chicagos draugijų priešseiminė konferencija atsibuvo praeitą nedėldienį, rugsėjo 20 d. M. Meldažio svetainėje, 2244 W. 23rd pl. Konferenciją atidarė S. L. A. Antrojo Apskričio pirmininkas, p. Šarka, kurisai, atidarydamas susirinkimą, pranešė, kad nors šioji konferencija buvo S. L. A. Antrojo Apskričio sumanyta, tačiaus josios rengėjais yra kaip Antrasai Apskritys, taip ir Chicago Lietuvių Draugijų Sąjunga. Savo įžanginės prakalbos pabaigoje p. Šarka pranešė, kad šiame susirinkime sprendžiamąjį balsą turės tiktai tie, kurie yra įteikę susirinkimui mandatus nuo draugijų, kurias jie atstovauja; visi kiti gi susirinkusieji turės tiktai patariamąjį balsą.

Toliaus p. Danta skaito mandatus. Konferencijoje dalyvauja:

1) Nuo **Chicagos Lietuvių Draugijų Sąjungos:** K. Gugis, Dr. A. Zimontas, M. Jurgelionienė, V. Mišeika, Pr. Kybartas, A. Bieržinskas, M. Šilkaitis, M. Juška, Dr. K. Drangelis.

2) Nuo **S. L. A. Antrojo Apskričio delegatai:** M. Šarka, M. Damijonaitis ir P. Simaitis.

3) Nuo **S. L. A. 36 kuopos:** F. P. Bradchulis ir Kl. Jurgelionis.

4) Nuo **S. L. A. 139 kuopos:** Martinas Bacevičius, Kazimieras Kelmirtis.

5) Nuo **S. L. A. 194 kuopos:** P. Stankaitis, V. V. Česna ir J. Girijotas.

6) Nuo **S. L. A. 74 kuopos:** J. Trijonis ir P. Simanaitis.

7) Nuo **S. L. A. 182 kuopos:** B. Janulis ir A. Čepas.

8) Nuo **S. L. A. 122 kuopos:** A. Bieržinskas ir F. Kybortas.

9) Nuo **S. L. A. 226 kuopos:** J. Kalainė, P. Galskis ir P. Indrelė.

10) Nuo **L. S. S. 158 kuopos:** St. Medžiauskas.

11) Nuo **L. S. S. 222 kuopos:** J. Karpavičia ir J. Dailydė.

12) Nuo **L. S. S. 4 kuopos:** A. Lekavičius, A. Lalis, J. Markus, J. Buragas, M. Petrauskas, St. Markauskas, J. Grigas, A. Petratis, J. Puniška, Jonas Starulis ir J. Šimbelis.

13) Nuo **L. S. S. 137 kuopos:** M. Arbačiauskas.

14) Nuo **L. S. S. 22 kuopos:** A. Ambrazevičia, K. Bliža.

15) Nuo **L. S. S. 170 kuopos:** A. Činikas.

16) Nuo **L. S. S. 81 kuopos:** P. M. Kaitis, A. J. Karalius, J. Galskis, A. Kairis ir J. Repšis.

17) Nuo **L. S. S. 178 kuopos:** Cicero, Ill.: K. P. Deveikis, A. Lingė, K. Tumas ir J. Niukas.

18) Nuo **Socialistų Partijos Skyriaus,** Cicero, Ill.: J. Gubavičia.

19) Nuo **Socialistų Partijos Lietuvių Skyriaus.** Melrose Park, Ill.: J. Paleckis,

20) Nuo **T. M. D. 22 kuopos:** K. Drangelis ir A. Misevičia.

21) Nuo **T. M. D. 113 kuopos,** Kensington: Pr. Grybas.

22) Nuo **Draugystės Tėvynės Lietuvos Mylėtojų,** Englewood: Antanas Želnis, Juozas Valionis, Alfons Činikas.

23) Nuo **Simano Daukanto Draugijos:** M. Damijonaitis, J. Janulevičia, F. A. Golubickas ir A. Rudauskas.

24) Nuo **Vakarinės Žvaigždės Kliubo,** Cicero, Ill.: Antanas Tumavičia.

25) Nuo **D. L. K. Keistučio Paš. ir Polit. Kliubo:** J. Aleksandravičia, J. A. Povilaitis, J. Gustaitis.

26) Nuo **Dr-stės Lietuvių Brolių ir Seserų Amerikoje:** Jonas Sereika ir Stan. Skirgaila.

27) Nuo **"Birutės" Muzikos Draugijos:** Kvietkauskas, V. Vitkevičius, A. Glebaitis ir V. Elzbergas.

28) Nuo **Lietuvių Jaunikaičių Dainos Mylėtojų Draugijos:** J. J. Stasiunas.

29) Nuo **D-ro Vinco Kudirkos Draugijos:** Z. Mickevičius ir A. Mieželaiškis.

30) Nuo **Visuotino Cicero Lietuvių Susirinkimo:** A. Sideravičia, V. Butvilas, B. Jonaitienė.

31) Nuo **Liet. D. K. Gedimino Draugijos,** Kensington: D. Šatkus, P. Lukauskis.

32) Nuo **Lietuvių Moterų "Apšvietos" draugijos:** M. Olševskienė, A. Miščikaitienė, P. Šileikienė ir Z. Puniškienė.

34) Nuo **Lietuvos Ukininko Draugijos:** R. Zaura, J. Rimavičia ir M. Juška.

35) Nuo **Teisybės Mylėtojų Draugijos:** N. Girdvainis, Povilas Mažeika, Kazys Kudulis.

36) Nuo **Dr-stės Lietuvos Mylėtojų,** Cicero, Ill.: Mot. Gabraitis, A. Mileris ir Fel. Srelčiunas.

37) Nuo **Lietuvos Mylėtojų Dr-stės:** J. Norvaiša ir J. Vebliauskas.

38) Nuo **"Naujienų"** Redakcijos: P. Grigaitis.

39) Nuo **"Draugo"** Redakcijos: M. Zujus.

40) Nuo **Aušros Knygyno ir Skaityklos,** Roselande: J. Varekojis.

41) Nuo **Lietuvių Katalikų Šv. Kazimiero Brolių ir Seserų Draugijos:** A. Nausėda, V. Mereckas ir Br. Trečiokas.

42) Nuo **Šv. Augustino Vyskupo Draugijos:** Jonas Janulis.

43) Nuo **Lietuvių Giesmininkų Dramat. Dr-stės po Prieglauda Šv. Cecilijos:** Juozas Sedaitis, M. Mažeika, Domininkas Žutautas ir Antanas Rugienis.

44) Nuo **S. L. R.-K. A. 16 kuopos:** Kazys Pakštas, ir Ant. Bacevičius.

45) Nuo **Lietuvos Vyčių 5 kuopos:** Ona Strezalauskaitė, Konst. Pakštaitė ir Vincas Mickus.

46) Nuo **Pilnųjų Blaivininkų 38 kuopos:** Adomas Stulginskas ir Stanislovas Kybartas.

47) Nuo **Aušros Vartų Šv. Panos Marijos Draugijos:** M. Jokubka.

48) Nuo **Šv. Pranciškaus Draugijos:** Mag. Neverauckienė ir Juozapa Bernaskienė.

49) Nuo **Šv. Mykolo Arkaniolo No. 2 Draugijos:** Antanas Repšis, Juozas Valaitis, Ignacas Kieliečius, Pranas Vaškunas, Kazys Kublis ir Mykolas Daugirda.

50) Nuo **Šv. Juozapo Apiekuno Draugijos:** Al. Stanevičius, And. Marcinkevičius, Juozas Žiekaitis ir Pranas Budrevičius.

51) Nuo **Šv. Mykolo Parapijos:** Jonas Rutkauskas, Juozas Čepaitis, Jonas Rainevičius, Jonas Ramaška, Adolfas Kupris, Kazys Šatas, Juozas Naujokas, kun. Julijonas Kazokas, Ant. Golubickas, Ant. Malkevičius ir Juozas Unikauskas.

52) Nuo **Liuosybės Draugijos:** St. Danta ir B. Liubinas.

53) Nuo **Laisvės Mylėtojų Vyrų ir Moterų Draugijos,** Aurora, Ill.: Tadas Šiurna.

54) Nuo **T. M. D. 139 kuopos,** Aurora, Ill.: Kazys Šiurna.

55) Nuo **Lietuvių Dainos Mylėtojų Draugijos:** Zig. Mickevičia ir A. Mieželaiškis.

56) Nuo **Lietuvių Muzikalės Draugijos "Aidas,"** Roseland, Ill.: J. Grybas.

57) Nuo **S. L. A. 129 kuopos:** A. F. Kazlauskas, J. Juknius ir R. Linkauskas.

Kai-kurių draugijų atstovai pasivėlavo ir pristatė savo mandatus, jau prasidėjus susirinkimui.

VALDYBOS RINKIMAI.

Prasidėjo konferencijos valdybos rinkimai. Kandidatais į prezidentus pastatoma A. Petraitis, Dr. Zimontas ir p. Gugis. Prieš balsuojant balsų skaitytojais paskiriama pp. Janulevičius ir Bieržinskas. Balsavimo pasekmės: Petraitis—52 bal., Dr. Zimontas—27 bal., Gugis—45 bal. Pirmininku liekasi Petraitis, Gugis—I vice-pirm., Dr. Zimontas—II vice-pirm.

Sekretoriuosna statoma trįs kandidatai: Karalius, Galskis ir Laukis. Balsavimo pasekmės: Karalius—45 bal., Galskis—53 bal., Laukis—25 bal. Galskis lieka pirmu sekretorium, Karalius—antruoju.

DIENOS TVARKOS PRADĖIMAS.

Išrinktoji konferencijos valdyba užima savo vietas. Pirmininkas Petraitis skaito dienos tvarką, kuri priimama be jokių pataisymų. Dienos tvarka: 1) dalyvavimas visuotiname Amerikos Lietuvių Politiškame Seime; 2) Lietuvos Gelbėjimas: a) medžiagiškai, b) politiškai; 3) Vietos reikalai.

Keliama klausimas apie mandatų pertikrinimą. Klausimas paliekama galutinai neišrištu.

Nutariama rinkti presos komitetą iš dviejų narių, ir išrenkama Kaitis ir Jurgelionis.

Duodama įnešimas, kad delegatus atskirti vienon vieton nuo kitų susirinkusių. Įnešimas atmetama.

Dalyvavimas Visuotiname Seime.

Apsvarstymui pastatoma pirmasai dienotvarkės numeris, butent: reikalingumas dalyvauti Visuotiname Amerikos Lietuvių Politiškame Seime, kuris šaukiama New Yorke rugsėjo 1, 2 ir 3 d.

Sideravičia klausia, ar šisai susirinkimas pats siųs atstovus visuotinan seiman New Yorkan, ar tiktai ragins?

Dr. Zimontas skaito reikalingu paaiškinti, kad šios konferencijos sušaukimo iniciatyva priklauso S. L. A. II Apskr., bet veikia bendrai visos draugijos.

Damijonaitis duoda įnešimą: kadangi dauguma laikraščių ir 4 didžių organizacijų (S. L. A., L. S. S., T. M. D. ir S. L. R.-K. A.) organai paskyrė seimą New Yorke, tai męs pritariame šaukiamam New Yorke seimui.

Dr. Zimontas. Pritarsime ar ne, seimas New Yorke bus. Musų dalykas, ar siųsime atstovus į jį?

Pakštas. S. L. R.-K. A. nepritaria seimui, šaukiamam New Yorke.

Dubickis pataria išrinkti po vieną kalbėtoją iš kiekvienos sriovės, kad sutaupinus laiką.

Pirmininkas. Męs nesiskiriame į srioves čia.

Jurgelionis, gavęs balsą, sako gan ilgą ir karštą prakalbą, kurios turinys suglaustoje formoje skamba:

Chicagos draugijos sudaro vietinį seimą, kaipo dalį judėjimo, išsiplatinusio tarp visų Amerikos lietuvių. Lietuva nelaimingiausiame padėjime, ir męs privalome ją gelbėti. Nežinome, kas ten darosi, bet žinome, kad pagelba reikalinga. Visi Amerikos lietuviai privalo susieiti ir apsvarstyti, kaip pagelbėti. To klausimo męs negalime pilnai išrišti dabar; turime laukti žinių iš Lietuvos. Bet dabar privalome laikytis vienybės, visi sueiti kruvon ir ruoštis. Tai atliksime seime, kurisai nutarta laikyti New Yorke. Viena sriovių, katalikų Federacija, rengia kongresą rytoj (rugs. 21 d.). Jie kalbės apie visą reikalą. Fed. tai darė, norėdama paimti vadovaujančia rolę visame judėjime. Ji sakosi atstovaujanti 85-90% Amerikos lietuvių ir kviečia kitus prie savęs. Toksai Fed. pasielgimas, noras paimti visus savo globon, yra skaldymo darbas; toksai veikimas yra peiktinas. Visi lietuviai pritaria N. Y. atsibusiančiam seimui. Reikia protestuoti prieš S. L. R.-K. A. prikergimą prie to Federacijos pradėtojo ardymo darbo (plojimai).

Moteris atstovė sako, kad ne Federacija visą darbą ardo, bet priešingoji pusė, nes jinai neprisidedanti prie darbo.

Kįla trumputės diskusijos. Vienas atstovas atsimena Vilniaus seimą, kame buta 1000 kunigų; jie atsisakę svarstyti žemės klausimą. Tai seimas buvo visuotinas; šisai irgi visuotinas, ir jame visi privalome dalyvauti. Diskusijose nurodoma į tai, kad Fed. tai viena dr-ja, o N. Y. rengia seimą kelios dr-jos. Vienas atstovų sako, kad perdaug diskusuojama.

Dr. Zimontas. Chicagos seimas, be abejonės, nevisuotinas. Chicagos lietuvių inteligentų burelis, kuriame buvo Chic. seimo kvietėjai, rugs 14 d. Grand Pacific hotelyje davė Chic. seimui definiciją: "Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Federacijos seimas, į kurį kviečiama kitos sriovės." Už tą definiciją balsavo seimo kvietėjai. Visi laikraščiai, išskiriant "Draugą" ir "Žvaigždę," pritarė visų organizacijų, bet ne Federacijos šaukiamam seimui. Manau, kad ir Federacija pasiųs savo atstovus į New Yorke rengiamąjį visuotiną seimą. Taip greitai negalima buvo sušaukti visuotino seimo. Ir S. L. R.-K. A. pritarė visų organizacijų, ne Federacijos rengiamam seimui.

Šarka aiškina, kad Antrasai Apskritys ne partizaniškais tikslais sušaukė šią konferenciją; Apskritys tiktai sušaukė ir pavedė darbą visoms draugijoms.

Gabrys (pasivėlavo konferencijon). Čia neturime galės nuspręsti, kuris seimas yra visuotinas. Visi turi teisę gelbėti Lietuvą. Męs turime remti Chicagos ir New Yorko seimų rezoliucijas. Man rupėjo kuogreičiausiai sušaukti seimą. Patįs seimai nuspręs, ar gali pasivadinti visuotinais ar kitaip. Chic. seimas atstovauja Vakarų lietuvius, New Yorko seimas—Rytų lietuvius. Abu seimu išrinks atstovus į visuotiną tarybą (Pirm. kviečia kalbėtoją prie tvarkos. Mažai kivirčai tarp pirm. ir kalbėtojo. Skaitoma svarstomasai įnešimas). Patariu remti abu seimu (Pirm. vėl kviečia prie tvarkos ir galop atima balsą).

Grigaitis cituoja Jurgelionio prakalbos dalį, kame kalbama apie Fed. norą užbėgti tikrai visuotinam seimui už akių, ir toliaus sako: Atminkime, kad New Yorke yra visuotinas seimas. Ar męs norime dalyvauti visuotiname seime New Yorke? (moteriškas balsas iš publikos: Ne).

TRIUKŠMO PRADŽIA.

Pabaigus Grigaičiui kalbėti, balsą ima nepažįstamas reporteriui atstovas, kurisai vadina Jurgelionio prakalbą bjauriu užsipuolimu ant katalikų (Pirm. kviečia kalbėtoją prie tvarkos. Susirinkime triukšmas. Pirm. grąsina triukšmo darytojus išguiti). Šiaiptaip nusiraminus visiems, kalbėtojas klausia, kodėl katalikams nėra balso (triukšmas vėl didyn eina).

Kitas atstovas klausia, ar negalima seimo laikyti New Yorke ir Chicagoje (Pirm. kviečia laikytis svarstomojo įnešimo).

Duodama įnešimas diskusijas uždaryti. Priimama. Gabrys sako, kad susirinkimui užmetama iškalno priėmimas seimo, atsibusiančio New Yorke. Reikia statyti balsavimui abu seimu (Triukšmas).

Sekretorius skaito įnešimą, ar šisai susirinkimas pritaria seimui, atsibusiančiam New Yorke.

Pirm. užklausia, kaip atskirti tuos, kurie turi mandatus, nuo neturinčiųjų.

Duodama įnešimas atskirti atstovus, publiką ir korespondentus į tris vietas. Atmetama.

Jurgelionis duoda įnešimą balsuoti australišku budu, t. y. šaukiant atskyrus atstovus vardais. Įnešimas paremta ir priimta.

SKANDALAS.

Susirinkime kįla triukšmas dėlei Feder. seimo neįdėjimo įnešiman. Išnaujo skaitoma įnešimas, ir pradedama balsuoti. Sekretorius šaukia vardais atstovus, kurie atsako, ar pritaria visuotinam seimui New Yorke, ar ne. Balsavimas eina geroje tvarkoje. Į kai-kurių atstovų vardų išsaukimą nėra atsakymo. Balsavimo pradžia rodo neabejotiną linkimą naudai visuotino seimo New Yorke. Viduryje balsavimo pakįla skandalas. Kuomet išsaukta suvirš 50 vardų, iš kurių 44 balsai už įnešimą (seimą N. Y.)., o 6 balsai prieš, dalis atstovų su triukšmu keliasi iš sėdynių ir eina prie durių. Triukšmo darytojai sako, buk sekretorius ne visus balsus užrašąs. Tačiaus nepersitikrinama. Einant jiems prie durių, dalis susirinkimo ploja. Pasidaro visuotina suirutė. Pirmininkas veltui šaukia prie tvarkos. Pakilusi ir prie durių susigrudusi atstovų dalis pakelia baisų triukšmą. Iš tenai girdėtis gatviniai keiksmai; kai-kurie stovinčiųjų prie durių grąsina susirinkimui kumščiomis. Keletas atstovų prieina prie pirmininko ir ragina pašaukti policiją, kad nuraminus triukšmadarius. Kiti atstovai sukįla nuo kedžių ir laukia. Keletą minutų salėje viešpatauja neapsakomas liarmas. Dalis susitelkusiųjų atstovų išeina visai iš salės. Ki-

ta dalis atskyrose grupėse tariasi tarp savęs. Paskui vienas po kito jie taipogi apleidžia salę. Išeinantieji delegatai atsiima savo mandatus. Atsiima mandatus apie 10 draugijų atstovai. Triukšmas po truputį mažinasi. Pasiekus tvarkos, duodama pirmininkui patarimas paskirti keturis maršalkas tvarkai daboti. Pirmininkas paskiria maršalkomis JanuleviČių, Šarką, Vitkevičių ir Ad. Micevičių ir aiškina maršalkų priedermes.

PRIĖMIMAS VISUOTINO SEIMO NEW YORKE.

Pirmininkas kviečia prie pertrauktojo balsavimo. Keičiama balsavimo tvarka į paprastąją, ir visuotinas seimas New Yorke priimama visais balsais prieš 5. Tuom užsibaigia pirmasai dienotvarkės numeris.

LIETUVOS GELBĖJIMAS.

Ant stalo stovi antrasai klausinas: Lietuvos gelbėjimo, išskirstytas į dvi dalis: medžiaginę ir politiškąją. Abi dalis paeiliui ir yra svarstomos. Iš susirinkusiųjų tarpo girdėti balsų, kad Jurgelionis kalbėtų.

Pirmoji Dlais.

Jurgelionis. Lietuva nuo karės nukentės daugiausia medžiagiškai. Gali buti Lietuvai ir politiškų nelaimių, bet to dar nežinome. Žinome tiktai, kad Lietuva nukentės (Kalbėtojas toliaus aiškina, kaip rusų valdžia turi sutvarkiusi pašelpą nukentėjusiems nuo karės kareiviams, ir rodo silpnasias to sutvarkymo puses). Pinigai, kurinos Amerikos lietuviai siųs, gali nepasiekti savo tikslo. Gali buti reikalas siųsti slaptai. Tas bus matyt. Dabar visose Amer. lietuvių kolionijose reikia steigti aukų rinkimo komitetus, kurie privalo kuogreičiausiai pradėti veikti; vietiniai komitetai turi buti surišti su centraliu komitetu, kurį išrinks visuotinas seimas New Yorke.

Po Jurgelioniui kalba keletas atstovų, kurių kalbose pakeliama klausimas, kad ir Amerikos lietuviai, kenčianti nuo bedarbių, reikalauja pašelpos.

Šarka nurodo į aukų rinkimą kituose miestuose ir mato reikalingu išrinkti komitetą, kurisai ir čia jau pradėtų rinkti aukas.

Diskusijos uždarytos. Balsuojama Jurgelionio įnešimas, paduotas jo kalbos pabaigoje, kad aukas pradėtų rinkti kuogreičiausiai atskyrų miestų komitetai, surišti su centraliu komitetu, kurisai bus išrinktas visuotiname seime New Yorke. Įnešimas priimama vienbalsiai.

Antroji Dalis.

Pereinama prie svarstymo politiško Lietuvos gelbėjimo klausimo.

Grigaitis. Medžiaginis Lietuvos šelpimas yra klausimas, ant kurio lengva visiems sutikti. Politiškasai klausimas yra aštresnis. Kaslink Lietuvos politiškojo klausimo esama dviejų sriovių: viena nori pasinaudoti proga ir iš Amerikos lietuvių statyti reikalavimus valstijoms Lietuvos klausime; antroji sriovė nepripažįsta Amerikos lietuvius turinčiais teisę kalbėti Lietuvos vardu, nes nežinia, ko pati Lietuva nori. Aš (kalbėtojas) laikausi antros nuomonės. Visai nėra tikra, kad viena kuri pusė pergalės. Gali atsitikti, kad abi pusės, nusilpnėjusios, pertrauks karę ir pasiliks prie senųjų rubežių. Tuomet karės pasekmėje visi, tame ir lietuviai, tik nukentės. Todėl Lietuvos šelpimas stovi pirmoje vietoje. Nusilpnėjus didžioms valstijoms gali kilti mažų tautų Federacijos tvėrimo klausimas, kuriam gali ir Lietuva pritarti ar nepritarti. Mes gi, Amerikos lietuviai, galime remti Lietuvos politiką, kuomet ją sužinosime. Iš Amerikos negalima reikalauti nei autonomijos, nei revoliucijos Lietuvoje kelti. Visai tai pasidarys, prie tinkamų aplinkybių pačioje Lietuvoje. Mes galime tiktai rengtis prie pagelbos suteikimo Lietuvai. Jeigu Lietuva bus autonomiška, turi buti ir laisvė darbininkams. Toksai palinkėjimas reikia pasiųsti visuotinam seimui N. Y. Reikia išnešti pasmerkimas tai tvarkai, kuri pagamino šią karę (Kalbėtojas taipogi pasmerkia dipliomatiškus budus autonomijos gavimo Lietuvai).

Pasibaigus šiai prakalbai apskelbiama pertrauka dešimčiai minutų. Laike pertraukos persikeliama kiton svetalnėn iš antro augšto į pirmąjį.

Presos komisijai pavedama sutaisyti rezoliuciją, visuotinam seimui N. Y. pasiųstiną, ir kol komisija rengia rezoliuciją, balsas suteikiama Dubickiui. Kalbėtojas prisimena Philadelphijos seimą ir užmeta tautininkams ir katalikams, kad jie iki šiol per 9 metus nieko nuveikę. Pradeda kalbėti apie karę ir pataria pasiųsti Suv. Valstijų kongresui rezoliuciją, reikalaujančią referendumo apšaukiant karę (Pirmininkas kviečia prie tvarkos ir galop atima balsą).

Duodama įnešimas leisti kalbėti nedaugiau 5 mjnutų; priimama.

Presos komisija skaito rezoliuciją:

Męs, Chicagos ir apielinkių lietuviai, lietuvių draugijų ir kuopų delegatai, susirinkę Meldažio salėje rugsėjo 20 d. išreiškiame gilų pageidavimą, kad Lietuva po karei įsigytų kuodaugiausia laisvės, ir iš savo pusės pasižadame visomis išgalėmis remti Lietuvos kovą už laisvę. Kad tąs musų rėmimas butų sutvarkytas ir tikslus, męs patariame Visuotinam Amerikos Lietuvių Politiškam Seimui išrinkti ar priimt taisykles išrinkimui Centralio Amerikos Lietuvių Komiteto Lietuvos Politiškam Gelbėjimui,—tokio komiteto, kuriame butų teisingai atstovaujamos lietuvių politiškos sriovės."

Rezoliucija priimama vienbalsiai.

Gugis duoda įnešimą, kad aukų rinkimas Chicagoje butų pavestas Chicagos Lietuvių Draugijų Sąjungai. Įnešimas iššaukia ilgas diskusijas. Galop visais balsais prieš vieną įnešimas priimama pataisytoje formoje: kad aukų rinkimas butų pavestas Ch. Liet. Dr-jų Sąjungai išvien su Chicagos draugijomis bei kuopomis.

Zimontas pakelia klausimą, kaip dalyvauti visuotiname seime New Yorke. Pataria draugijoms susidėti po kelias ir bendromis lėšomis siųsti delegatus.

Kaitis duoda įnešimą, kad šioji konferencija išrinktų tris atstovus ir kad atstovų siuntimui draugijos sudėtų $150.00. Įnešimas priimamas balsų dauguma.

Gugis pataria, kad atstovai čia pat gvarantuotų, kiek jų draugijos galės tam tikslui sudėti pinigų.

Daugelis atstovų neturi įgaliojimo gvarantuoti. Gvarantavo: moterių "Apšvietos" dr-ja—$10.00; "Vienybės" dr-ja, muzikalė "Aido" dr-ja, Liet. Mylėtojų dr-ja, Ch. Liet. Savitarpinės Pašelpos dr-ja, Teisybės Mylėtojų dr-ja, Liuosybės dr-ja, Sim. Daukanti dr-ja ir "Cicero dr-ja, kurią Jančevskis vienas sudaro"—visos po $5.00; S. L. A. kp. iš Kensingtono—$6.00. Viso labo $56.00.

Kaitis duoda įnešimą, kad visos dr-jos turėtų savo extra susirinkimus ir kad aukavusios bei aukausiančios dr-jos prisiųstų po 3 savo atstovus į kitą susirinkimą delegatams į visuotiną seimą rinkti.

Miščikaitienė įneša pataisymą, kad visi šios dienos delegatai galėtų atvažiuoti į busimąjį susirinkimą.

Nutarta, kad kiekviena dr-ja prisiųstų po 3 atstovus į busimąjį susirinkimą.

Duodama įnešimas, kad busimasai susirinkimas butų sušauktas sekantį nedėldienį, rugsėjo 27 d., 1 val. dienos, "Aušros" svetainėje, 3149 So. Halsted st. Įnešimas priimama.

Daroma ir priimama įnešimas, kad visi laikraščiai pagarsintų šį susirinkimą.

Pirmininkas pertraukia konferenciją iki rugsėjo 27 d. 1 val. dienos "Aušros" svetainėje.

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIŠKAS SEIMAS.

Amerikos Lietuvių Politiškas Seimas, kurį šaukė Amerikos Lietuvių Rymo-Katalikų Federacija, atsibuvo rugsėjo 21 ir 22 d., Chicagoje, Masonic Temple name, "Drill Hall" kambaryje.

Pirmininkavo Dr. A. K. Rutkauskas; vice-pirmininkais išrinkta pp. Elijošius (Chicago), B. Vaišnora (Pittsburgh, Pa.), ir p-lė Jakaičiutė (Worcester, Mass.). Sekretoriais buvo pp. Kaupas (Chicago) ir Vasiliauskas (Baltimore), Md.

Seiman išviso suvažiavo suvirš 270 delegatų, tame skaitliuje didžiuma atstovavo po kelias ir keliolika draugijų. Atstovauta buvo visa eilė LSS., SLA. ir TMD. kuopų. Kunigų buvo apie 50

Seimas pasiuntė Suv. Valstijų prezidentui Wilsonui telegramą, kuriame prašoma prezidento, kad busimoje taikos konferencijoje jisai užstotų lietuvių reikalavimus.

Išnešta sekančios rezoliucijos: 1) reikalauti Lietuvai autonomijos ir Mažosios Lietuvos sujungimo su Didžiaja Lietuva; 2) reikalauti Suvalkų gubernijos atskyrimo nuo Lenkijos; 3) išreikšta pageidavimas, kad autonomiška Lietuva susirištų federatyviai su autonomiška Latvija; 4) išreikšta linkėjimas kaimynams lenkams, baltgudžiams ir ukrainiečiams išgauti autonomiją. Nutarta steigti laikinį Tautos Fondą nukentėjusiems nuo karės lietuviams sušelpti ir Lietuvos automijai išgauti. Sąryšyje su tuom nutarta apskelbti visose Suvienytose Valstijose "Lietuvos Dieną," kurios uždarbis eitų tautos Fondui. Šiais metais taja diena nutarta yra Padėkavonės Diena, lapkričio 26 d.

Išreikšta pageidavimas, kad butų įsteigta Tautos Taryba, susidedanti iš visų didžiųjų organizacijų atstovų, šiaja tvarka: organizacijos, susidedančios iš nemažiaus tukstančio narių, turi po vieną atstovą; organizacijos iš nemažiau 5,000 narių turi 2 atstovu; atstovus rinkti dviems metams.

Prie šio seimo ypatybių reikalinga pažymėti, kad, sulyg p. Elijošiaus paduoto ir seimo priimto įnešimo, visi posėdžiai buvo atidaromi ir uždaromi su malda. Kita ypatybė buvo tame, kad nesigailėta "atskalunų" busimam New Yorke seimui. Kaikurie atstovai parodė labai mažą (jei bent kokį) tolerancijos laipsnį, užsipuldami ant nekuniginių laikraščių, kuomet šie pasirodė seime.

Posėdžių išviso laikyta penki: keturi reguliariai ir vienas extra. Reguliariai posėdžiai buvo laikyti rugsėjo 21 ir 22 d. nuo 9 ik 12 ir nuo 2 iki 5. Extra posėdis buvo laikytas rugsėjo 22 d. nuo 5 iki 9 val. vakaro.

AR GALI PAIMTI IŠ SUV. VALSTIJŲ KARĖN?

Pakilus dabartinei karei, daugelis lietuvių, neatsitarnavusių Rusijoje kariumenės arba esančių rezervoje (zapase) ir atvykusių į Ameriką, klausiasi, ar gali rusų valdžia paimti juos iš Suv. Valstijų, pargabenti Rusijon ir priversti stoti karėn.

Ateivių kareiviavimas savo gimtinėse šalyse yra klausimas, su kuriuom Suv. Valstijos gana dažnai susitinka. Tarp Suv. Valstijų ir Europos šalių dėlei to klausimo nuolat kįla ginčai. Iš vienos pusės, Suv. Valstijos stengiasi apginti savo gyventojus kuolabjau; iš kitos, Europa priešinasi toms Suv. Valstijų pastangoms.

Europos valstijos baudžia kiekvieną, kurisai vengia tarnavimo savo šalies kariumenėje. Ta bausmė tačiaus negali pasiekti ateivio tol, kol jisai gyvena Suv. Valstijose. Ar ateivis yra išsiėmęs pilietybės popieras, ar ne—skirtumo nedaro, ir iš Suv. Valstijų jokia Europos valdžia negali paimti žmogaus ir parsigabenti į savo kariumenę. Negalėdamos pasiekti čia gyvenančio ateivio, Europos valstijos pradėjo bausti jo gimines. Tokiu budu norima priversti žmogų grįžti atgal ir atlikti tarnybą. Pastaruoju laiku Suv. Valstijų šiame klausime su kai-kuriomis Europos valstijomis padarė tam tikras sutartis, kurios visokią bausmę prašalina.

Šios sutartįs vienok apgina tiktai tuos ateivius, kurie turi išsiėmę pilietybės popieras. Jeigu kas nors atvažiuoja į Suv. Valstijas, ir, atvažiavusiamjam dar netapus piliečiu, jisai yra šaukiamas savo šalies kariumenėn, tai, jeigu jisai nepildys savo valdžios pašaukimo, jo giminės gali buti baudžiami. Jeigu tokis vėliaus pasidarytų piliečiu ir sugrįžtų savo tėvynėn, jisai gali buti paimtas kariumenėn.

Paaiškinsime tai pavyzdžiu. Sakysime, daugelis lietuvių atvažiuoja į Suv. Valstijas 18, 19 ar 20 metų. Ateivis gali buti naturalizuotas, tai yra virsti piliečiu, pragyvenęs šioje šalyje 5 metus. Taigi, atvykus 18, 19 ar 20 m. amžiaus, piliečiu galima pasidaryti tiktai turint 23, 24 ar 25 m. Rusija šaukia kariumenėn savo gyventojus, pasiekusius 21 metų. Taigi kariumenėn šaukimo laiku ateivis nėra dar Suv. Valstijų piliečiu. Jeigu jisai nuvažiuotų Rusijon, gavęs pilnas pilietybės popieras, tos šalies valdžia gali jį paimti savo kariumenėn.

Pastaruoju laiku, prasidėjus karei, daugelis ateivių skubinasi išsiimti pirmasias pilietybės popieras. Jeigu kurs daro tai, kad išvengus pašaukimo kariumenėn, tai yra veltus darbas, kadangi tuom neatsisiekiama norimo tikslo. Kaip jau minėta, iš Suv. Valstijų nei vieno negali paimti kariumenėn,—tat baimės nėra. Pirmos popieros nieko nereiškia ir nuo jokių bausmų nepaliuosuoja, kadangi turintis pirmasias popieras piliečiu dar nesiskaito.

Jeigu esantis rezervoje (zapase) turi pirmasias popieras ir jeigu spėja išsiimti antrasias popieras, kol jisai nepašauktas kariumenėn, tai vėlesnio šaukimo nepildymas (jau turint antrasias popieras) neužtraukia ant jo jokios bausmės. Sakysime, jei šį mėnesį, bus išsiimtos antrosios popieros, o kitą mėnesį pašauktų kariumenėn, tai už nepaklausymą negali buti jokios bausmės. Bet jeigu išsiimantis antrasias popieras gaus jas kitą mėnesį, o šį mėnesį bus pašauktas tarnauti, tai tuomet bausmė gali buti uždėta (žinoma, ant likusiųjų užjuryje giminių arba ant paties išeivio, jeigu jisai sugrįžtų savo gimtinėn).

Pašnekėlių Kampelis.

513. *Iš kur atsirado šokiai?* Patsai žodis "šokiai" nurodo į tam tikrus kuno judėjimus. Lietuviai savo žodžiu "šokiai" stovi atskyrai nuo visų kitų Europos civilizuotų tautų. Anglai, vokiečiai, francuzai, rusai, lenkai ir kiti vartoja žodį vienos ir tos pačios kilmės (dance, Tanzen, danse, tanec, taniec ir t.t.). Iš kur yra kilęs šisai žodis—sunku yra pasakyti. Kai-kurie tyrinėtojai suveda jįjį sąryšin su senovs vokiečių kalbos žodžiu danson, kas daug-maž reiškia raivytis. Taigi ir čia nurodoma į tam tikrus kuno judėjimus, tiktai kitokios rųšies negu kad lietuvių kalboje nurodomieji. Paimant lietuvių žodį ir aną tarptautiškąjį kruvon, galima pasakyti, kad aplamai tąsai žodis reiškia tuos arba kitus kuno judėjimus, daromus tam tikru tikslu.

Tyrinėtojas, norintis surasti šokių pradžią, tai yra tam tikrą rubežių, nuo kurio pasirodo šokiai pas atskiras tautas, negali to atsiekti. Tauta, ant kaip žemo išsivystymo laipsnio jinai nestovėtų, visuomet turi tai, kas galima pavadinti šokiais. Šiądien ant žemės gyvuoja tautų, stovinčių ant įvairiausių išsivystymo laipsnių. Kai-kurios (taip vadinamos "laukinės") tautos stovi ant laipsnio, ant kurio civilizuotosios Europos tautos stovėjo daugel amžių atgalios. Pagal tas tautas galima spręsti, koki buvo gilioje senovėje civilizuotieji žmonės. Kadangi "laukinės" tautos stovi ant įvairiausių išsivystymo laipsnių, tai sudedant jas, taip sakant, laipsniškoje tvarkoje, galima matyti tuos visus laipsnius per kuriuos turėjo pereiti civilizuotas europietis, kol nepasiekė dabartinio savo stovio. Ir ant tų visų laipsnių galima užtikti šokiai.

Šokiui, kaip tokiam, sunku duoti trumpa ir aiški definicija(prasmės, turinio apibrėžimas). Berods, galima butų pasakyti, kad "šokis yra jausmo išreiškimas pagelba kuno judėjimų," tačiaus šioji definicija yra labai plati ir užgriebia srytis, nieko bendro su šokiu, kaip tokiu, neturinčias.

Galima butų dar pasakyti, kad šokis yra tautos (surištos daugskaitlingos vienutės) gyvenimo, įpročių ir t.t. veidrodis. Šokyje galima rasti nemažai istoriškų elementų, ir šokis dažnai gali nurodyti ne tiktai aplinkybes, kuriose tautiškoji vienutė dabar gyvena, bet taipogi ir į tas aplinkybes, kurios jau senai yra mirusios.

Šokin, plačioje to žodžio prasmėje, turi buti įmegsta visai tai, ką męs, lietuviai, vadiname tautiškais žaislais. Pas tautas, stovinčias ant žemesnių išsivystymo laipsnių, galima užtikti tiktai toki žaislai, žinoma, įvairiose formose. Jie išreiškia dalį to, kuom tauta užsiima, gyvena, ką daro. Kad aiškiaus supratus, paimšime lietuviams gerai žinomą šokį "Agūnėlė." Čia suglaustoje ir aiškiai išreikštoje formoje męs matome dalį tų darbų, kuriuos lietuvis-ūkininkas kasmet daro. Kiti šokiai (žaislai) taipogi nurodo į kitus bendrus atliekamus darbus. Kai-kada šokio prasmė nėra taip aiškiai išreikšta, bet, gerai įsitėmijus, galima rasti paslėpta kokių nors darbų arba įpročių pamėgdžiojimas.

Tauta vystosi. Tai reiškia, kad vienos gyvenimo formos pasęsta ir išnyksta, o jųjų vietą užima naujos. Šokis, arba žaislas, tačiaus gali likti. Tuomet jisai yra buvusių gyvenimo formų pamėgdžiojimas, ir tame yra kulturiniai-istorinė kai-kurių šokių svarba. Tų šokių pagelba męs galime išdalies įgyti supratimą apie tas formas, kuriose išsireiškė tautos gyvenimas senesniuose laikuose.

Paimkime dabar taip vadinamus karės šokius, kurie yra užtinkami pas laukiniasias tautas. Kai-kada tai buna šokimas ratu apie ugnį, stabą ar ką kitą. Nesunku suprasti, kad tasai daiktas, aplinkui kurį šokama, gali reikšti įsivaizdintą priešą, jau kariautojų apsuptą ir turintį pasiduoti, jei nenori žuti nuo ginklų, kuriais jam apsupusieji grumoja. Toksai iškalno nulemtas priešo likimas, kaip lengvai galima suprasti, yra didelis padrąsinimas einantiems mušin. Karės šokiai taipogi gali rodyti į medžiojimą: į žvėrį, kuriam rengiamasi užduoti paskutinis mirtinas smugis.

Taigi ir čia nurodoma tos aplinkybės, kuriose tauta gyvena arba seniau gyveno. Tokiu budu šokio kilmę galima definiuoti kaipo: trumpai suglaustą esančiųjų arba buvusiųjų gyvenimo formų pamėgdžiojimą.

Kaip ir viškas, šokis, jojo forma ilgainiui tobulinosi. Šokiai vis dailinta. Šiądien taip toli nueita, kad kai-kuriuose šokiuose visai negalima susekti jųjų kilmės. Kai-kurie šokiai yra ištisai padirbti pastaruoju laiku. Tačiaus šokis, kaipo tokis, yra kilęs iš paties gyvenimo pamėgdžiojimo ir tiktai vėliaus, gražumo dėlei, atsitolinta nuo to pamėgdžiojimo. Savo išvaizdoje dabar šokis yra žmogaus skonio vaisius, bet jojo kilmė pasilieka ta pati.

□⊠□

514. *Kiek laiko užėmė greičiausios kelionės per Atlantiką?* Senesnieji Amerikos lietuviai gerai atsimena tą kelionę, kurią jiems reikėjo padaryti, atsisveikinant su gimtine ir leidžianties tolimon kelionėn į nepažįstamą užjurio kraštą Ameriką. Ne iš vieno tenka girdėti, kaip reikėjo per Atlantiko jures važiuoti po 4-6 savaites, o kartais ir ilgiau. Nekartą girdi pasaką, kaip uzsitraukus kelionei, reikėjo misti sausais sukoriais ir dar tų pačių nesiskubinti valgyti; kaip vėtros nešiojo mažą laivelį "į vieno marių krašto į kitą" ir kaip visi buvo nustoję vilties pasiekti Ameriką ir ruošėsi mirtį didjurio gilumose.

Iš tų ramių pasakojimų apie tuometinius vargus kelionės jurėmis jaučiasi kartais tiek pergyventos baimės, kad šių laikų lietuvis-išeivis sunkiai gali sau įsivaizdinti tai, ką turėjo perkęsti pirmieji išeiviai.

Dabar galima pervažiuoti per jures ir jurių visai nematyti. Milžinai garlaiviai, nešantieji keliauninkus, yra tikri plaukiojanti miestai, kuriuose jautiesi beveik taip pat saugiai, kaip ant žemės. Su neišpasakytu greitumu neria be atvangos, dieną ir naktį, tasai milžinas, ir nei nespėjai apsižiurėti, kaip jau atsidurei Amerikoje.

Sulyginant su seniau, naujieji garlaiviai atsižymi nepaprastu greitumu. Čia paduosime keletą taip vadinamųjų "rekordinių," tai yra greičiausių, kelionių per Atlantiką. Geresniam greitumo supratimui paduodame ir tų kelionių ilgumą. New York stovi atstu: nuo Southampton—3,100 mylių, nuo Plymouth—2,962 mylių, nuo Queenstown—2,800 mylių, nuo Cherbourg—3,047 mylios, nuo Havre—3,170 mylių, nuo Hamburg—3,820 mylių.

Lapkričio 23-29 d. 1897 m. Kaiser der Grosse padarė kelionę iš New York į Southampton į 5 dienas 17 val. ir 8 minutas.

Sausio 4-10 d. 1900 m. tas pats laivas atvažiavo iš New Yorko į Cherbourg'ą į 5 d. 16 val.

Iš Southampton į New Yorką Kaiser Wilhelm der Grosse kovo 30—bal. 5 d. 1898 m. atvažiavo į 5 d. 20 val. (važiuoti iš Europos į Ameriką yra sunkiau, nes reikia perskruosti linkui Europos šiaurvakarų tekantį Golfštromą).

Iš New York'o į Plymouth'ą garlaivis Deutshland rugsėjo 5-10 d. 1900 m. padarė kelionę į 5 d. 7 val. 28 min.

Rugpjučio 19-25 d. 1908 m. Kronprinzessin Cecilie padarė kelionę iš Cherbourgo į New Yorką į 5 d. 11 val. 9 min.

Iš Hamburg'o į New York'ą atvažiuoti rugsėjo 2-8 d. 1903 m. Deutshland'ui užėmė 5 d. 11 val. 54min.

Rugpjučio 15-20 d. 1908 m. Lusitania atvažiavo iš Queenstown į New York'ą į 4 d. 15 val.

Rugsėjo 15-20 d. 1909 m. Mauretania iš New York'o į Queenstown atvažiavo į 4 d. 13 val. 41 min.

Geriausią vienos dienos kelionę, butent 671 mylią, padarė ta pati Mauretania vasario mėnesyje 1909 metuose.

□⊠□

515. *Kaip yra įspėjamas oras?* Kaip svarbu yra žinoti, kokis bus oras keliose sekančiose dienose, kiekvienas gerai supranta. Ypatingai svarbu yra tai šalims, kurios turi išplėtotą žemdirbystę. Todėl šiądien kiekviena pažangesnė šalis turi įsitaisiusi įstaigas, užsiimančios išimtinai oro spėjimu. Oro spėjimas, surištas su visais apsireiškimais žemės atmosferoje, yra išsivystęs į atskirą mokslo šaką, meteoroliogija vadinamą.

Kaip yra abelnai spėjamas oras, galima turėti supratimas, peržvelgus tai, kas šiuom atvėju įrengta Suvienytų Valstijose. Visoje šalyje yra išviso apie 200 meteoroliogijos stočių. Kiekviena stotis tėmija savo apielinkėje barometro spaudimą, temperaturą, oro drėgnumą, debesius ir vėjus. Vienu ir tuom pačiu laiku visos stotįs telegrafuoja savo tėmijimus Washingtonan, kame yra vyriausioji meteoroliogijos stotis. Iš gautųjų žinių vyriausioji stotis tuojaus sutaiso taip vadinamą "oro mapą." Iš tos mapos matyt, kur koksai oro spaudimas, į kur eina lietųs, vėjai ir taip toliaus. Sulyginus kelių dienų mapas, galima lengvai matyti, koksai kur bus oras rytoj. Iš Washingtono siunčiama paskui tos "oro mapos" į visas Suv. Valstijas. Kaip gerai yra išdbirta oro spėjimo sistema Suv. Valstijose, matyt iš to, kad Washingtone oras (jo abelnas stovis visoje šalyje) yra spėjamas visai savaitei ir visa tai telegrafu pranešama į 2,300 atskirų vietų. Paskui telegrafų, telefonų, laikraščių, krasos ir kitų įstaigų pagelba oro spėjimas pasiekia gyventojus. Apskaitliuojama, kad tokiu budu Suv. Valstijose oro spėjimas yra pranešamas apie 4,000,000 gyventojų kasdien.

Apart vyriausios meteoroliogijos stoties Washington'e, yra ištisa eilė antraeilių, tariant, srytinių stočių. Tos yra sekančiose vietose: Chicago, New Orleans, Denver, San Francisco ir Portland, Ore. Šios stotįs užsiima oro spėjimu savo apielinkei tiktai.

□⊠□

516. *Kokios upės yra ilgiausios ant žemės?* Ilgiausią upę ant žemės turi Suvienytos Valstijos. Teisingiau sakant, tai yra ne viena upė, bet dviejų upių sistema, susidedanti iš Mississippi ir Missouri. Jinai teka į Mexikos įlanką ir turi 4,194 mylias ilgumo.

Antraja savo ilgumu upe yra Afrikos Nilas, tekantis į Viduržemio jures. Šios upės ilgumas yra lygus 3,670 mylių. Kai-kada Nilas yra skaitomas ilgiausia upe. Ištiesų, jisai yra ilgesnis už Mississippi arba Missouri, atskyrai paimtas, bet nepralenkia jų sudėtų vienon sistemon.

Trečią pagal ilgumą upę turi Pietų Amerika, butent upę Amazon, 3,300 mylių ilgą. Šioji upė skaitosi plačiausia ir vandeningiausia visame pasaulyje. Tarp kit-ko, jinai atsižymi tankiausiomis ant jos krantų giriomis, vadinamomis Silvasais. Amazon vandenįs teka į Atlantiką.

Vakarų Siberijoje yra ketvirta ilgiausia pasaulio upė—tai Ob, turinti 3,234 mylias ilgumo. Ji teka į Šiaurės Arktiškas jures.

Penktą vietą užima Jan-tsi-Kiang, turinti 3,000 m. ir tekanti į Rytų Kynijos jures. Šioji upė teka per derlingiausią ir daugiausiai apgyventą Kynijos dalį ir yra svarbiausia Kynijos vandenine arterija (gįsla).

Toliaus seka Pietų Amerikos La Plata, tekanti į Atlantiką—ilgumas 2,950 mylių; Siberijos Lena, tekanti, kaip ir Ob, į Šiaurės Arktiškas jures—ilgumas 3,860 mylių; Afrikos upė Kongo, tekanti į Atlantiką—jos ilgumas 2,800 mylių. Rytų Siberijos Amuras, tekantis į siaurą pertaką, skiriančią Aziją nuo Sachalino; jo ilgumas—2,700 mylių. Amuras yra rubežium tarp Siberijos ir Mandžiurijos. Sekančią vietą užima upė Mekong (arba Kambodža), esanti pietų-rytų Azijos dalyje. Jinai 2,600 mylių ilga, ir teka į Pietų Kynijos jures. Toliaus eina Afrikos upė Niger—2,600 mylių ilgio (teka į Gvinejos įlanką). Siberijos Jenisei—2,500 mylių (teka į Šiaurės Artiškas jures) ir galop europinėje Rusijoje esanti Volga, kuri teka į uždarytasias Kaspijos jures. Volga turi 2,325 mylias ilgumo.

Didžiausia Karė!

Kur? Lietuvoje! Musų Tėvynėje

Jei norite dasižinoti, kas dabar Lietuvoje dedasi, kaip ir kur Europoje karė siaučia, tai užsirašykite

Kasdien Einančią

"Amerikos Lietuvą"

Laikraštis "AMERIKOS LIETUVA" išeina kasdien 4 valandą po pietų ir paduoda visas naujausias žinias ir telegramus tos pačios dienos iš karės lauko. Tiktai šiame laikraštyje rasite naujausias ir tikriausias karės žinias.

Todėl užsirašykite "Amerikos Lietuvą" tuojau ir gausite ją kasdien pačtu į savo namus.

Kaina vienam mėnesiui .....$ .50.
" Dviem mėnesiam ..... 1.00.
" Pusei metų ..... 2.75.
" Visam metui ..... 5.00.

Užsirašydami, siųskite ir prenumeratos mokestį drauge, Money Orderiu arba pinigais registruotame laiške adresu:

"Amerikos Lietuva"

3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

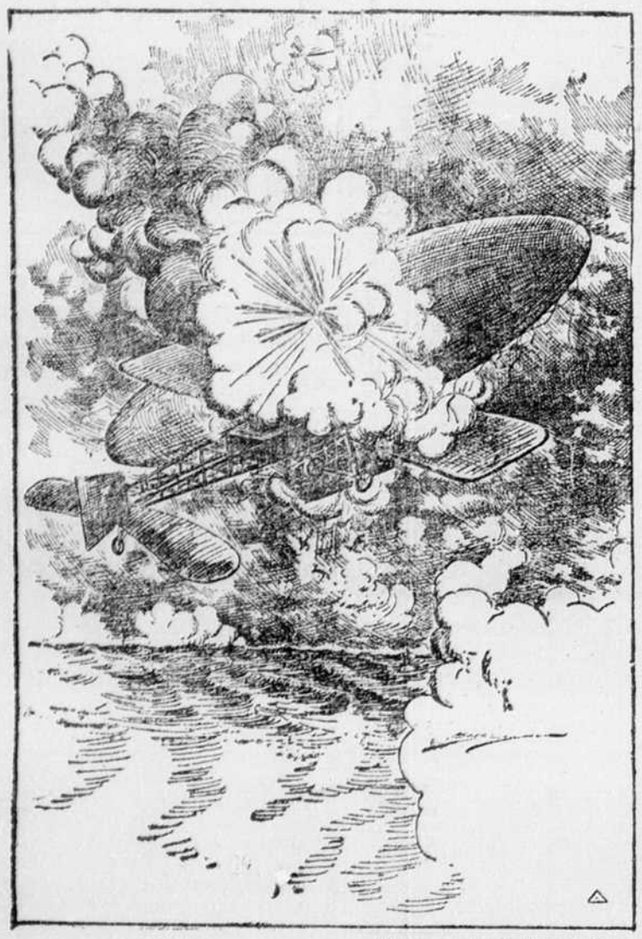

—Berryman in Washington Star.

DVIDEŠIMTOJO AMŽIAUS KARĖ.
Bomba pataiko į orlaivį ir jiji sprogdina.

Iš to matome, kad Azija turi daugiausia didžiausių upių (6). Europa gi turi vos vieną.

KLAUSIMAI.

517. *Ką reiškia žodis "daktaras" ir iš kur jisai kilęs?*

518. *Kaip eskimosai susituokia?*

519. *Kokį sąryšį turi žmogaus protas su jo gražumu?*

520. *Kur kaliniai leidžia savo laikraštį?*

(Atsakymai bus kitam numeryje.)

VOKIEČIAI SUVALKIJOJE.

Leidžiant laikraštį spaudon, iš Londono atėjo sekantis telegramas:

Laikraščio Daily Telegraph korespondentas iš Petrogrado (Peterburgo) sako:

"Novoje Vremia pirmu kartu suteikia informacijų kaslink vokiečių įsiveržimo Rusijos Lenkijon (taipgi ir Suvalkų gub.), pranešdamas, kad vokiečiai rugsėjo 17 d. išsikraustė iš miestų Naumiesčio, Vilkaviškio, Mariampolės, Kalvarijos ir Suvalkų. Šie miestai, kurių nei vienas nėra daugiau 20 mylių (angliškų) atstu nuo rubežiaus, nurodo, matomai, giliausią vokiečių įsiveržimo liniją."

Kaip iš to telegramo matyt, vokiečiai buvo užėmę kuone visą Suvalkiją. Prieš šio telegramo atėjimą buvo žinia, kad vokiečiai renka savo kariumenę apie Kauno tvirtovę. Ar buvo Suvalkijoje pastaruoju laiku kokių nors susirėmimų, nežinia. Iš aukščiaus tilpusio telegramo ir iš kitų žinių, galima suprasti, kad vokiečių įsiveržimas slugsta ir kad jie iš Suvalkijos kraustosi, ar jau išsikraustė, atgal Vokietijon ir Mažojon Lietuvon.

PRUSŲ KARALIUS FRIEDRICHAS IR KURPIAUS DUKTĖ.

Friedrichas, Prusų karalius, vieną dieną važiuodamas per Brandenburgo miestą, pastebėjo puikią jauną merginą, bent šešias pėdas augštą. Jisai paliepė atvesti ją pas save ir, sužinojęs, kad ji yra neturtingo kurpiaus (šiaučiaus) duktė, tuojaus parašė laišką karališkos sargybos grenadierų pulkininkui, paliepdamas sutuokti (apženyti) laiško nešėją su augščiausiu vyru visame korpuse.

Iš merginos buvo reikalaujama, kad jiji nugabentų laišką Berlinan, bet jai nebuvo pranештas rašto turinis. Mergina, nežinodama, kad tas, kuris įteikė laišką, buvo karalius, ir neturėdama noro keliauti Berlinan, atidavė laišką senai moteriai, keliavusiai į ten, griežtai įsakydami nejteikti jį niekam kitam, kaip tik ypatai, kuriai laiškas adresuota. Senoji moteriškė rupestingai išpildė savo darbą, ir pulkininkas, skaitydamas laišką ir apžiurėdamas atnešėją, nemažai buvo nustebintas. Vienok karaliaus paliepimai buvo pildytini, ir jisai privalėjo pamatyti juos išpildytus.

Dalykas buvo slepiniu iki karaliaus sugrįžimo, kuomet jisai norėjo pamatyti naujai sutuoktąją porą. Karaliaus buvo labai nustebintas, pamatęs moterį, ir paklausė, kaip išdrįso ji padaryti tokį apgaulingą "trikšą." Biedna sena moteris atsakė, kad jinai nedariusi jokio "trikso," kad jiji yra užsitikrinus, jog jos vyras neturįs nieko jai užmesti, ir kad jojo didenybė teiksis priimti jos širdingiausią padėką už parupinimą jai tokio gero apsivedimo.

BENJAMINO FRANKLINO ŠVILPUKAS.

Kuomet aš buvau septynių metų amžiaus, sako Franklinas,*) mano draugai vieną šventadienį prikrovė mano kišenius variniais pinigais. Aš buvau jau beeinąs į krautuvę, kur pardavinėjo žaislus; bet, užžavėtas balsu švilpuko, kurį pamačiau kito vaiko rankose, aš pasiuliau jam už švilpuką visus savo pinigus. Tuomet aš parėjau namon ir traukiau švilpdamas juom per visus namus ir kliudydamas visai šeimynai. Mano broliai, seserįs ir pusbroliai, suprasdami kainą to, ką aš pirkau, pasakė man, kad aš keturius sykius brangiau užmokėjau, negu jisai buvo vertas. Tas pagimdė manyje mintį apie visus gerus daiktus, kuriuos aš bučiau, rasi, nusipirkęs už likusius pinigus. Namiškiai juokėsi iš manęs už mano kvailystę tiek daug, kad aš susikrimtęs verkiau, ir atsiminimas suteikė man daugiau sielvartos, negu aš turėjau smagumo iš švilpuko. — Tai tačiaus, ačiu pasilikusiam omenyje įspudžiui, vėliaus buvo naudinga man; taip, kuomet pagunda ėmė mane pirkti kokį nereikalingą daiktą, aš sakydavau sau: "Neduok perdaug už švilpuką," ir aš sutaupindavau pinigus. Kaip tėmijau žmones, tai aš manau, kad sutikau daugel labai daugel žmonių, kurie perdaug davė už savo švilpuką.

*) Benjaminas Franklinas buvo vienas aštuoniolikto amžiaus žinomų šiaurinės Amerikos rašytojų ir dalyvų viešame veikime. Gimė 1706 m., mirė 1790 m. Su dideliu vargu užbaigė augštesnį mokslą. Buvo labai įtekmingu veikėju Pennsylvania valstijoje. Drauge su viešuoju veikimu jisai darė mokslo tyrinėjimus ir išrado perkunsargį.

VIETINĖS ŽINIOS.

Municipalė liuosa prekyvietė. Nuo šios savaitės ketvergo, rugsėjo 24 d., atsidarė municipalė (miesto) liuosa prekyvietė Old Goldsmith mokykloje, prie Maxwell gatvės, arti Union gatvės. Toji prekyvietė (angliškai: Municipal Free Market) yra paties miesto įsteigta, ir ją prižiuri Chicago Municipal Markets Commission. Josios tikslas yra tame, kad suartinus vartotoją su gamintoju. Kiekvienas gali atnešti ten prekes (tavorus), kurias jisai pats pagamino ir pardavinėti; muito už tai nereikės mokėti jokio. Nereikalinga nei jokių laisnių. Prekyvietė yra atdara kasdien, išskiriant nedėldienius, nuo 6 val. ryto iki 7 val. vakaro. Kiekvienas į prekyvietę gali nešti parduoti daržoves, vaisius, pieno produktus, naminę paukštieną, kiaušinius, duoną ir kitus naminius produktus.

"Birutės" antras vakaras. Šį nedėldienį, rugsėjo 27 d., "Birutės" draugija šv. Jurgio parapijos svetainėje turės antrą iš eilės savo sezoninį vakarą. Statoma operetė "Maluninkas ir Kaminakrėtis," muzika M. Petrausko. Operetė "Maluninkas ir Kaminakrėtis" Chicagoj jau bene du ar tris kartus buvo statyta, paskutinį sykį apie pora metų atgal. Jos pastatymas šį kartą jau gan senai plianuota, ir, kiek teko girdėti, geresniam veikalo pastatymui nesigailėta darbo. Muzikos dalį veda p. A. Pocius, vienas Lietuvių Konservatorijos direktorių ir mokytojų.

Pervažiavo vaiką. Praeitą savaitę vežėjas Juozas Olkukas, 4436 So. Hermitage ave., greitai važiuodamas, užvažiavo ant septynių metų kudikio Ashland ave. prie 50-tos gatvės. Kudikis likosi ant vietos užmuštas.

POLEMIKA.

"Liet." No. 35-tame kun. Krušas, polemizuodamas su p. A. Boobenu, palietė Palaimintos Lietuvos Draugystę. Klebonas, apšaukdamas p. Boobeno pranešimus neteisingais, drauge su tuom ir pats prasižengia prieš teisybę. Kaipo dalyvavęs derėjimuose su kun. Krušu, skaitau reikalingu pakartoti faktus, taip, kaip jie ištikrųjų atsitiko. Skaitytojai gali sulyginti juos su tuom, ką kun. Krušas rašė minėtame "Lietuvos" 35-tame numeryje.

Palaimintos Lietuvos Draugystės susirinkime buvo duotas įnešimas pasistengti gauti pobažnytinę svetainę draugijos susirinkimams laikyti. Pasiteiravimui pas kleboną draugija išrinko komitetą. Pirmiaus draugija nesiuntė pas kun. Krušą jokių komitetų tame reikale (kun. Krušas sako, kad buvę pas jį kelis kartus draugijos komitetai ir jisai vis prižadėdavęs pavesti svetainę draugijos susirinkimams). Draugija, nepasiteiravusi per savo komitetą pas kun. Krušą, negalėjo buti tikra, ar bus leista jai naudotis svetaine.

Aš atsilankiau parapijos mokyklon ir išdėsčiau visą reikalą, prikergdamas, kad draugija yra laisva ir prie jos gali prigulėti be jokio pažiurų skirtumo kiekvienas lietuviškai kalbantis. Pirmas kun. Krušo žodis buvo paklausimas, kokį laikraštį draugija turi už organą. Aš atsakiau, kad turi "Keleivį," kur valdyba garsinima, bet, kaip buvo mano pridurta, draugijos nariai nėra verčiami imti organo. Kun. Krušas atsakė į tai, kad, girdi, jeigu jųs (tai yra draugijos nariai) skaitote tokį purviną laikraštį, tai jis (kun.) negalįs draugijos įsileisti "svetainėn" nes "tas purvinas laikraštis griauna katalikų tikėjimą ir bažnyčią," "Keleivio" leidėjai kaip klebonas toliaus aiškino, esą iš Lietuvos į čia atvykę prasikaltėliai. Prie to kun. Krušas įtarė "Kel." leidėjus kaž-kokios moters apgavime.

Nors turėjau daug ką atsakyti, bet, nenorėdamas įžeisti klebono ir parodyti, kad aš atėjau diskusijų varyti, trumpai pastebėjau, kad aš skaitau "Keleivį," "Lietuvą" ir "Draugą" ir kad visi jie man išrodo lygus. Klebonas atsakė į tai kad, "jeigu skaitai "Keleivį" "Lietuvą" ir "Draugą," tai nežinai, kas juodas ir kas raudonas. Kas skaito tokius laikraščius, nėra geras katalikas, ir geram katalikui n ė r a v a l i a skaityti kitokių laikraščių kaip "Draugas" ir 'Katalikas." Aš atsakiau, kad juo daugiau žmogus skaito, juo daugiau žino, ir skaitymas yra gėru dalyku; reikia tik pačiam galvoti. Kun. Krušas atsakė, kad "nereikalas katalikui viską žinoti ir skaityti." Toliaus aš priėjau prie tų, pagal kun. Krušo nuomonės, nuodėmių ir paaiškinau, kad P. L. Dr-stė priklauso prie Viešojo Knygyno ir Tautiškų Kapinių. Kun Krušas atsakė: "Šitai ir vėl nauji sunkųs griekai." Tautiškas Kapines kun. Krušas pavadino atskaluniškomis ir pradėjo išdėstinėti savo nuomones, kurias galima rasti "Liet." 35-tame numeryje. Nusibodo man klausytis tos kalbos ir, persiprašęs, kad ne diskusijoms atėjau, apleidau mokyklą drauge su p. Pranu Medelinsku, kurio kun. Krušas sakosi nepažinęs.

Toksai tai buvo pasikalbėjimo turinys. Užbaigiant, pažymėtina, kad P. L. Dr-stė yra viena didžiausiųjų draugijų šioje miesto dalyje, prie draugijos priklauso patįs bažnyčios komiteto nariai ir nei vienas jųjų nebuvo priešingas Tautiškų Kapinių pirkimui.

E. Čepulis.

Paliudijimas.

"Lietuvos" redakcijon atėjo sekantis raštelis:

"Gerb. "Lietuvos" Redakcija!

Męs, žemiaus pasirašęs komitetas Apveizdos Dievo parapijos, perskaitę "Liet." No. 35-tame kun. Krušo atsakymą p. Boobenui, liudijame, jogei ten viskas teisingai yra parašyta.

Peter Zičkus,
Andricjus Bruožis,
Joe Januška,
Justinas Zdanevičius,
Frank Smith.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. W. Strygas (Wellston). Priklauso nuo to, iš kur tie atsiliepimai eina. Jeigu tai yra rimtų ir gerai prityrusių žmonių nuomonė, tai, be abejonės, jinai yra kievienam įdomi. Tenykščių lietuvių ir svetimtaučių santikiai yra įdomus dalykas, ir vienų nuomonės apie kitus (jei jos yra daug-maž išsiplatinusios ir turi įtekmės į santikius) yra spausdintinos.

p. B. Palulis (Christopher, Ill.). Netilps, nes nepadavėte savo antrašo. Priegto, Tamista nepažymi, ar buvo tenai ir lietuvių.

Visiems, čia neminėtiems. Peržiurėsime ir ką galėsime, sunaudosime.

Apgarsinimai.

GERA PADARĖ.

Štai, ką Mr. John Repik sako nesenai rašytame savo laiške: "Aš noriu nuoširdžiai padėkavoti jums už Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Elixirą, kurį aš apturėjau visiškoje tvarkoje. Aš turiu pasakyti, kad jisai man gera padarė, nes jisai užlaikė mano skilvį geroje tvarkoje visą laiką. John Repik, R. F. D. No. 1, Vancouver, Wash." Tai yra naturališka, kadangi Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras yra didelė pagelba virškinimui ir kadangi jisai niekuomet neleidžia atmatoms likti viduriuose i rnuodinti juos. Jisai susideda iš raudono vyno ir parinktų žolių ir suteikia geras pasekmes virškinimo organų ligose, ypatingai kuomet tai supainiota su užkietėjimu. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturer, 1333—1339 So. Ashland avenue, Chicago, Ill.

* *

Trinerio Linimentas yra labai veikmingas reumatizmo ir neuralgijos skaudėjimuose. Trinerio Linimento kaina 50c., per pačtą 60c.

DRAUGIJŲ REIKALAI

Pirmas Iškilmingas
BALIUS!
su
DAINOMIS IR MUZIKA
LIET. ZECERIŲ S-GOS AM.
SUB., RUGSĖJO 26 d., 1914 m.
Šv. Jurgio parap. svet.
32-as Pl. ir Auburn av.

Pradžia 7 v. vak. Įžanga 25c. porai. **Dainuos keturi žymiausi Chorai, Muzika, Monoliogai, Šokiai ir Žaismės.** Visi Lietuviai ir Lietuvaitės kviečiami yra atsilankyti į šį linksmą vakarą, kurį rengia lietuvių spaustuvių darbininkai. Jie nori palinksminti gerb. publiką ir supažindinti ją su savo naujai sutverta Sąjunga (Unija). **Grieš Brolių Sarpalių Orkestra.**

JAUNŲ LIET. AMERIKOJ TAUT. KLIUBO ADMINISTRACIJA.
Chicago, Ill.
J. Jankauskas, Pirm., 927 W. 34th pl.
A. Zalatorius, Pagelb., 917 W. 33rd st.
D. Gulbinas, Prot. Rašt., 927 W. 34th pl.
P. Motiejunas, Turtų Rašt., 930 W. 33rd st.
T. Radavičius, Kasierius 936 W. 33rd st.
J. Mikalauskas, Užžiurėt.-org. 841 W. 33rd st.
DRAMOS IR CHORO SKYRIAUS VIRŠININKAI.
M. Girnus, kompoz., Mokytojas choro 902 N. California ave.
B. Vaitiekunas, Režisierius, 3149 So. Halsted st.
K. M. Juodis, Pirm. choro ir dramos. 3252 So. Halsted st.

Mitingai atsibuna kiekvieną pirmą nedėldienį mėnesio 1-mą valandą po-ietų T. Radavičiaus svetainėje, 936 W. 33-čios gatvės, ant antrų lubų. Taipgi choro ir dramos repeticijos, atsibuna toje pacioje svetainėje. Choro repeticijos atsibuna seredomis, 7:30 val. vakare. Teatrų repeticijos atsibuna pėtnyčiomis, 8-tą val. vak. Taigi, jauni vaikinai ir merginos, jei mylite prasilavinti dailėje, kaip tai dainose ar teatrų lošimuose, tai kviečiam prigulėti prie Jaunų Lietuvių Am. Taut. Kliubo, nes J. L. A. T. K. nevien tik užsiima dainomis, lošimais, bet taipogi ir pašelpa ligoje. Taigi, kiekvienas lietuvis ir lietuvaitė privalo prisidėti prie jo aukėjimo.

Su pagarba, J. L. A. T. K.

Pajieškojimai.

$10 RADYBŲ.

Pajieškau savo vyro Simanavičių Petro, iš Cižinų kaimo, Aukštodvario parap., Viluiaus gub. 7 metai Amerikoje. Meldžiu atsiliepti antrašu:
Simanavičienė,
312 Poplar st., Mt. Carmel. Pa.

Pajieškau savo brolio Jono Marcinkaus, Morkiškio kaimo, Kražių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Gyvena Amerikoje jau apie 7-8 metai. Pranešėjas gaus $5.00. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiu atsišaukti adresu:
Kazimieras Marcinkus,
Box 125, North Jay, Me.

Pajieškau savo brolio Jono Vitkevičiaus, pusbrolių Vincento ir Franciškaus Vitkevičių ir dėdės Boleslavo Alisausko, visi iš Jurkaičių kaimo, Šidlavos parap., Raseinių pav., Kauno gub. Gyvena visi Amerikoje apie 14 m. Turiu labai svarbų reikalą. Jų pačių, ar kas juos žino, meldžiu atsišaukti adresu:
An. Vitkevičiutė,
322 Broad st., Bridgewater, Mass.

Pajieškau savo dėdės Adomo Perlavičiaus, iš žiekdrių kaimo, Prienų gmino, Mariampolės pav., Suvalkų gub. 17 metų Amerikoje. Gyveno pirmiau "Sziukennoj." Aš 10 mėnkai iš Lietuvos, norėčiau pasimatyti. Meldžiu atsišaukti adresu:
Mr. J. Gelcis,
44 Loku st., Warren, Pa.

Pajieškau savo brolio Tamošiaus Miller, paeina iš Karklino kaimo, Telšių pav., Kauno gub. Gyveno jisai Scranton, Pa. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats, ar kas jį žino, meldžiu kuogreičausiai atsišaukti adresu
Eg. Miller,
County Hospital, Douglas, Ariz.

Pajieškau savo vyro Bronislovo Nefo, 30 metų amžiaus, paeina iš žvirblių sod., Ramygalos parap., Panevėžio pav., Kauno gub. 7 metai atgal išvažiavo iš Chicagos į Spokane, Wash. Už pranešimą apie gyvą, ar mirusį, $25.00. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiu atsišaukti adresu:
Franciška Nefienė,
715 W. 16th st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Juozo Brožo iš Kalvų sodžiaus, Kražių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Meldžiu atsišaukti antrašu:
Dom. Brožas,
4339 S. Hermitage av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Juozo Raguškos, iš Panemunės kaimo, Veiverių parap., Mariampolės pav., Suvalkų gub. Turiu labai svarbų reikalą. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiu atsišaukti adresu:
Mr. Tonis Bendoraitis,
23 Highland av., Torrington, Conn.

Pajieškau savo pažįstamo Juozapo Dinkevičiaus (rašosi Tiškevičius), paeina iš Pakaušių sod., Pumpėnų parap., Kauno gub. Turiu svarbų reikalą. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiu atsišaukti adresu:
Mike Azubalis,
39½ Madison av., Pittsfield, Mass.

Reikalavimai.

Reikalaujama—Vyrų ir Vaikų mokintis barberystės. Pagal musų naują sistemą, jųs galite išmokti į 4 iki 6 savaites. Męs taipgi mokiname moteris barberystės ir manikurystės. Męs galime pradėti jums varyti biznį su tiktai $50. Informacijoms rašykite: Nossokoff's Barber School, 1202 Penn ave., Pittsburg, Pa.

Ant Pardavimo.

LABAI PIGIAI

9 lotai po 30 pėdų pločio. Parsiduoda tik už $1200; galima ant išmokėjimų. Lotai randasi prie pat Crane fabriko. Kreipkitės pas:
A. Visbaras & Co.
3112 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Tel. Yards 3159.

BUK NEPRIGULMINGAS—
TUREK FARMĄ

Rock Island Linijų žemdirbystės Departamentas yra tyrinėjęs žemdirbystės progas visose valstijose, šio geležinkelio aptarnaujamose, kad su žinojus, kaip jos tinka ukininkauti Europoje gimusių žmonių skoniams, išgalei ir kapitalui. Męs esame persitikrinę, kad tiems, kurie yra atvykę iš centralinės ir vakarinės Europos "cut-over" žemės Arkansase ir Louisianoje suteikia geriausią progą. Rašykite, ar kreipkitės dėlei informacijų į L. M. Allen, P. T. M., Rock Island Lines, Room 718 La Salle Station, Chicago.

Parsiduoda: lotas labai pigiai lietuvių apgyventoje vietoje, arti lietuviškos bažnyčios, Cicero, Ill. Kreipkitės pas savininką:
Iz. A. Pupauskis,
3232 Emerald av., Chicago, Ill.

Parduodama murinis namas prie Parnell av. ir 35-tos gat., trimi augštais ir užpakalyj medinis, abu labai pigiai. $500 reikia įnešti, o likusi suma lengvomis išlygomis. Atsišaukti reikia A. Olszewskio Bankon, 3252 So. Halsted st.

RAULAI, KUR BĖGI?
NUGI PAS PETRĄ ŠLIAKĮ,

nes esu labai ištroškęs. Pas jį galima gerai atsivėdinti, nes turi puikią bavarską alų, ruską očiščeną ir cigarus net iš Havanos. Be to jis patarnauja kaipo perkalbėtojas teismuose.

PETRAS ŠLIAKIS,
3301 S. Halsted st., CHICAGO, ILL.
Tel. Drover 7173

SKAUDEJIMAI IR DIEGLIAI.....

nuo reumatizmo, neuralgijos, strėnų diegimo ir "sciaticos" greitai prašalinami, jeigu

SEVERA'S GOTHARD OIL

(Severos Gothardiškas Aliejus)

yra pavartojamas tepimuisi. Jisai sumažina uždegimą, prašalina tinimą, ir apmalšo mėšlungiškus traukimus ir stingumą.

Kaštuoja 25 ir 50 centų. Gaunamas kiekvienoje aptiekoje.

Puiklausis maudymuisi ir toiletinis muilas yra **Severa's Medicated Skin Soap** Taipgi geras skutimuisi ir galvos plovimui.

(Severos Gydantis Odinis muilas.) Kaštuoja 25 centus

Severos Tab-Lax Cukrinis vidurių suliuosuotojas. Vaikams ir suaugusiems. Kaštuoja 10 ir 25 centus.

Aptiekoje reikalaukite vien Severos sutaisytų gyduolių ir neimkite jokių užvaduotojų. Jeigu aptiekorius negalėtų išpildyti jusų reikalavimo, tai parsitraukite tiesiog nuo

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

'LIETUVOS' SPAUSTUVE

3252
South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

VISOKIUS
Spaudos
DARBUS

Atlieka greitai
piglai
ir
gražiai.

Kaip tai:
Knygas,
Konstitucijas,
Vizitines ir Biznio Korteles,
Uzprašymus
Ant vestuviu,
Perstatymams ir Baliams
Programus,
Afišas,
Tabeles,
Cirkuliorius,
Bankos čekius,
Laiškams ir Konvertams
Antgalvius,
Biznieriams Sieninius
Lietuviškus ir Angliškus Kalendorius,
Etc. Etc.

Naujausio stillaus
raidės
graži spauda.

'LIETUVOS' SPAUSTUVE

3252
South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Kas turi $1,000 gali įsigyti gerą murinį namą prie Halsted gat., tarp 31-mos ir 33-čios gat. Namas atneša gerą randą. Likusi išmokėjimui suma leidžiama lengvomis išlygomis Atsišaukti reikia A. Olszewskio Bankon, 3252 So. Halsted st.

Parsiduoda:—Barzdaskutykla labai pigiai; lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje, dėl ligos.
Tel. Yards 3803 4538 S. Honore st.

Kas turi $500 gali įsigyti du muriniu namu keturioms šeimynoms, neša gerą randą. Netoli nuo Halsted gatvės ir kitų tramvajų. Likusi sumos dalis labai lengvomis išlygomis. Atsišaukite į A. Olszewskio Banką, 3252 So. Halsted st.

Parsiduoda:—Bilijardinė, stalai, ridiniai, kedės. Labai geroj, lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje. Savininkas greitu laiku turi išvažiuoti. Platesnėms žinioms kreipkitės adresu:
P. A. Miller,
Box 735, Collinsville, Conn.

Parsiduoda:—grosernės ir mėsinyčios įtaisai; $75 paima juos. Kreiptis:
3278 Archer ave., Chicago, Ill.

Farmos, Farmos!

Geros ukės parsiduoda pigiai Michigano valstijoj.

Didžiausioj lietuvių kolionijoj, galima pirkt gerų farmų, gyvenamų su triobomis, sodais ir gyvuliais, taipgi turiu ir negyvenamų farmų; laukai geri, prie upelių ir ežerų, netoli nuo geležinkelio ir portavų miestų. Kaina žemės nuo $5.00 iki $75.00 už akerį. Galima pirkt įmokant tik $100, likusius palaukiame daugelį metų pagal sutarties. Kas perka ukę, tam kelionės kaštus apmokam. Kas nori but turtingu ir sveiku, tegul perka farmą! Gera proga! Atvažiuokit dabar, tai pamatysite, kokie javai ir daržovės auga. Aš aprodysiu daugelį farmų, iš kurių galėsite rinkties ir praleist vakacijas ant sveiko ir tyro oro. Važiuojant, pirkt tikietą į Peacock Lake Co., Mich. Atvažiavę į Peacock, damokėkit 10c. konduktoriui ir pasakykit kad išleistų ant sekančios stoties, tai 3 mylios nuo Peacock, Little Menistte River. Tai atvažiuosite ant mano farmos prie pat namo. Laiškus rašant padėk adrešą taip:
ANTANAS ZABIELA,
Peacock, Box 1. Lake Co., Mich.

Išrandavojimui: — Didelis kampinis štoras, sena saliuno vieta, bet gera by kokiam bizniui. Kreiptis:
A. OLSZEWSKI BANK,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

MOKYKLA ANGLŲ KALBOS.
Dieninės ir Vakarinės Kliasos.
Kurie negali lankytis į mokyklą ypatiškai, mokiname per laiškus (korespondencija) labai pasekminga metoda. Platesnių žinių, rašykite pas:
WAITCHES BROS.,
1741 W. 47th st., Chicago, Ill.

Kambarys Pilnas Vartotų Mažų Grand Pianų pas Lyon & Healy

Mes pasiulome puikų pasirinkimą mažų Grand Pianų papigintomis kainomis. Labai gražus maži instrumentai bus rasti šiame pasirinkime. Dangelis šių pianų yra naujųjų populiariškų stylių ir tokiame puikiame stovyje, kad sunku pažinti, jog jie buvo vartoti. Tarp išstatytų padirbinių yra:
Everett, Estey, Haines Bros., Kranich & Bach, Hazelton Bros., Chickering ir kiti lygiai žinomi.
Mokytojai ir studentai gerai padarytų, jei kuogreičiausiai atsilankytų apžiurėti. Labai maži įmokėjimai gali buti sutaisyti, kuomet separankus mokėti visa grynais pinigais.
KALBAMA LIETUVIŠKAI.
Lyon & Healy
Didžiausia Pasaulyje Muzikos Įstaiga
Wabash Avenue ir Adams Street

"LIETUVOS" AGENTAI.

ATHOL, MASS.
Kaz. Granickas, 28 Essex St.
BALTIMORE, MD.
L. Gawlis. 1834 N. Castle st.
Vincas Želvis, 520 W. Conway st.
BROOKLYN. N. Y.
J. Ambrozėjus, 120 Grand st.
Vincas Daunora, 229 Bedford Ave.
BURLINGTON, N. J.
S. Petrunas, 413 Earl st.
Pas šiuos mus agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar ar pusėj metų ir užsimokėti.
CAMBRIDGE, MASS.
Pet. Batkevičius, 877Cambridge st.
CICERO, ILL.
A. K. Boczkus, 1318 So. 49th Ct.
GRAND RAPIDS, MICH.
C. Kentraitis, 448 Leonard St. N.W.
GARY, IND.
Ant. Melkinis, 1109 Jeferson st.
HERRIN, ILL.
J. T. Adomaitis, 820 So. 16th st.
CHICAGO, ILL.
Juozas Aleksa, 8374 Rerkoff ave.
Juoz. Braknis, 3327 Lowe ave.
Ed. Butkevičia, 3153 Emerald ave.
John Bimba, 1801 S. Johnson st.
Antanas Grišius, 708 W. 17th Pl.
W. Gaižauskas, 10759 S. Michigan av.
Adomas Jodelis, 1709 Rublo st.
Julius Kaupas, 2232 W. 24th st.
J. A. Rimkus, 920 W. 26th Pl.
Jonas Visockis, 8139 Vincennes Rd.
Anc. Zelnys, 3240 S. Morgan st.
INDIANA HARBOR, IND.
B. Yasiulis, 3604 Deador st.
Petras Kurkulis Chicago, Ill.
KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 415 Middle st.
LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, 14 Summer st.
KENOSHA, WIS.
J. Šukelis 712 Park st.

LOS ANGELES, CAL.
P. O. Mankus, 319 Germain Bldg.
MELROSE PARK, ILL.
Wlad. Vaišvila, 2219 Lake st.
MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.
NAUGATUCK, CONN.
J. J. Inamaitis, 6 Curtis st.
NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry st.
NEW BRITAIN, CONN.
M. J. Cheponis, 510 Main st.
PETERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette st.
PITTSBURG, PA.
Baltrušaitis Bros., 2400 Fifth ave.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd st.
Phil. Zavinckas, 445 Stanton st.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross ave.
PITTSTON, PA.
J. Kazakevičia, 103 N. Main st.
J. S. Vaškevičiius, 72 N. Main st.

KUR GAUTI "LIETUVĄ"

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c., šiose vietose:

CHICAGO, ILL.
"Aušros" skaityk., 3149 S. Halsted st.
J. I. Bagdžiunas, 2334 S. Oakley av.
A. Dargis, 732 W. 18th st.
Jonas Ilgaudas, 1841 S. Halsted st.
Fr. A. Jakutis, 733 W. 14th Pl.
P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland ave.
Ant. Kasperas, 3416 Auburn av.
Zig. Mickevičia, 2342 S. Leavitt st.
M. J. Tananevičė, 670 W. 18th st.
Mike Valaskas, 345 Kensington ave.
M. A. Vabol, 1700 N. Ashland ave.
BALTIMORE, MD.
Just. Mandrovickas, 112 N. Green st.
BROOKLYN, N. Y.
Ant. Jankauskas, 65 Hudson ave.
Balt. Juozupavičius, 222 Berry st.
Jan Milewski, 166 Grand St.
Ant. Plochocki, 87 Grand st.
CLEVELAND, OHIO.
P. Šukys, 2118 St. Clair ave.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boczkus, 211 First st.
LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 101 Oak st.
LOWELL, MASS.
A. Jankauskas, 131 E. Merrimack st.
MONTELLO, MASS.
B. P. Miszkinis, 35 Arthur st.
NEW HAVEN, CONN.
K. A. Makarevich, 255 Wallace st.
PATERSON, N. J.
Atkinds Broz., 273 River st.
PHILADELPHIA, PA.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd st.
PITTSBURGH, PA.
J. B. Miskevičia, 2135 Sarah st. S. S.
PORTLAND, OREG.
Bowman News Agency.
RACINE, WIS.
J. Philipavičia, 609 Sixth st.
UTICA, N. Y.
W. S. Tarczynski, 130 Whitesboro st.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury st.
WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.
WAUKEGAN, ILL.
Jos. Matulenas, 1408 Lincoln ave.
PLYMOUTH, PA.
S. Poteliunas, 345 E. River st.
PURITAN, PA.
Jonas Martinkaitis.
ROCHESTER, N. Y.
J. Shacek 135 Wefger st.
SHENANDOAH, PA.
T. Kryžanauskas, 38 E. Centre st.
SOUTH BOSTON, MASS.
Paul P. Mikalauskas, 248 W. 4th St.
K. Yurgeliunas, 233 Broadway
SPRINGFIELD, ILL.
G. Tachilauckas, 2145 So. 15th st.
ST. CHARLES, ILL.
Sim. Kiela, 575 W. 6th st.
WATERBURY, CONN.
Jurgis Žemaitis, 827 Bank st.

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.
Įsteigta 1893 metuose.
Valdo kelesdešimts bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIIMA pinigus taupinimui nuo vieno Doliario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste.
PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokesčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.
ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigus, paliktus kitose bankose.
IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.
SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.
PARDUODA Šifkortes ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuoajntiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokestis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierius be bankos čekių negali šiądien atsakančiai savo biznį vesti.

PADARO Dovierennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.
PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laiškus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., - CHICAGO, ILL.

Atvažiavusius IŠ KITUR MELDŽIAME aplankyti ir musų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Pigumynai vyrų ir jaunikaičių aprėdų

Nauji, ant užsakymo padaryti pavasariniai siutai, vilnoniai, po $35, $45 ir $50, dabar parsiduoda nuo $10 iki $20. Dėvėti siutai, kurie buvo padaryti už $40 ir $50, dabar parsiduoda už $5 ir augščiaus.

Didelis pasirinkimas ant užsakymo padarytų kelinių, padarytų už $4, $5 ir $6, dabar parsiduoda už $2.50.

Speciališkumas ant kuparų ir valizų drabužiams.

Paduoti užsakymai veikiai aprupinama.

S. GORDON
VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ ŠTORĄ
1415 S. Halsted St. - Chicago, Ill.

PERSKAITYK IR PASAKYK SAVO DRAUGAMS,
kad galima įgyti farmas su visai mažais pinigais be jokio vargo Didžiausioj Lietuviškoj Kolionijoj Wisconsin. Žemė gera: juodžemis su moliu, netoli nuo miestelių, geležinkelių, mokyklų ir bažnyčių; parduodame visai pigiai ir ant lengvų išlygų. Perkantiems žemės duodam darbo, jei reikalauja; perkantiems kelionės kaštus apmokame.
Platesnių žinių kreipkitės šiuo antrašu:
Chas Zekas & Co.
186 N. LaSalle st., Room 214,
Chicago, Ill.

MOKĖKITE UŽ NAMUS DIRBDAMI.

Medžio kompanijos Arkansase ir Louisianoje parduos jums žemės pigiai su mažu įmokėjimu ir duos užtektinai laiko likusiai daliai išmokėti. Jusų šeimyna galėtų padaryti geriausią gyvenimą, kokį jį kuomet nors turėjo iš daržo, karvės, kiaulių ir vištų. Kuomet jųs nereikalingi savo farmoje, medžių kompanijos noriai samdys jus. Pabandykite. Rašykite ar ateikite visų smulkmenų gauti. L. M. Allen, P. T. M., Rock Island Lines, Room 718 La Salle Station, Chicago. Musų žemdirbystės Departamentas yra naudingas visiems apsigyvenantiems.

ŠOKIŲ MOKYKLA.

Mokinu nemokamai visokių šokių, Valco, Two Step, Tango, Danek ir kitokių. Pirmas lietuvių šokių mokytojas Amerikoje prof. Julius Silsko. Kviečiu atsilankyti, kol yra nemokamai, nes toliaus reikės mokėt. Adresas:
Julijonas Silkauskis,
1127 So. Desplain st., kampas Bunker st., arti 12-tos ir Halsted gat. Chicago, Ill.

JONAS KULIS
3259 So. Halsted st., Chicago
GENERALIŠKAS AGENTAS
Lankosi Chicagoj, užrašinėja "Lietuvą". Renka apgarsinimus ir šiaip spaudos darbus. Perka namus, lotus ir parduoda. Ir šiaip suteikia informacijas biznio reikaluose.
A. Olszewski,
"Lietuvos" leidėjas.

PETRAS VAITIEKUNAS
"LIETUVOS" AGENTAS
lankosi dabar Chicagoje. Pas jį galite užsisakyti "Lietuvą" ir prenumeratos pinigus užsimokėti.
A. OLSZEWSKI,
"Lietuvos" leidėjas.

Telefonas Humboldt 4532
Atdara Dieną ir Naktį.
L. KAPLAN MAUDYKLIŲ CO.
Rusiškai-Turkiškos ir visokių rušių maudyklės.
1914-1916 W. Division Street
Arti Robey st.
Taipogi Rusiškai-Turkiškų maudyklių kambariai ir moterims.
Barzdaskutykla kruvoje. Chicago.

TELEPHONE DROVER 7215
Geriausia Akušerka
O. Jonikiene
3364 S. Halsted St.
(Kampas 34 tos)
Chicago, Ill.

VASARA!

Visur galima gauti marškinių, bet ne visur bus toki, kaip pas mus. Kitur parsiduoda po $2.00, $1.75, $1.50 — mes parduodame po $1.25.

Pasiskubink, kolei yra geras pasirinkimas.

THE BRIDGEPORT CLOTHING CO.,
3246—48 So. Halsted st.,
Chicago, Ill.

Naujas Savaitinis Laikraštis
"ATEITIS"
"Ateitis yra bepartyviškas laikraštis, tarnaujantis jaunimo ir kulturos reikalams. Talpina daugybę įvairiausių žinių. Didelio formato, 8 pusl. Kaina tik $1.50 metams, o 85c. pusei metų.
"Ateitį" išleidinėją bendrovė, inkorporuota ant $25,000. Dabar laikas užsirašyti "Ateitį". Reikalaukit vieno numerio pažiurėjimui uždyką.
Adresuokit taip:
"ATEITIS"
366 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

Lietuviškų Knygų Krautuvė.
Mylėtojai gerų kningų, norinti išlavinti savo protą ir išsimokinti angliškąkalbą, kviečiami pirktie KNYGAS iš mano krautuvės. Čia gaunama visokios lietuviškos knygos, taipgi angliškos ir lenkiškos ant užsakymo. Scenos mylėtojų rateliai imdami kompletus, s. v. gauna papiginta kaina. Krautuvė adara kas vakaras.
Iš kitų miestų atsišaukusiems, pasiunčiu katalogą dykai. Adre.:
M. J DAMIJONAITIS
901 West 33-rd St., CHICAGO, ILL.

K. ZURAITIS
PIRMAEILINIS BUFETAS
Šaltas alus, gera degtinė, kvepianti cigarai. Priima svečius
: kuoširdingiausiai. :
3200 SO. HALSTED ST.

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 So. Ashland ave., Chicago.
A. J. BIERZYNSKI, pres.
Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus musų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.
Bankos Valandos: Panedėliais, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir petnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Telephone Canal 285
K. KATUTIS
LIETUVIŠKAS GRABORIUS
710 W. 18th St. Chicago

Tel. Canal 2118
DR. A. YUŠKA
LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSRED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

Tel. YARDS 1532
Dr. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas

GERA PROGA!
Gramatika angliškoskalbosmokytisbe mokytojo(apdaryta)$1.00
Vaiku Draugas arba kaip mokytisskaityti ir rašyti be mokytojo..... 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo..... 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta)..35c
Viso $1.60
Kas atsiųs iškirpes šitą apgarsinimą iš "Lietuvos" ir $1.00 per money order', tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.
P. Mikolainis
Box 62 New York City

LIETUVIŠKA BANKA
Town of Lake Savings Bank
Joseph J. Elias, Savininkas
4600-4602 S. Wood St., Chicago.
Priimame pinigus į Banką užčėdijimui nuo vieno doliario ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigus į visas svieto dalis pigiai, greitai ir teisingai, o svetimų žemių pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležinkelių po visą Ameriką ir Europą.
Musų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose atsitikimuose ir reikaluose ypatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės viršminėtu antrašu.

Phone Drover 3052
DR. K. DRANGELIS
LIETUVYS DENTISTAS
VALANDOS:-nuo 8 iki 11 ryte nuo 1 iki 4 po piet nuo 7 iki 9 vak. Nedėliom pagal sutartį.
3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Priešai A. Olševskio Banką

Tel. Canal 4052
Dr. A. K. RUTKAUSKAS
3302 So. Leavitt St. Kampas 23-čios gatves
Chicago, Illinois

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS--Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Syvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Tel. Morton Park 351
Anna E. Tuttlis
Chicagoje Pirmutinė Moksla Baigusi Lietuvė Nursė, Akušerė
: ir Masažistė. :
1339 S. 48th Ct. Cicero, Ill.

F. A. JOZAPAIČIO APTIEKA
Telefonas Yards 155 ir Yards 551.
Užlaikome tik geriausius vaistus. Ypatingą atydą atkreipiame į gerą išpildymą receptų. Reikalui esant, meldiame pas mus kreiptis.
Laiškus tik tiem atsakome, kurie prisiunčia už 2c. stampą.
F. A. Jozapaitis, Aptiekos Provisorius.
3601 So. Halsted St. Chicago Ill.

LEVESKIO Prekybos ir Kalbu Dienine ir Vakarine **MOKYKLA**
MOKINAMA:
Anglų kalba nuo pradžios iki augščiausiai, Aritmetika, Augštesn. Matematika, Istorija, Geografija, Politiška Ekonomija — Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų KALBOS, Knygvedystė Bražrašt., Laiškų rašymas, Prekybos teisės ir tt.
G. Leveskis, Vedėjas Mokyklos
3106 So. Halsted St., Chicago.

10 METŲ

Kaip Lietuva Atgavo Spaudą

Visi privalo žinoti, kokią milžiniška svarbą turi spauda kiekvienos tautos kulturiškam gyvenime. Todėl patariame perskaityti labai žingeidžią ir naudingą knygą

Kultura ir Spauda.

Šitą knygelę verta perskaityti visiems laikraščių skaitytojams, korespondentams ir 10-metinio jubilėjaus atgavimo spaudos rengėjams. Knygos didumas 153 puslapiai. Kaina tik 45 centai. Imant didesnį skaitlių,—dar pigiau.

Adresuokit, kartu prisiųsdami ir pinigus:

Lietuva Publishing Co.
3252 SOUTH HALSTED STREET,
CHICAGO, ILLINOIS

Geriausia dovana draugams Lietuvoje
yra lietuvių katalikų
savaitinis laikraštis
"DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literaturos, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGĄ" į Lietuvą leidžia

"DRAUGAS" atsieina met. $2, pusei m. $1:
Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 6114

DU-KART NEDELINIS LAIKRAŠTIS

Eina jau 25 metai
Utarninkais ir Pětnyčiomis
Prenumerata metams $2.50
„ „ pusei metų $1.25
Adresuokit taip:
W. B. BOCZKOWSKI CO.,
Mahanoy City, Pa.

Telefonas Humboldt 4532

Dr. G. M. Glaser

Šiuomi apreiškiu pagodotai visuomenei, jog ėsu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 22 metus, perkėliau savo ofisą ir gyvenimą į savo locną namą po numeriu

3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.
Telefonas Yards 687.

Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuosi užganėdinti kaip ir lig šiol. Pasitikėdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsendintose ligose. Darau visokią operaciją.

Liekuosi su pagarba

Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan St.
Kertė 32-ros gatvės.

Jei nori teisingų žinių iš Anglijos, užsisakyk sau metams ar pusmečiui
"IŠEIVIŲ DRAUGĄ"

Vienintėlį Didžiosios Britanijos lietuvių-katalikų-tautininkų laikraštį, einantį kas dvi savaitė. Kaina su prisiuntimu į namus metams $1—pusmečiui — 50 centų.

Adresas:
Rever. Jos. Norbut,
Mossend, Lanarkshire, Scotland.

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law
30 N. LaSalle St., Cor. Washington St.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1173

Lietuvis advokatas, baigęs teisių mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir criminališkas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31-mo
Telephone Yards 2390

Geriausia Gyduolė
PLAUKAMS

sustiprina skelpą, sujudina šaknis, plaukus padaro švelnius, blizgančius, yra geriausis vaistas nuo Dandruff "lusku". Vartojant du ar tris kartus į savaitę, sustabdįs plaukų slinkimą. Trinkie gerai į skelpą, ant šaknų kas antra ar trečia dieną.

Prekė 50c. ir $1.00.

F. A. POSZKA'S PHARMACY
3121 So Morgan Street
Tel. Yards 695 CHICAGO, ILL.

Jaunoji Lietuva

Vienintėlis savo rūšies 64 puslapių iliustruotas mėnesinis Lietuvių laikraštis.

Jame dedama geriausi moksliniai straipsniai ir geriausios apysakos.

Kalba gryna, graži ir suprantama. Jei nori smagiai ir naudingai laiką praleisti skaityk **Jaunąją Lietuvą.**

Kaina metams $3.00; pusei metų $1.50; vienas numeris 25c.

Užsisakyk tuojaus:

"JAUNOJI LIETUVA"
4611 S. Paulina St. Chicago, Ill.

Kur Galima Rasti Tukstančiai?

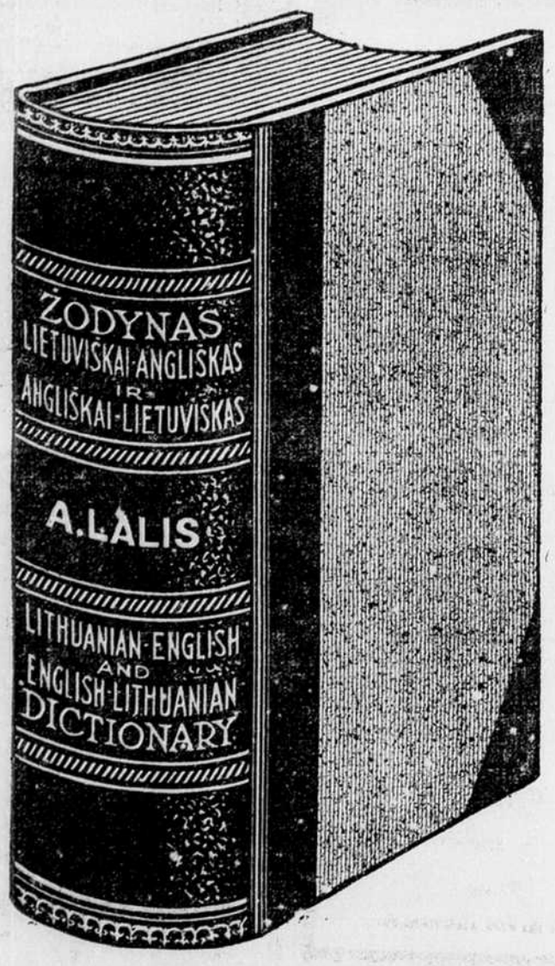

Daugelis žmonių, atvykę į Ameriką, padarė čia tukstančius. Kokiu budu? Nes jie išmoko anglų kalbą, ėjo biznin ir, ačiu anglų kalbos žinojimui, savo reikalus galėjo vesti su visais Suv. Valstijose gyvenančiais žmonėmis. Pirmą žingsnį ir pamatą savo laimei jie padarė, kuomet pradėjo mokintis anglų kalbos. Jei tukstančiai pasiekė savo laimę tokiu budu, kodėl Tamistai tas negalima? Kiekvienas lietuvis dabar lengvai gali tai atsiekti, nes gali įgyti "Lietuvos" **Lietuviškai-Anglišką ir Angliškai-Lietuvišką Žodyną**, didžiausį, rupestingiausiai sutaisytą ir sulyginamai pigiausį žodyną, kokis kuomet nors pasirodė tarp lietuvių. Su šio Žodyno pagelba ir nemokantis gali viską perskaityti ir suprasti angliškai. Trečioji Žodyno laida jau baigiasi. Pasiskubinkite! Kaina abiejų dalių—$6.00, puikiuose, brangiuose ir drutuose apdaruose (kaip ant paveikslo) — $7.00. Lietuviškai-Angliškoji Dalis—$2.00, gražiuose apdaruose—$2.50. Angliškai-Lietuviškoji Dalis (su nurodymu, kaip tarti kiekvieną angliską žodį)—$3.00, drutais ir dailiai padirbtais aptaisais—$4.00. Reikalaukite knygelės su žodyno aprašymu. Išsiunčiama **uždyką.** Žodyną išsirašydami, ar knygelės su aprašymu reikalaudami, rašykite:

LIETUVA PUBLISHING CO.
A. OLSZEWSKI, Pres.
3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

UŽSIRAŠYKITE SAU AR SAVO GIMINĖMS LIETUVOJE

Pažangiosios pakraipos dienraštį "LIETUVOS ŽINIAS" ir "LIETUVOS UKININKĄ" per šitų laikraščių generalę agenturą Amerikoje. Prenumorata "LIETUVOS ŽINIŲ" Amerikoje: metams $6.00, pusei metų — $3.00, norint-gi gauti du kartu savaitėje po 3 num. antsyk, metams — $4.30, pusei metų — $2.15. Lietuvoje: metams — $3.20, pusei metų — $1.60. "LIETUVOS UKININKO" prenum. metams Amerikoje — $2.20, pusei metų — $1.10; Lietuvoje — metams — $1.65, pusei metų 85 centai.

Gener. "L. Ž." ir "L. U." Agenturoje Amerikoje galima gauti visos Europos leidimo kningos. Reikalingi yra agentai. Užsakymus ir pinigus siųskite Bendrovės vyriausiam atstovui Amerikoje šituo adresu:

V. K. RAČKAUSKAS,
Madis. Square Stat. Box 204. -:- New York, N. Y.

Kodel Neskaitai!!

Ar interesuojiesi kada nors gerais ir teisingais apgarsinimais, kurie gali atnešti naudą ir pinigą užčėdyti?

Ateik pas mus, ir matysi, kaip pigiai męs parduodame siutus. Nebuvo girdėti tokių pigumynų!

Siutai $30.00, $27.00, $25.00 parduodami **$18.50**

Taipgi turime daug visokių siutų, kur parduoda už $6.50, $7.00 ir $10.00. Pasiskubink, kol dar yra geras pasirinkimas.

THE BRIDGEPORT CLOTHING CO.
3246 So. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

ĮSTEIGTAS 1886 M.

Kiekvieno lietuvio privalumu yra prisisidėti prie tos organizacijos. Moka pašalpą ligoje po $6.00 savaitėje ir turi keturis apsaugos laipsnius:

$150 • $300 — $600 • $1000

Išmokėjo našlėms ir našlaičiams posmertinių pašalpų $91.797.68; įvairiems kulturos reikalams $8.431.18. Turtas išneša (1 d. Sausio 1914 m.) $64.620.36.

A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30th St. - - • - New York, N. Y.

LIETUVIŲ APDRAUDOS DRAUGIJA

ANTANAS A. ŠLAKIS
ADVOKATAS

Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose). Peržiuri obstraktus ir padirba visus kitus legališkus dokumentus.

MIESTO OFISAS:	BRIDGEPORTO OFISAS:
Room 1014 Association Bldg. 19 So. LaSalle St. CHICAGO	3255 So. Halsted Street (Priešai 33-čią gatvę)
Telephone RANDOLPH 5246	VAKARAIS: nuo 7 iki 9 val., išskiriant nedėlias
	Telephone DROVER 5326

D-re Maria Dowiatt-Sass
Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas	Rezidencija
1725 West 18th Street Tarp Paulina ir Wood gat. Phone Canal 1203	5208 W. Harrison Street
Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 val ryto nuo 7:00 iki 8:00 val. vak. Nedėliomis nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto	Tel. Austin 737 Valandos: tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą

Europos Karė Gali Padaryti Amerikoje

Geriausius Laikus.

Dabartinė Europos karė yra didžiausia, kokia kada nors sviete buvo. Joje kariauja ne vien Vokietija su Rusija, bet visos Europos viešpatystės. Šita karė ne vien kad išmuš šimtus tukstančių žmonių, bet išdegins miestus, kaimus ir fabrikus, išgriaus tiltus ir geležinkelius, išnaikins javus ir viską, kas gyvenimui reikalinga. Pasibaigus karei, Europa neturės nei duonos, nei namų, nei drapanų, nei padarų ir tą viską bus priversta pirkti iš Amerikos. Amerika turės dirbti dieną ir naktį su visais darbininkais, kad spėti pristatyti tą viską, ko Europa reikalaus.

Tokiu budu Amerikoje bus didžiausia darbymetė ir geriausi uždarbiai, koki kada nors čia buvo. Pakils čia ne vien išdirbystė, bet ir visoki bizniai.

Todėl dabar čėdykite pinigus, kad, karei užsibaigus, turėtumėte už ką parsikviesti savo alkanus gimines iš Europos, kurie ten liks gyvi, nes Europoje bus badas ir maras. Čėdykite pinigus, kad, prasidėjus geriems laikams, turėtumėte už ką biznį pirkti ir pasidaryti daugiau pinigų, kada bus tam proga.

Jei perkate propertes, tai pirkite jas ne laukuose, bet mieste, tokioje vietoje, kurioje galima biznį daryti ir kurioje properčių kainos kįla, kad jusų įdėti pinigai atneštų jums antrus pinigus.

Geriausia bizniui vieta yra tai Halsted gatvė, tarp 31-mos ir 33-čios gatvių. Čia yra didžiausias žmonių susitelkimas, didžiausi biznio namai statomi, ir properčių kainos kįla. Čia dar šiądien galite pigiai pirkti namus ir lotus, o laikams pagerėjus jų kainos kils, ir tie, kurie čia propertes turės, galės pasipinigauti.

Męs čia dar turime pardavimui keletą labai gerų biznio namų ir lotų. Jei manai pirkti, tai ateik pas mus, o pirksi pigiau kaip kitur. Męs nereikalaujame visų pinigų; įmokėk tiek, kiek gali, o likusius pati namo randa išmokės, nes musų visi namai neša geras randas.

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PUIKI FARMA

Didelė farma iš 325 akerių, tame apie 200 akerių išdirbtos žemės, o reštas miškas ir ganyklos. Žemė nesunki išdirbimui, gera kornams, bulvėms, javams ir daržovėms. Tiktai keturios angl. mylios nuo strytkario ir geležinkelio ir tik 6 mylios nuo miesto. Puiki vieta. Aplink daug lietuvių farmerių.

Ant farmos visi naujausi ukiški įtaisymai ir įrankiai. Sailo (rauginimui kornų) ant 25 karvių, tartokas lentų pjovimui, geri budinkai; 4 arkliai, dvi poros jaučių, 16 karvių ir t.t. Viena mylia nuo "krymeri," kur sviestą dirba ir visą pieną superka. Mokykla ant farmos lauko. Parduodama su visais šlemetiniais javais.

Savininkas pats prižiurėti negali. Todėl parduos ant lengvų išlygų: gali parduot visą farmą, arba dalimis (nes susideda ji iš dviejų farmų viena prie kitos), gali išmainyti ant gero namo mieste. Kas nori artimesnių žinių, tegul atsišaukia adresu:

UKININKAS,
260 E. Main st., Amsterdam, N. Y.

Turek Savo Namuose

Geriausią Degtinę (arielką) jei nori buti sveikas ir turėti kuom pavaišinti savo mylimą svečią. Daktarai rekomenduoja už geriausią degtinę

S-O-L-O Rye

Kaipo Skanų, Tvirtą ir sveiką gėrymą

Geriausiai pastiprinanti, priimna, skani ir sveikiausia stalava degtinė.

Gaunama visuose geresniuose Saliunuose

STRAUS BROS. CO. Išdirbėjai, **DEP'T L. CHICAGO, ILL.**

216 W. Madison St. A. CHAPOSKE, ir T. PODLASKIS lietuviai agentai

---

Rusiškas Dovierennastis, Pasportus, Affidavitus, Kontraktus

Pirkimo Namų ir Biznių ir Visokius kitus Rejentališkus Raštus Geriausia Padaro

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS

Iškolektuoja vekselines paskolas, algas, dales ir pinigus, paliktus kitose bankose Amerikoje ir Europoje greitai ir pigiai.

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS
A. OLSZEWSKIO BANKOJE
3252 SO. HALSTED ST., CHICAGO.

BIURO VALANDOS:
Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 6 iki 9 vakarais
Nedėliomis nuo 9 iki 12 rytais

Bell
 System

Karės ir jų šmėklos gali tęstis tik neilgai -tokia yra visų viltis.

Bet kova biznio laukuose eina nuolatai, ir biznierius nuolatai turi buti gatavas sutikti ir atmušti, plianuoti ir daryti užpuolimus,

Rudens kova prasidėjo. O kaip stovi telefono komunikacija? Leiskit mums ištirti jusų aparatus, ir jei jie nepatenkina, tai męs padidinsime. Laikykite telefono kelius plačius ir atvirus. Tenebunie linijos perpildytos ir nepereinamos.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100